

39407

~~6, 1969~~

~~04N28-1836~~

[Faint, mostly illegible handwriting within a rectangular border]

BRITISH

MUSEUM

Or. 11.159.
58 ff
14-11-79
S.G.S.

Or 32.6.c

عهد تحف الصلوات واملح الخبايا ان من اشراط الساعة ان يتم ان سر
 ان اتوا الصلوة وامنوا الالهة واحلوا الربا واستخفوا بالمداد وابعوا الدين
 بالدين وشربت الخمر وعطفت الحكدود واتخذوا القرآن حراما واكلوا الالهة
 منقما والزكوة مغرما وكان يحكم منقما والولد عيضا وفاض الكرم عيضا وفاض
 اللطم عيضا وكان الاحرار فرجة والوزراء كذبة والامنا نخوة والقراد فسقة
 وكان زعيم القوم ازلهم وتشبه الرجال بالنساء والنساء بالرجال وكذب
 الصادق وصدق الكاذب ولعن اخيه الالهة او لها قليتوا فغوا نزول البلاء
 بهم محمول اثر جليل قبا نك عداوات واما تند ندرای معاشر مسلمين اگر سزای
 خانه ناسی کور را بکسر صلوات مکتوبه لرینی فوت واما نه کند و لرینه او تسلیم
 اولان امانتی اضاعه و معاملات واخذ و اعطای نرسه عکس تحريم ابدی کی ربایه
 استخوان و بنیچر شکست دمایه استخفاف اید بور لر و دیندی دنیا به کتوب
 مدار سعادتی اولان دیندی خلدن محفظه ایتور لر و خصوصه اکثر اولان شرب
 غیر فحله مجاسرت اولیور و من قبل الله وضع تعیین یور شمس اولان عدد و
 شریعه به رعایت اولیور رق تعطیل قلیور و فزان عظیم عداوت بدن کس لر
 نظم جلیل الهی به بر طاقم نخبیات و امکان مصنوعه ایلد فرانت ایلد رک آت لبو
 نجا ذاید بور لر و امانت و یدان شیبی کار و غیبت و زکات و حق اولان اولیور
 و منده وین و غامت نجا ذاید لیور و خلقک بر برینه بو شوق و طایبت اظهار
 ایلدی حصلت عملدن ناسی اولیور بلکه عجز و ضعفدن نشنت اید بور و اولیور
 صاحب چشم و غضب اولدی بر لرینه انقباض و اطاعت ایتور لر و کریم الطبع
 اولان کس لر نقل و اشیا غیر نیکتر اید بور و امر اظلم غیر ایلد و وزرا کتب
 و دروغ ایلد مألوف اید بور لر و اماندن عداوتن کس لر سکت ناموسا حیاتنه

المطرا

کید بور لر و حلا فزان فسق و معاصی به ارتکاب اید بور لر و بر قومک ایدنده
 ارازلدن معدود و بولان کس لر اول قوم لرین اید بور و رجال ایلد
 بر برینه زی و بیضا نرند تشبه اید بور لر و نفس الامرده صادق اولان کس لر
 کلامی تکذیب و حقیقده کاذب و بلا ناسی اولان شخصک قولک و فووق و عیضا ایلد
 سوزی تصدیق اولیور و بولانک اخری اولان لعت یعنی صکره نم لک نرسه کس لر
 فعل و در مشرینی تفتیح بر لر اغزی طعن تشنیع اید بور لر اشته بروجه مشرود
 امورک جلوه کر منصفه و فوج اولدی یعنی رؤیت و مشاهده ایلد بلکه وقتده خانه
 ناس او زر و من طرف الله باران بلامتک نزوله متوقع و منتظر اولوکر انتیجی
 ایدیش منزجم فقیر دیر که دم موعود و قیامتک وقت بعینه ظهوری انجن اراده
 علیه الهیه به منوط اولوب غیر صادق علیه صلوات الله فی السبب والحق
 حضرت نیک اخبار و بیان یور مشرود له یعنی امارت و علامه ایلد بلکه ایلد
 نرینه استلال اولور بوجهته و کس مطلق بولان ذات حفاقت مانک مقاض
 صحت بشمال جناب رسالتی به اذعان و تصدیق ایلدی حاله به کس لر
 حاله بر اقبوب اعدان فسق و معاصی و اظهار جرم و مناهی ایلدی نری نرج
 و منعی و ایجاب کون تازیب و تریب ایلد رک و اما امر بالمعروف و نهی عن المنکر
 ایلد اشتغال ایلدی لازمه مولف و حرم بود و حقیقه به تنبیه و اشارت قصد ایلد
 و تر جیل مذکور ایلد ختم حکم و تنبیه مرام ایلد رادنا الله نیکو فیقه
 و هدایته و عصمت من طوارق البلاء بکره و عنایت و وصی الله
 علی ذرة عین الوجودات و غرة جبین الکائنات
 و علی الکرام و صحابه العظام مانع باب
 و ختم ناسی غیر وجود

بیت مذکورک معنی اولی
حضرت صدیق اعظم کرم الله وجهه
نیمبسی در حق جناب
در نفسی نگردد

بولد که بر بر حقی دره انج بیان و جو هر که انقدر اهل عمل عاقلانه اولی
قیمت کل امر باقیمت یعنی هر یک قیمت و جیبی قول او با خود و فعلا ایلدی بر وجه
مقدار بنده در یعنی هر کس یک قدر و جاری کند و سندن عدد و را بدن جسم با
معلوم اولور کله نایه من جهل شبنا اعداء یعنی علوم و معارف و صفا بعدن
بر شینه جاهل و انک سر و حقیقتنک غافل و زایل اولان کس نه کمال حسد ندم
ناشی لک اول شینه و لک اینه بعضی عداوت ایدر کله نایه من بهیک
ا در عرف قدره یعنی کند و عدد و مقدار نیمی و در جهل جیبست و اعتبار نیمی بلوب
عدد و مقدار ندم افزون حالاته متجا سوادین کس نه اینه فاده کرده اب بدان
اولیه رقی حاصل نجات و سلامنده بولور کله رابعه کل با تصور فی الاوهم
فانده بخلافه یعنی حق من و علی حضرت تریک کند ذات عقل و او با مده تصور
و تخمین اولان جمع منانک خلا فیدر یعنی دائره عقل و او هم ذات باریک
گنهنی اعاطه ایدر و عقده کلان و خاطر خطور ایلیم با بکله معانی شانه نقص
خال اولیه یعنی جهل جمع نفا نقصان منزه و مقدس اولان واجب الوجود
که ذاته صادق اولور العجز عن درک الادراک درک و الحجت فی ذاته
شراک منجم تفسیر و بر کتب کلامیه بیان اولد یعنی اوزره صوفیه و تکلیف
و فلا سندن اکثر تحقیقین و جب الوجود کند ذاته بیانک منقدر و بدیل
و در عالم نیمی و لائل عقیده و تقلید ابد اثبات ایلد بر مقام صیق اولد یعنی
بویونک تفصیلنک صرف نظار و نمدر کله خاصه بقیه عاقل اولان من اها
ولا قیه سندرک بها ما فاته و بجی فیها ما انا نه یعنی کشیک بقیه عاقلانایه
قیمت و بها اولور زبر بصیرت اوزره اولان آدم خیرت و مبراة متعلق فوت
ایتمش اولد یعنی اموری بقیه عاقلانای و قضا و سناهی و معاصی ایلد اماره

انج

و ترضیع ایتمش اولد یعنی او فانی طاعات و عباداته صرف ایلد اجا ایدر و نون
بخش مقام صدارت اولان ذات نخی مسلمات کلمات عالیله مرتضو بدین
کله نغیبه خامه یک مال یعنی اشتیاق وقت و مصفاهی اوزره عمل و حرکت
بلوب بقیه عمر نیمی و وقت اقبال یعنی بلوب با تقدیم حسب البزیر که کس نه
صدا و اولان سوا اناری اولر تک و نظم و عتق ف اینه کدر ان ایدن ذات
فانه سنی نزارک و تلانی ایلک اوزره حال حاضر سنی و از منته مستفیده سنی
افعال جمیده و اعمال حسنه بر صرف ایلد ایضا عین بصیرت و یادوری توفیق
باری و ایدر تقدیر الهی ایلد عقلی نغیبه غلبه بلوب امور و مصا کنده و عبا
سدین محقرن اجوی قضیه عدالت و نصفست ایدر ایلد عانه نسی محاسن
عالیه سنی کورک با بکجه قیام مایه سنی فراموش ایدر لر حسن خاتم اهنده
سینات سابقه می عفو اولوب اهر نجه نیمی دولت و سعادت سر مدیه به
ناش اولور قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ما استوعب الله احد اعقل ان
استغفده به یوما یعنی حق جل و علا حضرت تریک کند نه به جو هر که انقدر عقلی
و دینه ایلدی الا اول کس نه به یوما من الا با م عقلی سببیه و رطه صلا ایزک
و بر در لوبله دن خلاص ایلدی اثر جمیل مذکورک دلالتی اوزره بر عقل که
صاحبی باطلدن منع و عوق و طریق حقه دلالت و سوق ایلد اول مقوله اعظم
صاحبه عاقل و کامل اطلاق اولور مؤلف مرحوم دیر که مشهور است
بومفاهه کلنجیه قدر بر طاقم کلمات و صا با اشتیاق ابراد و ایتانه صدارت
ایلم ارنق اثر بر اهد بر اهد اقدام اولان تا بقیم مسکی تخم اولسون ایچونم
کبار صا بر خم صد بقیه بن الیمان رضی الله عنه حضرت تریک روایت ایتمش اولد
حدیث صحیح و تقلید تخم مرام و تخم کلام ایدر م قال سید الانبیا و سندن اصغیا

و من علوم علی رضی الله عنه
سلام الصفی الشکایه

حقیرنی طلب دنیا زاید لر و حالو که حق جل و علا حضرتی دخی حق صاحب جن
حقنی منیع ایمل یعنی نزد عاری بود قول و ایا به فرین اولور مصعب خوشایله
صقین ناولک اه صفادک بکر معنی شهوات نفس بندسه اتفاقا و من بست
و نفس امارتک خالیغه امانه روی قبول و مطا و عت ایوب بهان برو فنی
رضا الهی حرکت ایلم سید یعوب المودین ایلم علی رضی الله عنه حضرتی است
ایلمشدر که قال ابی عبد السلام من استانی الی اینه صلاح فی الخیرات و من شغیر
من ان رهی عن الشهوات یعنی نعمت ایل مشغول و لذت مشغول و خیرش اولان
کسده خیرات و میرانه سارعت بر یعنی افعال حسنه ایل مشغول اولور و آتش
شراره پیش براندن خوف و حذر ایلم کسده شهواتن اعراض ایدر
یعنی نفس امارتک هوسه نایع اولر یعنی حکما و مدون سلطنت عظمی نذر
بو سوال اولر حق جو اینه دلان شهوات نفس اینه سینه غالب اولمقدر
ویدی بکرمی بریحی دنیا به حال حرص و طمئین نایمی سرست صهبای جا و اقبال
اولوب بهان ازاله عمار غفلت ایل شهیدن زخا خرت و زاد سعادت ای احضا
ایلم سید زیزا دنیا به زیاده حرص اولان کسده دانه دائره خسران و مدله
و کمنا ای اندوه و طمانده فالور قال ابی عبد السلام انما زعم لمن اب علی الدنیا
بفقرا یعنی فیه و شغل لا انقطاع له یعنی من کفیل و من ستم که دنیا به کمال حرص ایل
کب و طالب اولان کسده غایتنه ثروت و غنا اولیه فقر و فاقده و فقط
انقضا و انقطاعی اولیان شغل و اینه مستل اولور است اینه غالب علی بن ابی
طالب رضی الله عنه یومرشد که اعدرو الیه فانیها غارة مکاره ختاره
خاره تستلج فی کل یوم بجلا و یستقبل فی کل لیله اهل و تفری فی کل وقت
شکل یعنی دنیا تک مضرت و شرور ندان حذر ایوب الحاح بصیر و طالب اولیکر

مؤلف مشهور علی بن ابی طالب
ایلمشدر که نام اکتوت و من
ترقی الموت هانت علیه الموت
و من زهد فی الدنیا هانت علیه
المصیبات صدق رسول الله

دنیایی

دنیا یلی و فایر در جلد و سکار و سکار و فزار و زبا نکار در که هر کون
بر شخصی کند و سینه عقد و خلاج ایوب زوج اخا زاید و بر کجه دخی و بکر بصر
استقبال ایدر و هر زمان بر جمعیتی تفریق و بر لبان ایدر بیت محمودی
عهد از جهان کست نهاد که این سخن عودست هزار و امانت او باوان
عبد کبید و بیشتر که طالب دنیا غلت عطشه جنت اولان کسده کبیر میاه اقبال
و جاهد کند و سینه اصلا قاعت کفر قال ابی عبد الله فی العیش الایده سوف
بنفسی و بالمال الا یاکل عند ذلک مالی دنیا تک زمان عیش و عشرت برت
تقید ان عمارتدر که کسده از و قدغه منقضي اولور و جهانک مال و منالی و نرو
و سامانه دخی صاحبی عازم سمت عدم اولر یعنی کبیر معبود اولور یعنی صاحب خیر
و منقضي فخر کلمات مذکور ناطق اولر یعنی اوزر مقام و کالت کبر او و بولان
وزیر اعظم دنیا تک اصفا شادیم مشابه سنده اولان دولت و اقباله مغرور
اولوب مصعب باقی فدان بوجه ده بر خوش صدا ایشتر مغرور سینه بهان عادل
انقادی نیک هم ایلمک اوزر نه با کجه او فانی افعال حسنه و انار حیدر سینه
ایدر ایل هم عذرا الله مقبول و با جور اولور و بده می بین ان سرمد و ج مشکو
اولور بعض صحف سالف ده هر سودر که حرص علی الاسم الصالح فانه لا یحییک
غیره یعنی عالم نیک هم خصینه حرص و راغب اولر که اندن بشقه سنگله حضا
ایدر جک و سندن مکره باقی قدرتی سینی بو قدر ایدر با و جردن جاحظ و بیشتر
بارون رشیدک خزانه کسده بولان جمیع کتابیری کوزون بکورد و جلد تک
شتر اولر یعنی کلمات و معانی بر امعان نظر وقت ایدم ایل ده عید شفا
و بر جک بر شیمی بولدم فقط فی سوف عرب و امام علم و ادب سانه
انفاب علی بن ابی طالب حضرت زینده منسوب اولور حق بش کل انقیه علیا

و من علوم علی رضی الله عنه
من عیوب الدنیان
بایلی

موتی الیه بین العرب فضل اولر
مشتمه و عمره بن بحر نایله عقب
و معتزله الیه کتب بر ذرا و کوا
بارون رشیدک حافظ کلمات
خدیجه مغرور ایشدر

ان تری مامولانی بروسان امید بدهگان بر صاحب حاجت رجا
 ورسند عا سندن کما بصوت و خوش کسوزن زیراز مالک کما غیر مضقی
 و بنجی ارباب حاجات مرجع اولد بنگ کور کنگلگدر بر صاحب الملک دخی بوز
 قارشو اظهار غلظت ابد رک رو اید جوات و بر کد سنگ عزت و سعادت کت
 بیاضی بنجی اصحاب مالک کما در صحت اید یکی حاله ازار وقت و زنا اید کنگلگدر
 بعضی صحیفه اسرا بنیدون منقولدر که خانه قلبی ضیق و انا زحمت غیر مطبق اولان
 کسند ریاسته و شخص بیتم دخی غنا و ثروت لایق دستخیز و کله برین کتاب
 رضی الله عنه حضرت نردان روایت او نمشد که قال لنبی علیه السلام ما عظمت
 نعمه الله علی عبدی الا عظمت مؤنه اناس علیه فلم یختر مؤنه اناسه حضرت نردان
 لزو ال یعنی حق جل و علا حضرت نردان بر عهد او زینت در جوده نعمتی عظیم
 و زیاده اولور ایسه مالک نونت مراد جیتی دخی انک او زینت الله اولد رجه
 عظیم و زیاده اولور بوضوح بر کسند که مظهر اولد یعنی نعم جلیله الهیه نکت
 شکر و قدر بی بی بیوب جبارک زحمت و مؤنه نکر اید ایسه الله که نعمتی زوله
 عوض بتمش اولور قال الشاعر اذ اجد الله لى نعمة شکرته ولم یرن جادا
 یعنی جناب ایزد متعال کما نعمت الهیه سستی تجدد و عنایت صمدیه سستی تزئید
 اید یکی و فخره و ستم مخداری ایضای زلفیه شکر و حمدت اید رم دخی بر کسند
 نائل اولد یعنی نعم جلیله انکار اید یکی اولد یعنی حاله کور مرسلوک بچگون بهرام
 کور اطراف مالکنده بونان و زراسنه شو صورت بنیه و تومیه ایشند
 سز بر مکان رفیع و منصب عالیده کسند که فخر و شرفایه حویج و مطالب برنی حضرت
 ایچون اول مخدای اولد که بر مرجع و مصیبه بود قدر بوجهل نازل اولد نیکو نعمت
 جلیله نکت شکر و تزییدی ایچون کمال دست قلب و حمدت خاطر اید هر کون

و من کلیم علی رضی الله عنه
 قدرت تو سر کلیم
 و کفرم لسته تو زان

همیشه نیک فانی شوا بران علی بن
 جودر کاه و لم نزل الله بالعا و بک
 علی من بعد و به عا نذا ما حاسب الال
 و فون لیک اولم کلن خالدا فان
 اجد بشتین فخره اولور اولور
 فان قلت شکی حروف از ان کلن
 من نصاریف و اجد

اول

دیوان کلو شکر زده حاضر بوند بنگر حاله زره و او خوابان و کوه چرخ ملک افادت
 واقعه لرینه حواله سمع و اصفا اید رک انوی سر بیچ نظم و نقد باتن تخلص و صیات
 و امور و مصابح جواد دخی قضیه انصفت و عدالت نوقفا سوبه در رویت اید بکر
 اولن سکر بیجی حال شدت و ابتلا سنده بر کسند که سوبه معین و ظهیر اولسون ایچون
 و اغانا سه رفیق و طابیت و حسان و عاطفت اید معاطله بیوب الملک نفوسر
 و قیوبی طاقه جذب و املا اید سیدر بعضی حکما ویشد که هر کیمکه خرسند عالم
 چیز تخمی اگر ایسه البته بالاخره فاسد هستی مت دیده ایدر و هر کیمکه کرم الطبع و انک
 اولان کسند به لطف و حسان اید معاطله اید ایسه الملک طرفدان شکر و حمدت
 استفاده ایدر قول الله صفا ک بو ما زرعنا و انما یدان امر بو ما ما بود
 خدا صفا ک بو زرعنا و یاده لک کت خیر و لک شکر بر نردان اید ایسه کمال جانانه
 بر کسند و بر کسند اخو بنیه نه معاطله اید ایسه بو ما من الایام کند و سندن دخی او معاطله
 عینیه معاطله اولور لک کور کور سالدن جهانیه قبل حسان بوردی نردان
 کاتدرین ندان اولن طغوز بی مظلوم و مهور اولان کسند لک و شکر سستی اید
 خوف و حذر بیوب انک حضرت کور کور ناظم و نقد باتن تجر اید رک و اغانا نزه
 کلن مرتبه امداد و اعانت و ابدال لطف و رحمت اید سیدر زبر اید جناب حق
 کوره مظلوم نکت باور و دستگیری اولد یعنی جهنده انزه نظم و قدر اید جان کسند
 شبیه سز ذلیل و مقهور اولوب مصرع مستفرد برادی مولانا ک اسد الله
 الغالب علی بن اید طالب رضی الله عنه حضرت نردان روایت او نمشد که
 قال لنبی علیه السلام اتقوا دعوة المظلوم فانها یسأل الله حقه وان الله لایسئ
 ذات حق حقه یعنی عاجز و مظلوم اولان کسند لک و حال ندان اتقا و حذر اید بکر
 انور دکاه اجابت سگاه الهی به رو بر آورده نفع و ایشنگا اولد قری حاله

قطعه
 لار مثل الرقی فی سینه بسجده العذرا
 من حذرها من یسئین بالرقی فی امره
 بسجده بکینه من جورا
 و فی توابع الکلم من زرع الحق
 صد الحسن

کبده سنده نیز موجود و مشهور است و این حفته فاعل شد در و نیل و این غضبانک
 او نور بعض حکما و بیشتر که نشکند و نایاب اولان شی ایستنی مدح و ثنا
 بیان کند البته سنده موجود اولان نشکند و شی سنی ذم و صیغ ایدر
 بعض بغا و بیشتر که بر کونا نعمت و عیانید نائل اولد یعنی حاله سکا اولدیشکر
 و محبت این بیان کند آن حذر قیلکه کرم و احسان مظهر اولد یعنی وقده مطلقا
 سندن کور و یکی نعمتی انکار ایدر قضایای مذکور ناطق اولد یعنی اوزنه وزیر
 اعظم بر طاق مدایح کا زبیر به جلب منافعه و سید اتحاد میان که متضینت
 بالمو اجه مدح و تالکینه و عن نظر الغیب فصل مذکور نه حواله مع التفات
 ایلیوب ایچ نفس الامرده مدح و ذمه استحقاقی کند و سندن صادر اولان
 حالات و آثار و ان واسه لال و عاده مطلق بنده محمد چینی جلب و دعوت
 ایدن افعال حسنه و اعمال مستحبه ایدر اشتغال ایلی لازمه در حکیم ارطو اسکند
 رومی به نصیحت ایلیت که ناسک که با اولان مدح و ثناء ز غیب و ایلیوب
 و اما تدابیر صابنه و افعال عادله ایدر مسئول اولد رقی بالطبع محمد و حبه کسب
 استحقاق ایدر اون بدی دنیا ده ذکر جمیل و اخیره اهر جز بیلد نائل اولد
 ایچون و اما توفیق و عنایت الهی به بالاستناد مصاح عبادی عدالت
 و حقانینه تطبیقا نسویه و رؤیت و مظهر اولد یعنی دولت و سعادت قدرتی
 بیلب فرصت لاله ایچون متوع یعنی بونان با دشت ملک رضاسنی استفعال
 و ایاک و تبعه نیک کند و سندن بر نصو و تکریم خست نودی و جمنو شتری اسپانی
 استکمال ایلیک خصوصه ناز قدینه مقدرت ایلیدر و بیشتر که خدمت جمیل
 سلطنت بر محک و معیار اختیار در که ناسک جو هر استعداده و قایمتی نه قیاطده
 اولد یعنی و استحقاق و با قتی نه مراده و اولد یعنی میدان جبار و النس بر نیک

نتیجه موجود است

بشور سار و بالذفات نامی و کوان
 اسکندر رومی اسکندر بن قلیوس یونانی
 و یونان پادشاه جهانگیر که فیلسوف
 نشنت ایلیوب شهر زوم و نایت
 و ارطو و شی افلاطون حکیم شاکردی
 اولوب معلول نایب مکتب بر
 در که اسکندران وزیر
 نویبری اولد

ایلی

رضی الله عنهدن روایت اولمشدر که قال النبی علیه السلام استنوا جوار
 نعم الله فقل ما زلت عن قوم فحدثت بهم یعنی جناب و وجب الوجودک
 نعم جلیله سکت منزله مغارت و جودنی حقیقی عنی و جبر حسن و ایدر بیکر که نعم
 ایلیه نیک بر قودن زوال و انقاسدن حکمه تکرار انزه عودت و رجعت
 ایدر بی بیک ناور در بر ایدر ان بیجی بن خالد جسر بغداد اوزر هر و ایدر رایکن
 بر شخص کلوب الله برورده مکتوبه اعطا و ختم و تمهیر نبی استعدا ایدر موی ایلیه
 و شی همان علامه شیخ دولت و اقبالزده طورات و رطوبت و ارا بکن شو
 صاحب جانک و در قد سنی تمهیر ایدر و ایدر ایلیوب زبرد و دم قطع ایلیه
 بالبدیه انشا ایدر قطع او ایست ربانک فاضله خان کلک حافظه سکون
 و ان تغفل عن الامان فانه روی السکون منی کیون ناکه رایج دولت و اقبالک
 وزان و متحرک اولد یعنی او فانی غنیمت خدا ایلیوب بر و استندم خافل اولد که
 هر بر متحرک اولان شی ایچون بر سکون وارد و سندی نه زمان ساکن اولد یعنی
 بلر سکت یعنی دولت و اقبال و انم و ایلیوب البته زائل اولور فقط وقت زوال
 بلیت بو جهند فرصت الله ایکن بر و احسان ایدر اشتغال اولد یعنی کار عسکر
 معلوم اولسونکه وزیر اعظم هر حد حواج انم و مرجع خواص و عوهم اولوب زمام
 امور جمهور کف کفایت مسلم اولد یعنی جهنده افاده مافی الضمیر ایچون کلش اولان
 بر نایم صحاب امال و ارباب مصالحت از دایم و نه با جهندن و کند و سنده عنقر
 اونان حاجانک کفایتندم طو لایه اظهار بجز و ضحوت ایلیوب بودنی بر نعمت
 علیه الهیه در دیومع الشکر هر کس مسئولات و ملت و اقدسه ممالک
 س عد ایدر که خاطر لای تطیب و تطیف ایلیس لازمه قطع لانه ملک
 شیخه من مسائل فیه برک ان نری مسئولان ایچون بالرد و جرم مامل فضاغون

منزه و برک
 غیبه و ندر که قطع نه کور نیک
 فایده ساز بزرگ نیک روزگار
 و هوای دوستی و کلب نیک
 و راکه اولد رقی بون بون
 هر کندن فاشدر

قطعه مذکور من در بده
 مشهور

و من الامثال
للصالح بنوه و الجواد كونه

مشغول که انماي مشورتده خواندن کند و قوله موافقت طلب ابدی کند
مطابق آریده خطا ایدر دو حالت مرشده ابدان کند و تبرینیه مساعد است
مریعت مرعنی کسب اشتهاد ایدر و مشبهاتده فقهادان رخصت طلب ایلیم
کسبه بالاخره جرمیه عظیمه بی مرکب اولور معلوم اولسونکه ذات عقل و درایت
سدا صحی بدن بولان کسبه تک تک بنام مشورتده بعضا خطای سبیل
مواخذ و اولنسی جائز و مکدر مشورت مکدره مرقد که اکثر اربابنده اصابت
و نادرا خطا ایلان کسبه مجلس مشورتدن طرد و ابعاد اولنزون بسنجی
عوام ناسدن کتم و اخفای واجب اولان اسراری انجمن از هر جهت کند
و ثوق و اعتمادی اولان کسبه به افتخار و سازندن اخفا ایلیدر عمر بن خطاب
رضی الله عنه حضرت ترمذی روایت اولمشد که قال ابی بنی علیه السلام استغنیوا
علی قضاء الکویج یکما نها فان کل ذی نفع محسود و محسود نالی حواجج و مراد انک
مصولی بر اولس کتم و اخفایه استغناء ایدر یکز که هر نعمت صاحبی محسود
یعنی حواججی اگر افتخار ایدر سکن از باب حسد هم مطلب یکز
مصولی بر طاق مانع ظهور ایدر اولنسی بنام دولت و اقبالده نامل
اولد یعنی فرصتی غنیمت یلوب لها امکن هرک لطف و احسان ایلیدر زین
بر دولت و سعادتک نهایتی و هر قدرت و ملکک دخی اخو عابثی اولو
بر دبار حجت و عودت ایلیم مقصود و مکدر قال ابی علیه السلام کلک ساع
غایه و غایه کلک ساع الموت یعنی هر بر سعی ایدر یکت سعی انجون بر غایت
دادور و هر بر ساع یکت غایبی موندرد اسدانه الغالب علی بن ابی طالب
رضی الله عنه اقدیر بجز بجز مشرد که انتزاع ایدر الفرض فانه هر ساع
یعنی اخلاص امتش اولد بقدر فرصتی فوت ایلوب غنیمت عد ایلیدر کند

اولو

اوقات فرصت صحابک دوری کبی نیز کلور کریمت لزمه فوت ایلد اکره ایلور
وقت فرصتی مانند شمس درختان کلور بجز بعضی حکما و مشرد که فرصتی غنیمت
ایلوب و قدن تا خبر ایلان کسبه بالاخره نادم و بشیمان اولور قال اشعر
و اعجاز الراهی مبیض لغرضه حتی اذ افات امر عاب القدر یعنی زای و تبرینیه
عاجز اولان کسبه وقت فرصتی ضایع و فوت ایلوب مکدره مطلوبیه نامل
اولد یعنی کبی کند و قصوری بیلمرک قضا و قدره بهانه بولور اولن بی بجی
طبیعتن نفاق و مکن منبر لرضن کور و متفان کوز و کموز اولان بر طاقم
ماهن و مر ایلیدر کسب و شایرینه فریفته ایلوب و اما انک کمر لزم
احترار ایلیدر خلفه اموی به خیمه عبدالملک بن مروان فرمادند ان روح بن
زینب عه تنبیه ایلیدر که زینهار حضور من کسبه بی غنیمت و فرصت ایلد که ایلان ایلور
خان اولیده سن و اسرار بی افتخار جرات ایلد که دائره صحبتدن دور و مطاوع
اولیدر کت و بی بالمواجبه روح و شایرینه زینرا اگر مقال مدحت شمشاک حواله
سبع قول ایدر ایلیم عقلی الله اشش و نفسی معابدن مبراطن تمیز اولور
واکر مدعی تصدیق اینتر ایلیم بنده معاشره دن محرمینک لازم کلور حاکم که
صاحب الدار ادری باینها مؤدا سنجه هر کس نشک میسن و با خود
عیاب ایلد تصانفی و مدح و ذمه کسب استحقاق ایلد کبی غیر بدین زیاده ایلور
دینشدر که ایل بصارت و بصیرت اولان کسبه الله کند و عیوب و ذنوب
مطلع و واقف اولور یعنی کسب منزلت سالفه ده مذکور در که عجب لمن فیل
فی الخیر و بس فی کیف یفرح و عجب لمن فیل فی الشکر و عوفیه کیف یغضب
یعنی شوق کسبه به تعجب ایدر که کند و سنده غیر نابد ایدر ایلکن حقیقه فاعل غیر
دیند که شادمان و فرحان اولور و یند شوق کسبه به تعجب ایدر که

بشنو از حدیثی که از جوی
سبقت است

بر خصوص ایچون مجلس مشورت عقد ایله یکی زاننده لاجل الاستشاهه زیبرده
محراروج صفت ایله موصوف اولان ذواتی انتخاب بلسیدر صفت اوله
جزالت زانی نمایه خلوص نیت نالنه کتم اسراردر اشبو صفت ننه ایله
متصف اولان ذات بر تقدیر من جهة الربته دون اولسه بیلدیمک راییدن
استمداد و استفاده اولمنق معیبدن معدود اولر بلکه نتیجه فائده زاننده یه
مفید اولور قال النبی علیه السلام لا مظاهرة اوفی من الشاهه یعنی مش و پرچم
زیاده وثوق و اعتماد اولنه حق تعالی و مظاہریت بودر وقال السبی
علیه السلام استندوا لخالق ترشدوا ولا تقصوه فقد سوا فائده دنیامک
کرم و سرودنی کور مشر بچو ریش و نتیجه امومه بالذخات تجر به سی سبقتا بلمشر
نشین و ساکنان اولان کسه تک زانی زمین و تدبیر اصابت قرینندم
استمداد و استفاده اولمنق موافق دایب اصحاب عقولدر حفظ اوفقو کسه
عینه مرتبه کفکش و قوه عاقله کسه نصف طاری اولمنق ایله بوضوح
ایمک راییدنم استفاده جائز و کلدر حکایه اولمنق در که حکما جودیم اکتب بن صبی
قبیل این تمکات رئیس و معتدی اولمخله بوم الکلاب محاربه سنده الاز قیل
حضورینه کلوب حرب و مقاتله خصوصه سنده اندن مشورت طلب ایله کلدرن حکیم
مذکور جواب و پرودیکه اختیار حق همیشه وجودیمه عارض اولان کلدر وضعیفند
باشی مطلع زانی و تدبیر اولان ذممنده حدت و قوه عاقله مع کمال درجه
قوت فالما شدر سز خصوصه زنده دائر زانی و افکار بگری بیان ایله بگریز
بن صوابی خطا سندن تمیز و تفریق ایدرک سزه تبلیغ و اخبار ایدرم قال
ابن جریر ان الامور اذا الاعداد و برها دون الشیخ تری فی بعضنا خلا
ان الشباب لهم فی الامر دبارده و الشیخ اناهة تدفع الزلا خلاصه مانک

اموری

اموری سن و اختیار اولان کسه لرتبیر ایلیوب حدیث السن اولان کلدر
تدبیر ایدر ایله شبهه سز اول امورک بعضی سنده خلل مش پدیدرکت زیرا
روزگارک کرم و سرودنی کور باشدر اولان شبان تدبیر لرتبیر ایلیوب فائده
در طر خطا اولور لرتبیر و کار از سوده اولان کسه زانی و تدبیر لرتبیر
علی وجه التانی حرکت و سر منزل مطلوبه مواعلت ایدر لرتبیر ایلیوب عاقله رضی الله
عنه کن روایت اولمنق در که قال النبی علیه السلام من تانے اصحاب اولکاد و من
اخطا اولکاد یعنی بر کسه امورنده و زانی و تدبیر ننده علی وجه التانی حرکت ایدر
ایله مطلقا خطا اصابت ایدر و باخود صوابه قریب اولور و بر کسه تدبیر ن
مجدد ایدر ایله خطا ایدر و باخود خطایه قریب اولور ال داودده کلشدر که
ایشنده مجدا ایلیوب و اناتانی اولزه حرکت ایلیان کسه حکمت ایله موصوف
اولور مشور کلکده مذکور در که عاقبتنده نبل مراد منقبتی اولان صبر و تانے
عاقبتنده قوت مقصود مضرت اولان مجله ان خیر لودر تنه حکام سابق خطایت
سند اصحابندن اولوب بر کسه دن خوف در جای اولد یعنی حالده و انما
حقی اظهار ایمک ائمنده بونان نخطفت راییدن استفاده اولمنق اصول
سخنه و ندر فقط زیبرده طور لر می شرح اولان ایلی نوع کسه ایله سز
جائز و کلدر بر می دایمن زهره سندن بونان کسه در که انما هر کسک
مراجعه خدمت و بوا سنده مناعت ایلیوب کرک حق و کرک باطل کسه سنده
عرض اولان جمیع زانی و تدبیر ای قول و نصیحت ایدر و بر می دایمی کبر و غرور
اصحابندن بونان کسه در که حق ایله باطنی فرق و تمیزه مقتدر اولد یعنی حالده
کمال عجب و نخبندان و انما بتم سوزم اولسون و بتم زانی و تدبیر م قبول اولسون
دو بر کسک زانی و تدبیر نده یعنی سرمایه مغفرت انما ذایله قدما حکما کن

مترجم در که ان کسک جمیع زاننده زانی
و تدبیر نده صابنه در اصل صاب اولر
الطبا بایک مجادیه لطف و صبر ایلیوب
عقل سلیم و زانی کسه مقتدر و جودیم
در وجه بر می کسک خسته کلکسی وقت زانی
کور سبیل زانی و افکار نزه اصابت
تدبیر ای و اقد حطابن ایلیوب حوسب ایلیوب
کلی حدیث السن اولمنق در که حق زاننده
ایلیوب و تدبیر نده و اقد حطابن ایلیوب
و اقد حطابن ایلیوب کسک کلک کسک
ولرک متبیین خیر و ذمه استحقاقی
و کمال ایلیوب سز و ایلیوب کلک
و درایت و انده ای اولوب خدایه
استخدام و ان کسک نیک بر تقدیر
اولسه سبیه سز ایبار نصف حدیث
کتم و افکار اولمنق زانی و قهی سز
اولان بر کسک کورده بر کسک
در بر او با و جودیم بر کسک
بیس مقدم لوبه بعضی اولان
بهنتم المصعب و کلک بعضی کلک
بلغت انجالی در عاقل مذکور
بعضی عاقلی عجم و بشدر که
بعضی عاقلی

تتمه در بیان
مشترک

این دو دولت فکد و زو بسید و حق کمال در بر معوم و شایر اولی و ثانی است
 و بشکر در که صاحب عفت اولان کسند ریح شندیده ایل منززل و متحرک و بسیار
 بر جیل عظیم کبیر که بر نقد رکنه دولت و اقبال توجه بیشتر اوله زیاده
 ممنونیت و غور اظهار ایلر و تحیف و اجتن اولان کسند و حق اولان روز کار ایله
 متحرک اولان بر شیش کبیر که جزئی دولت و سعادت نایل اولد بیتی کبی فرط
 سر در ندن حرکت شادی درجه لرینه کلور و کز و سنده و حق فوق العاده نخوت
 و غور کونور اولان بر نیمی محب صادقین و انما لطف و حسن ایله معاطه
 و شکر سینه و حق نازه عداوتی منظمی اولتی بچون مدارات و دماینه بسیدر
 بعضی حکامان حزم و احتیاط نذر دیو سوال اولد قرض دوستره نواز سر و انقیاد
 و شکر مدارات ایلکدر و دیو جواب و بر دی مترجم بچر که اهرت مدارات
 ان س از حیل ایلد اس العقل مدارات حدیث شریفی مدعی مذکور می مؤید
 بیت آرایش دو کتی تعبیر این دو حرکت بادستان تطف با دشمن مدارا
 اتمی اولان بکنی حرکت خاطرینه نوار و ایلان و حرکت ساری طافندن اقامت
 اولان ظنون او او باه تعویل و اعتماد ایلوب و انما بالهوی علم بعضی ایلد علم
 و حرکت ایلیدر قال است عواذ انت لم ترح لظن و نقصی علی الظن اردک
 الظنون الکوذب یعنی اگر سن و بیم و ظن غانی ایلوب جمع زمانه ظن
 اوزنه عین و حرکت ایدر ایلک او انا دوستی ظنون کا ذبه موضع هلاک القابدر
 اولان اوجبی حالات باطنیه لر می مشته و نامعلوم اولوب کز و سنده بر جوف عرض
 اخلاص و محبت ایدر شخصی تجربه و امتحان و نیات صحیح و فاسد لر برتی و حق
 نقیض و تحری ایدر حرکت صادق ایلد غیر صادق یعنی تمیز و تفریق ایلیدر چون
 انان مختلف الاطوار اولوب بعضی ظاهر اولد باطنی شفا صدق و محبت

مترجم در که افروز و روح پاک
 بی نوم و منی اولد بیتی کبیر
 ناسا علی با فاک و لا یفرحوا
 بما آتیهم من قبلکم الذم و حق
 استنباط اولوز

در کلام علی ریحی از سنده
 دار من جفاک بحبلا

یا ایها الذین امنوا اجتنوا
 کثیر من الظن ان بعض الظن
 اثم ان یه او ایا کمالی فقه
 بسیار جنبینوا ال

ایل مصنف و قلبی ایلد لسانه بیکه بکریه موافق و بعضی حق بیت لسانت
 لی حلو و نسیک حرة و حیرک کالمرات فی بحین الوعر ناله ماصدق اولوب ظاهر
 اظهار خدوص و عرض محبت ایدر ایلد لکن قلب و ضمیری نفاق ایلد مایلی و سینه
 باطنی صادق و اخلاص مدن خالیدر و بواجبی شخصت بندینی تفریق ایلکی صورتله
 حصه لیز بر در صورت اولی انفا ذکر اولد یعنی اوزره خارجدن انزلک احوال
 و سر بره لر می نخس اولد حق قراین ظاهر به ایلد صادق و غیر صادق تفریق
 اولمقدر صورت نایبه شهادت القلوب صادق و دلائل النفوس اوقن
 مؤید استخقه کعبه کز و سنده میل طیبی و انعطاف مزوری اولان کسند کنگ
 صدقینه حکم اولتی و قلب بالضروره کز و سندن نفرت و توحش ایلد
 شخصت و حق مخالف نفاق اشتماله قطعا اعتماد اولد یعنی کادراین و منافق
 نظریله با قفقد معلوم اولد کز توفیق سعادت ریح الهی به منظر اولوب
 عداوته مقبول اولان ذواته نفوس و قلوب انسانه بالطبع میل و محبت ایدر
 و العیاذ بالله توفیق و عنایت باریدن محمود قلوب نزد الهیده مبغوض اولان
 اشخاصدن و حق بر کت کولگی بالضروره تفر و توحش ایدر و بیهیم بسیدر
 مبغوض و مستفزا اولور خلاصین عبدالرحمن رضی الله عندهن روایت اولد
 قال ابی عبد السلام الا اجرکم باحکم الی الله احکم الی الله الی الله الی الله
 بافضکم الی الله بافضکم الی الله بافضکم الی الله یعنی ای معاشره مسلیز
 اگاه اولو کز که سزله خبر و بربر که جناب ایزد متعالک همد مغنوب بسنده
 زیاده مقبول و سو کیلو کز بین اناس محبوب القلوب و مدوح الالوس
 اولان کسند در دنیا اگاه اولو کز سزه تبیع و اخبار ایدر که و رجب تعالی
 حضرت تکریمت عذرتک اک زیاده مبغوض و منفور اولان کسند در اولم و کز

غریبه

هر صورت برت
 مجسرت برت

مشهور است که در این کلمات کلمات
کلام نقل اولی غیر مجید است
جایسته و در سینه اولی
فصل و ادب بر خود
بر فائز

تمشیه اقدام و غیرت و جمع زمانه عقلت و بطالتن کمال استعزاز و جویبنت
ایستد ر حکیم بر زجره میشد که امور و مصاحبه اید اشتغال بر نقد و وجود
و روح انسانی به رحمت و فخر ایزد است ایستد ر سلف عقلت و فراغدن بند او
و حسد ز بر فراغ یعنی ایستد ر تک جمع زمانه عقول و افکار است ایستد ر باغبانغ
و اولوب نیجه حضرت و شناختی و محبت ایدر او باون عجله مجید میشد که
مانانک ما افصاح زمانه. مانانک ما اصح شاکت یعنی وقت و زمانه یعنی تفصیح ایدر
یعنی فراغت سستی تر زین ایلدی و حال و شاکتی اصح ایدر سنه یعنی شغل و غمی
سکار بر کوشان و تقصیر و بر مدی بلکه امر بالکدر لکن و زبر عقلت ایزد اینم
و یکی سببه مجیب بعضی شکی ایدر اختیار فراغ ایستد ر بلکه از در سبب اول
نویسه مصاحبه آشناسنده وجود بند عارض اولان تعب و دلالت دفع و در خجسته
نفسه بر مقدار آرام استراحت و بر کمر حجاب و پوشش که دولت امور است
ا بر و اولان عمر بن عبد العزیز بر کون کوشنده از او ایستد ر ایستد ر ایستد ر
مقدم فکر طری کندی و سنی بقا ظاهر ایدر که ای امیر المؤمنین بر طاقم اصحاب حاجات
و ارباب مصاحبه باب عدالتها بکونه جمع ایش اولدی یعنی حاله و مجرد حضور و راهبگی
استراحت ایدر که کجی فراغی اختیار است اصول عدالت و ادب خلافت سانی و کلبه
و بود خطبه و عزمه نقدی ایدر که جوانه خلیفه است رالیه بود و دیگر مطبوعه
نفسه بر مقدار قوت و استراحت و بر کت ایچون او نخواست او بوزم پوشش و ادم
مصاحبه فاقم و کدر سبب نانی بدنه راحت و خاطر نیجه بیت کله کن سکره
تغذیه و ابرو ایستد ر اولدی یعنی و آئیده امضا ایستد ر جلی امور و مواد فکر و مطالعه ایدر
استشغال ایستد ر ایدر نامی و تدبیرین خطا ایش ایستد ر قوت اولان امور است
همما ممکن تدارک و تخریب بدل مقدار است ایستد ر اولوب من بعد او مشغول حاله است

باز

ایستد ر امور نده و غمی بشماره حرکت ایستد ر غفلت لوم و بدستند نفسی
تخصیص و صیانت ایدر و من الامثال من افکار ایستد ر یعنی فکر و مطالعه ایدر مشغول
اولان کسند امور نده بصیرت اوزره اولور بعضی حکما و فیلسوفه که بر کسند
کند و سندن صادر اولدی و اولدی جن افعال و حرکات کاینی تصور ایدر و ب
بنفسه منته اولور ایستد ر اول کسند به ساز نیات بند و نصیحتی بر فائز به معنی
اولور فصحا و عربین نابغه جعدی رضی الله عنه و میشد که بیت امل فعلان الله
نفسه قبیل اذ انما ایشی و کله و ادر یعنی بر شکی ایدر سستی و اولوب کند که لشکره
یعنی قوت اولوب ایدر جعدی قدم سکره لوم و ندرانک فائز ایستد ر
طغی زنج صفات ذمیه دن بونان عجب و غرور که زکیده اخلاق حسنه دن
بونان نواضعی کسند و سینه سربا به مغفرت و اغاذا ایستد ر بر کس رفیق و طابقت
ایستد ر معاطه ایستد ر قال رسول الله علیه وسلم لا و حده او حشر من العجب
یعنی کبر و عجب زباده ان نه دشت ایزد ایش ایستد ر وحدت بود قدر حاصلی
کبر و عجب ما جندن بر کس توحش و نخواست ایدر حکیم استغالیس و میشد که کمال
کبر و غرور ندرن ناشی عیوس الوجه اولدی یعنی حاله ناس ایدر معشرت ایدر
کسند نکت عجب صادقی افضل قبیل و بلکه معد و مدر بعضی ایدر میشد که نواضع
فی الشرف اشرف من الشرف یعنی کبر و نخوت کندی اولان نواضعک شرف
نفس شرف دن زیاده در بیت نواضع کسند هر کس ان بود که نخوت و افکار
شیطانی بود او نیجه هر ک دولت و اقباله اذ اطا اوزده است و امان و نعمت
و ایدر نده و غمی فوق الفایه منالم و مجزون اولوب بالکون نامل اولدی یعنی نعمت
و حسنه شکر و مبتلا اولدی یعنی بیه و مشداده محروم ایدر ایستد ر بعضی حکما و فیلسوفه
عاطل اولان کسند نامل اولدی دولت مغرور اولوب فوق الفایه اطلها و غمزه بیت

مترجم در کتب کتب کتب
مفکند اولام عجمه و سنت
ایستد ر غیر بود لکن سبب
ظاهره

و فی کتبت من نواضع
ندر فائز

ت
تدر در انکشات لاینها
صد الام و بعضی لاجرار

اسباب و در سائل جمیدستی استکمال ایلمسیدر ایکنجی افزاد انساندن اخبار ایل
 اشراری فرق و تمیز ایدر کذب و دروغ ایل اشتغال ایدر کسندک
 معاجرت و مجالسندم احتراز ایلمسیدر زیر انفسه ظلم و جانت ایدر
 کسندک سانه بر کونا منفعت و فائده سی اولر بر جفدن لشفه بلکه مضرت
 طوقور بعضی اوباد میسدر که کذ و مضرت و منفعتی بمان کسندون
 غیر نامول اولر نیز اوجنجی بر وجه ایلست و لای قتی اولوب بجزه کر و سندن اولر
 کسند ایل طهارت و خشت و دناست ایل شتر شکار اولان کسند لری خدمت
 سلطنه ایستخدم ایلمسیدر و نیشدر که حرص و طمع جلیت ذاتیه سنده
 مرکوز اولان کسندک و یاده خطوطات نفسیه سنی تحصیلدن لشفه بر ایل
 و امینه سی اولر لیفندن بو مقوله اشخاص و نایست اشخاص نوع انساندم معدود
 اولوب بلکه بهائم سلکنه و فعل و سکندر درونجی عالی است و صاحب دست
 اولان کسند لرت قدر و شغری ترفیع و اسباب معیشتی توسیع ایل
 خاطر لری تطیب ایلمسیدر بعضی بلفا و میسدر که صحی برودن بولان
 کسند لره مرقت اولمن موجب رفعت و مستزاد سعادت و حکما ایلند و میسدر
 در که صاحب مرقت اولوب کسند نامول اولان کار و خصلت حسنه یه
 احوال میان کسندک قدری عاک و رتبه سی و فی مناک اولور و مرقت
 و استبدن بری و بی نعب اولان شخص مانند حجر نفیل اولر یعنی رتبه دم تزلزل
 ایلر که در آب عالی دن بر رتبه رفیعیه یه نایل و اصل اولر از شیب مناسب
 سلطنه ایستخدا اولان ذواتک احوالی تحقیق ایلمسیدر نایست و صدق
 اولر منفعت اولر ک حقرت ابدال انصاف و جانت سلکنه کید نلری
 دخی خدمت و نامور تیرندم عزال و ابعاد ایل نیت و جاحلینه کور مجازت

ایلمسیدر

ایلمسیدر و نیشدر که جمیع زمانه و امانت ایلن و مؤمن اولان کسند بر نفع
 و تسلیم اولمنق و اوجیدر بیت اذانت حلت لکن امانت فایک قدر سندن
 شرسند یعنی سن بر امانتی فائز اولان کسند بر نجس و نسیم ایدر لیک اولر یعنی
 صنوع و بخش اولر لیک زبانه عین شرا اولان بر محل نایست ایستاد ایلر ک
 انجی نیکتر اجاب و رجه لینه و و شمسدر کسند لرندن و فائز اولر ایلر ابناء
 زماندن بر طاقم احوال و انصار تدار کسندم احتراز ایلمسیدر قطع حد و ک
 من صدق لیک مستفاد فائست کسندن من الصحاب فان الدار اکثر از تراه بکونم
 من الطعام و الشراب خلاصه نایست زنها راجب و اصد فایک نیکترینه نایل
 اولر که وجود ان نایست بر عارض اولان مرض اکثر یا سندان طعام و ایجان
 صدون حاصل اولر یعنی کبی سکا دخی دشمن دوست و محب صا و قدر کون پیدا
 اولور بدینجی قوای باطنه سنی و انسر صایب و زانندن تهنیب و تخفیه و تزیین
 نفسی زینک حرص و شربدن نصیفیه ایلمسیدر این مسعود رضی الله عنهما اولان
 روایت اولمشدر که قال لینی علیه السلام اقربت الساعة ولا یزاد الا ناس
 فی الدنیا احرصا ولا تزداد منهم الا بعدا یعنی قیامت تقرب ایلر جابو که
 ناس کمال غفلتزدن نایستی و یاده انجی حرص و طمع نایست زیاده ایدر لرو و نای
 دخی انزدن بعد نایست زیاده لیدر بر احوال بر کسند بر نفعدر و نایست بر حلیص اولر
 ایسه اکر حلیص مردم خود سجد و نایستی اندم اولر چه رعبه اولور مترجم دیر که
 بشبوا از غلبه واقع اولان و لا تزداد بعدا بر نده بعضی روایت کوب
 لا یزادون من الله الا بعدا واقع اولر یعنی جامع صغیره معر صدر استی
 سکر نایست بانفس زوبت و تشویه سنه مقصد را اولر یعنی مواد و مصالح هر چه
 سائرینه حواله ایلمسیدر بالذات کسند و سکنک هم شرتنه لزوم کور بنام اموسک

دخی نایست الحکم
 ایلمسیدر حاکم و اولر این

تفصیله نیکو کسند
 قلی ابن رویسدر

تمیز دیر که

بشبا برنا و هم و لشفه فیه حلفان
 اکر لیس و طول لامل نایست و حضرت
 علی رضی الله عنه از نیک نیک کسند
 الا نایست کلیم قلیسی نود اکر کسند
 ان ندم موت ایلر بر نایست و نایست
 اولور بوضوح تهنیب فیلن و نایست
 باطنک شوقدر فائز اولر کسند
 مذکور ز سر ستر و حقا و مسنون اولر
 اصل کبی قاره افتری نایست بر حقا
 و با خود قرین مذکور نایست حقا
 اولر نایست ایدر مقید در بونک تفصیله
 کسند خنده و

سند و کلمات کبراد و بولند ذات فی شمایک جمیع زمانه و یعنی محظوظ ایست
 و دولت سرمدیه آخر و به نائل اولی اود نه حقوق الهی به رعایت و سعادت
 دنیوی بسنی الحال و انعام بچون دخی حقوق بادشاهی به حیانت الهی از بد
 و شایه بوی یکی نوع حقوق کت بکنند بعضی وقت ممانعت و معاندت بولند
 یکی برون رعایت تحت انکاره اولیایسه لاطاعه مخلوق فی محضه کالتو
 مؤدب سنجیده بالفرض دنیا به کذ و سینه مغفرت توجیه اید بکمال اولیایسه
 مدار سعادت اولان دینی محظوظ و حیانت بچون حقوق الهی به حقوق بادشاهی
 او زنده تقدیم و ترجیح الهی و بعد ابو موسی الاسعری رضی الله عندهم زود
 او نشند که قال ابی عبد السلام من احب دنیا هضر اخرته و من احب اخرته
 اضر بینه و آخره و با یعنی علیه یا یعنی هر یک که میل و محبت قبیله سنی و بیاسند
 حصر ایلویب و هر یک دولت غیر مستمره سینه فرقیته اولیایسه اخرته ضرر
 ایدر یعنی سعادت اخره و به دن محرومیت کسب استحقاق ایدر و هر یک که رغبت
 و محبت اخرت طافه صرف و فقر ایلویب دولت سرمدیه به طالب اولیایسه
 دنیا سینه ضرر ایدر یعنی لذت و منافع دنیوی ایدر قیامتند ذالویب و جو و یله
 مدعی غنده سببان اولیایسه بوی یکی محبت قلب و اعداء همی ممکن اولیایسنان
 سر را به الابد باقی و دائم اولان نعم اخره و به از وقته زانی و فانی اولان
 دولت و لذت دنیوی اوزنه ترجیح و تقدیم ایلویب جانب اخرت میل و محبت
 اما راندن و نعم و انعم به و هو کت اسباندن بولان محظوظ دین و انکار
 او امر و اجتناب نواهی خصوصه بیدار است ایدر یکد و نه حضرت خیر کائنات
 اقدیر بوی مشرک در که من انتم رضا الله بسخط الناس رضی الله عنه و یعنی
 عنه الناس یعنی هر یک که ناکت بسخط و غضبندم به پروا اولد یعنی حال

منه هر که ترجمه و اشارت اولد یعنی اولیایسه
 مذکور کت خدایه مانده دنیا به اولان بوی یکی
 افریح ایدر یکد و یکد به کلمه دنیا به
 ایدر انقطاع و به ممانعت مسکنی ایش را بیکد
 و کله ظاهره دنیا ایدر استغفار حضور نبی
 و اخرت طافه باطنی بیکد انحصار سینه کلمه
 بجه انبیا و عظم اولان را که ظاهره دنیا ایدر
 استغفار و تفصیل لغت و استنباط بوی یکی
 سینه بران محظوظ فانی و اخرت زانی اولان
 بر کار انهمیم بچاره و لایح همی که سینه
 دعوا انهمش ایدر اولیایسه هو حق کت غم و زین
 و به کلوی بومعنا به اشارت به است از درون
 منته و زبیرون بیانه و منس بچون زیاده
 کم میسند و اندر هم بوی یکی نقیبه ایدر بوی یکی
 دفع او نشند

یعنی رضای الهی به طلب و انفا ایدر ایسه حق عمل و علامت تری اول کسند هم
 راضی اولد بختند بقصد عبادتی دخی اندن راضی و خشنود ایدر حضرت فاروق
 اعظم رضی الله عنه و بنا کت عدم بقصد هم بختد خلقی عبادات و طاعتات بوی یکی
 و تسویق ایدر کت زید و حجر قطعه بختد به روز بان بصحبت بان انما ذبیر
 ایدر قطعه اناناس طاعن و مقیم و الذی بان المقیم غلظه و من ان اسر
 من عیسی سوبا سا بر السیل عامل البقطه فاذا کان ذابجا و دین حاذر الموت
 و سنی انخطه مال نظم بومعنا نه عالم کون و فساده کمان افراد انسانک
 بعضی دبار عدم جانته سزا ایدر یکد و بعضی دخی بر از مدت قامت ایدر یکد
 مقیم اولان کسند لره کده اولد نون جنوت و اخرت طرفه سافرت ایدر
 کسند لره حالات بنده می من جهه القیوم کافدر و مقیم اولان ناکت بعضی
 کجده و بقول یعنی ترک ایلویب فرضی غنیمت عبادتک روزان و شبان اعمال
 سینه ایدر مشغول اولد یعنی حاله ازار ایام و یال ایلکده در دین و بیاضی
 اولان کسند البته موتدن حذر ایلویب دینی محظوظ بچون عبادات و طاعتات
 ایدر استغفار ایدر و افعال و حرکاتنه واقف اولان ملائکه حفظدن استیجا
 ایلویب مناهی و معاصی به ارتکاب ایلر معلوم اولسونکد و زبر عظم بولند
 ذانک سالف الیهم عهد و حقوقه رعایتند برابر بوندن حکمه تفصیل اولد
 حقوق معلوم به دخی رعایت الهی لازم و لازم اولد بختن انذک بیان
 و تفصیلند بدار و ممانعت قفسدر حق اولد و بینه رب عباد و سبب معصیت
 مالک و بلاد اولان رعایا و بنده نکت حجاج و اقدیر یعنی قضا و حال ربی هر
 دانانجست و استفسار ایدر کت بالفرض متکثرن و لات و اعمال طرفه نزن
 ساد اولان نظم و تقدیمات او زلندن دفع و دفع ایدر رعایت و بر سر استک

و زراعتک رعایت
 ایدر یکی حقوق انقبض
 و بیان

مفصله صانع اول را به جسد و حی کسب صلاح ایدر و اگر فاسد اولو را به جسد
 و حی فاسد اولو را که اولو که که مفصله منجمود و قبالت بندر مترجم در که قلب
 است نیکو کار سید و دل و ترکیه کوکل غیر اولو و بعضی علمای عند نه حقیقت
 است این یعنی نفس ناطقه و روح باطنه و ان عبارت و عند البعض بزرگ و بیان
 حکم جسمانی که جسد و موی بدن عبارت است و لکن محققین عند نه قلب
 جان سیرده و واقع حکم جسمانی منوی بری الشکله تعلق این لطیفه را بنده و
 عبارتند که جمیع قوایک مبدائی و فیض و حیالک منجمود ببحث طول الزبلی
 کتب مبسوطه و نیز رسائل مستفاده مبسوطه و مبین اولیغین بود قدر اولیغین
 و منشور است بعضی صحف اسرائیلیه و ان منقوله که قلب انسان صاحبک
 بشره سنی غیر ایدر شویله که اگر قبضه یعنی خیر الیه و همزه انار غیر ظهور ایدر
 و اگر شر الیه انار شر ظهور ایدر حق سادس و زری فیجیم ابریکه برای ستم
 و حکومت اولان پادشاه بزرگت مثل برکنه به من غیر استحقاق رتبه عالی
 احسان ایدر کت صاحب جمیده و استخادم و دیگر بی و حی بلا موجب منصب
 خالی ایلیک مثلوه افعال و حرکات و اعتراض ایدر کت سر بار محله بیشتر بولان
 او بجه حی فظ ایدر ایدر حکیم بر زجر و بیشتر که اسرار قضا و قدره فی بحمد و قوه
 اولان و ازل و زلاله جاه و دولت و اقبال و سعادت هر کت عقل و دریا
 و حیثیت و باقیته که به تقسیم او نمده یعنی بعضی بیان کنه در نما استحقاق و کیا
 اولیان بر شخصک بر نه صورت الیه رتب عالی به حراز و کنه و سنی او زینه
 تقدیم و ترجیح اوله در حق جن الی کسب امتیاز ایدر سندان متانم و مناسف
 اولو حق سابع شرف ریاست مطلقه ایدر ممتاز اولان پادشاه بنده من جمیع
 الوجوه تشبهان یعنی پادشاه بزرگت نفس ایلیکه اوله یعنی البت مخصوصه هر کت

لای

مشتقی یکمک و قد می قدر خدمه استعمال ایلیک کنی حالات نار و اوان اختراز
 و مجتبت و ای کامل فوق العاده و ارات و چشم و بختات زانده به هر بعضی باطل
 او بیه رقی مقدار لری بیویب اگا که به حرکت ایدر بر حق نامن سابع حضرت
 پادشاه ایدر قزقش و تحصیل و جمیع ایش اوله قدری نفوذ و اموالک حسب
 ان قضا و غور سلطان بنده بذل و تار به عرض خدمت و ابراز خاطر صداقت
 و پادشاه بزرگت و حی کرک علای اولون و کرک و اولو اولون هر بر
 قول و کلامه و کافه امر و اراده سینه موافقت ایدر بر بعضی حکما و روم و بیشتر
 ملوک فیجیم حضرت ایدر معاشرت و مصاحبت اصعب اصولی انکرک حرکات
 و سکنه اعراض او بجه ب بلکه هر بر سوز لری قول و تصدیق جمیع اراده کرده
 موافقت ایدر رضای مایا بوزی استعمال او لشکر فی تحقیقه سلطانین عظیم
 حضرت و کل احد باسدن بولان برکنه ایدر بنده لغت و نسبت آشناسنده
 اگر کنه سینه بر صورت زری مخالفت و اراده و مطلقه بنده عدم موافقت که ستر بول
 ایدر در حال ترک مصاحبت و بلکه اظهار عداوت ایدر بعضی حکما و بیشتر که
 مدنی باطلع اولان ان ایلیک حسن صورت و انقراض و تمدن لری او چ شینه
 متوقف بر بی لغت و نسبت برله احدیها اخره معادنت ایکنی اقوال و افعال
 بر برینه موافقت او جمعی بیکه بیکه خبر خواها بنده و نصیحت ایلیکه در تمام اباب ان
 مولف در حرم مفیده و ان وزرای عظیم حضرتان لازم اولان اداب و اوضاع
 بیان و بر جوف مقال فصیح استعمال ثبت صحیفه تبیان ایلیشدی بو که بعضی
 فواید زانده نکت علا و سید بر طاقم خود و موقوفه و تبهات مو عطر به شتم
 اوله در حق بر خاتمه وضع ایلیشد و بوجهتم سبوسه ساله و لیکن مقاله تمام
 و ایخاتمه مثلوه صادق اولشدر و بائنه التوفیق خاتمه فی العهود الموقظه

خاتمه رساله

و تکالیف شاد که صبر و تحمل اید صورتها تعظم و بگره مشکو حالات با یاد
 اعزاز و بجا بنیت اید سلوک سالک دان نویسیروان عادل و میشد که
 جمیع زاننده انسان صبر جمیل و تحمل تحمل تقبل اید حرام و مقصود بند و مسل
 اولوب فریالین و فرج الفواد اولور و بگر و نجات سببید و فی بین الناس
 بمغوض و مدخول اولورق دائره حبت و حرمانه قالور بعض اید و میشد که
 پادشاهند مجال صداقت اید خدمت و هر برامه قبا و قبالا انقیاد و اطاعت
 ایدان کسینه بین الامثال و الاقران مطاع و مقبول و تبه نترف و امتیاز
 موصول اولور میشد بو مقامه کعبه به قدر وزارت تغذیک مستر اولدینی
 و باه الامتازی بولدینی قوانین اربعه تخصیر و بیان اولوب بوندان مکرمه
 وزارت تفویض اید وزارت تغذیک باه الامتاز بوندان حقوق و شرف
 آیه تک مستقل بر تیره فتنه بیان و تفصیلند بدأ و مباشرت اولمشد تیره
 فی بیان الحقوق المستتر که معلوم اولسونکه احواله بده اصطلاح کرده صدارت عظمی
 و ولایت کبری اید تعبیر اولان وزارت تفویض معانه شرف بخش اجلال اولان
 ذات فی مشامات اید وزارت تغذیه تیره عالی سنی اعزاز اید و ب امور مهم
 سلطنته استخادم اولان خوات کرامت رعایت و محافظه اید جلای حقوق شکر
 سکروز حق اول ملک و تیره متعلق امور و مصالح همه ملک برو حق و نخواه با دنا
 رؤیت و توبه سینه ناز فتنه غیرت و بقدر رعایا ملک و حق صلاح و سعادت
 حالری سبب ممکنه سنی احوال سعی و همت اید اید بر حق نانی سوبه مصالح
 آنا سنده کده لرینه عارض اولان محن و مشقت اید متبوع مخموری بوندان
 پادشاه لرندن حالت سخت و غمگنده صادر اولان معاملات باره به صبر
 و تحمل بشقه نفس نفیس پادشاهی متعلق امور و مطالب شایسته کند و

تمه در بیان حقوق مستتر که
 بین لوازمین

منافع ذابنه و مخلوقات نصیب لری اوزنه تقدیم بر لذت خلیل رضای همای بونه
 مبادرت اید بر حق ثالث پادشاه معدت پناکت هر بر لطف و حسن
 و خفا بنده ممکن مرتبه شکر و حسب الاجاب منصب لرندن عزل و رتبه لرندن حفظ و تکرار
 مشغله نایبات و معاملات و فی صبر و تحمل اید بر بعض اید و میشد که حق اناس
 باطن الکفور و بالصبغه الشکور یعنی لغزان نعم و شکر احسان و کرم اولان کسینه
 نعمت ان محروم فتنه لایق و سزاوار و نان و نعمت کفری بیلوب و انما شکر
 و محبت اید لم طوب لسان اولان کسینه از هر جهت لطف و حسن لایق و مستحق
 حق رابع متبوع و مخموری اولان پادشاه عالیجا یک و را بریده اقتضای حصول
 اولان جمیع حسن اطلاق کرمه و شکر خوبه و حمد و ستی فتنه اظهار و مفضل
 بشریت بالفرض و توعی مطنون اولان مساوی و معاینی و فی حسب الامکام
 ستر و اضارا اید بر حق خاسس پادشاه لرینه اطاعت و انقیاد لرنده شکر
 صدق و خلوص قلبه مقارن اولوب جمیع زاننده باطنی خا لرینه توفیق
 اید بر در فی بحقیقه قلب انسان شایسته نفاق و منفردن بری اولدینی و فتنه
 بالضرور صد صوری هر حرکات و سکنا تیره قلبه مفاقت اید بویات
 خالصه قلبیه به مفا بر حالاته جبرست ایدر حال الشاعر و مازد کیم عدا و لکن اولوی
 الی حبش بهوی القلب نهوی به الرجل یعنی قصد و اختیار اید لرینه زیارت
 کلام بلکه محب صادق اولان کسینه ملک قلبی هر نه طرفه میل اید لرینه باقی حق
 اول طرفه میل اید لکنه و بندگی سزه قبا کمال محبت اید لرینه بناه زیارت کلمه کلام
 نعمان بن بشیر رضی الله عنه حضرت لرندن روایت اولمشد که قال النبی علیه السلام
 فی ابن آدم مضغه اذ اهلطت صلح بجد و اذ افسدت فسد بجد لا و بی الغلب
 یعنی جمیع افراد بشرک بد لرنده بر مضغه یعنی برات بار چسبی وارد کرد که اول

و صاحب عقل و درایت اولان کس نه زای و تیره نه خطا ایلوب مقصودینه
 نایل اولمز و فایق و حقائق امور عقلی ابرمیان و محقق و بلاغتی مشهور و باصرا
 عالم اولان بر کس نه مجرب و باوری توفیق خدا و در بهری مشغله بدایت جناب
 طایق الورا ایلد رایزنده اعیان و طایق رشادت رفیق مستقیم ابرلیوب
 طو غیره مشتهای مطلوبه موصلت ایدر حالت نایبه پادشاه حقائق اشک
 مشورت و تذکره ایدر کلی خصوص میدان توفیق ایدر ابتدا وزیر تنفیذ زای
 و افکار برینی بیان ایلیدر بوضوح آنک سر و بیان آتش اولدینی مطاب
 و افکارینه طرف حضرت پادشاه بیدر موافقت کوسر طو ایلد فیهما و اگر گفت
 کوسر بیوبن اعترافه تصدی اولوز ایلد وزیر تنفیذ معارضه فیه قاصد بیوب
 بهمان مطاع و جمعی بولان پادشاه آنک رایزنده بالمراجعه مرکز انقیاد اولدینه
 ثبات ایلدی لازدر جنبه دولت و نتیجه در میان تذکر و مشورت قنایان مواف
 و خصمه آنک اجرا و انقاد مذکور مقدم اشد و اعلان او نفس جانز و کلد
 بعض حکم و پیشدر که بر خصوص قوه خیمه جفا رلزدن مقدم اعلان اولوز ایلد
 اول خصوص حکم وقت و زمانه اجرا و تنفیذ نه عسرت چکلیور و عاقل عاقبت
 اندیش اولان کس نه دخی کرک کند و اسرار بی و کرک سار بنات اسرار بی بر کس نه
 فاش ایلد و بلده و انزه ساند و مثل سار اولان قضا با و ندر که صدور
 ال حار بقور لاسرار یعنی حریت شخصی ربه کنی اجاز ایلدن ذواتک قلوب
 جن اسرار اولوب آنک صدور و صلا ننده مضمر اولان خائن سار نه
 بر کس واقف و دسترس اولد بز بعض صحف اسرار ایلدن منقولد که عوام
 ناس و جهلدار استخفا صدق بولان کس نه تک قلبیه سار بر در یعنی باطننده
 اولان اسرار کس نه ایدر میرکت مطلقا ظاهره اخرج ایدر پک جوق کوشد

تنبیه
 و من ایندک کشف اسرار
 محشیم اسرار

جان فضیلت و مبدن عازی اولان کس نه مجرب و اسرار سلطنتی کس نه و افغانی تبه
 دولت و معاد تیره نایل اولمشدر فصل ثالث وزارت تنفیذک مشتمل اولدینی
 قوانین اربعه دن قانون ثالث وزیر تنفیذ جمعی بولان پادشاه آنک عین
 ناظره و اذن سامع حکم مابسه سنده اولوب شاه پده و استماع ایلدی اموری
 کمال صدق و خفایت ایلد حضور غالبه عرض و انما ایلیدر وزیر تنفیذک
 بر خصوصه حقوق نشه ایتیه بر رعایت ایلدی لازدر حق اول کمالک ایلد
 احوالی و طرف سلطنت نامور بولان عمال و ولایتک اوضاع و حرکات
 واقعه لرینی نفیس و تحقیق ایدرک واقف و مطلع اولدینی امور ک کرب
 و دروغ و عجز و انفرادن معرا اولدق حضور جناب پادشاهی به اعلام ایلد
 حق نایبه کس و قوف و معلومات ایلدی امور ک عرض و انما سنده بهک
 و نانی و کمال درجه تعین ایلوب بلکه وقت و زمان کوه درک ایغای حد
 و عرض و اعلام ایلدی امور و مواو ک تنفیذ و اجر سستی زای و اراده حضرت
 پادشاهی به بالقولین رضا جو با نه حرکت ایلد حق ثالث زای العین مش
 و با خود مو توفی الحکم اولان ذواتن استماع نبش اولدینی موری طای
 حضور پادشاهی به اعلام و انما اولوبن قطعاً خاطر و کوه کله بقیوب و اطرا
 و جوانب کوز بقیوب و بیوک و کوه کله بقیوب بهمان کمال بیطرفه و خفایت
 حقائق موری اشعار و انما ایلد فصل رابع وزارت تنفیذک مشتمل اولدینی
 قوانین اربعه دن قانون رابع وزیر تنفیذ جمعی بولان پادشاه آنک مجرب
 حضور و راحت و آرامش و رفاهیتی اسباب و وسایلی استحصال بچون
 اختیار تعب و زحمت و التزام عن و مشقت ایلوب و انما اولدینه سنده چاریم
 انظار ایلد مترقب اولدینی حاله نامور اولدینی خدمتد ملازمت و کاخ اوضاع

فصل ثالث

فخر او ایلی ایله معاملات واقعه لرینی و حالات و حرکات نفس لامریه
 لرینی تعقیبش و تحقیق بچون سفارت ندر وزیر تغذیه و مشهور سفارتنده لازم اولان
 ولات و محاکمات غول و نصیری خصوصه قطعا تصدی و تفرغ اتمیه رک
 مجرد انزک معاملات و حالات واقعه لرینی با لاطراف حضور حضرت باو
 عرض و آنها و محتاج غول و مجازات و شان بان ایضا و مکافات اولدیرینی کار بر طرف
 و عقابنت ایله بیان و انبا ایلدیر فصل ثانی وزارت تغذیه ک مشهور اولدیرینی
 قوانین اربعه دن قانون ثانی وزیر تغذیه ملک و طه و انرا امور و مواد مهمه ده
 مس رای و تدبیر و مسورت محتمل لر ایله پادشاه و آلا جا به امداد و معاضد
 ایلدیر جو کله بر پادشاه حکم آشنایک بر تغذیه مویوب من عذارت اولان محال
 عقل و درایت مسدی جهتمه جمع رای و تدبیرین برک نیک خانه و امداد و تدبیر
 اولماسدی لازم کله لر ایلده فقط بسنجیر کالغایه از بسبب مصد فخر تحت
 حکومتده بولون محاکمات و بعد نیک احوال نفس لامریه سنی بالکله فواید ناسد
 استماع و استخبار ایلوب سنی حقیقتنه کالغایه و قوف و معلومانه اولدینده اولدوست
 و طه متعلق امور و مصالح مهمه ده محاکمات و ریایانک احوالی رای العین مشا پرده
 همیشه و زاناکندوسی دخی اصحاب درایت و فطانتدن بولمش اولان بر ذات
 ایلدیر استشاره و انک رای و تدبیر صوابدن استمداد و استفاده بلمنه لزوم کولون
 کلام حکم استعمال اول اوودید ندر که اتون ایلدیر کش انا نیک قبله قوت و بر و ب
 بین الانام مقبول و معتبر اولدیرینی کی بر عاقل و درایتکار اولان که ایلد اولدیر
 مشورت قلب ان نه به تقویت و بر و ب بین العقل دخی مقبول و مستحضر
 همه وزیر تغذیه فرط درایت و فطانتده منور اولوب جموعی بولون پادشاه
 شایسته کله وسیله مشورت ایلدیرینی خصوصه معراج کسب و قوف و معلومات

فصل ثانی از فصول
 اربعه

مهم

ایلی

ایلی بی حالده کند و رای و تدبیر به قوت و برکت و خطا سبله صوابی نمیرد ایلیک
 اوزنه بر که مخصوص از بوری مؤمن و درایتکار اولان اخبر بر کسند ایلدیر مشورت
 و تذکر ایلدیر جواز و بر بویور فقط کتم و اخفای و جب اولان خصوصه مستثنا
 طوئق لاندیر مشورت اولدیرینی مواد مطلوبه نیک اختلاف ایلدیر شوری دخی
 مختصه شویله که خصوصهات حربه مثلاً امور مسکبره و سفینه به و قوف و معلوما
 سابقه ای اولان که ایلدیر تذکر و مشورت اولدیر و مواد سائره دخی بویور
 اوزره در بعض حکما و مشایخ که بر خصوصه عزم و قصد اولدیرینی بنکانه شایع
 و بهادر اولان که ایلدیر استشاره اولدیرینی لاندیر و حرم و احتیاط قصیه سینه رعایت
 خصوصه جبان و قور قاق آدم ایلدیر استشاره اولدیرینی لاندیر و وزیر تغذیه ک
 پادشاه و الایجاد ایلدیر مشورتده ایلی حالت و ادرار حالت اولی بر پادشاه
 حکم شایسته و وزیر تغذیه ایلدیر استشاره ایلدیر یکی خصوصه دائره وزیر تغذیه هم بر کله
 رای المقصودین اول امرده کند و رای و افکار صحیح سنی بیان ایلدیر بویور
 وزیر تغذیه با لوجه مطاع و جموعی بولون پادشاه نیک رای و افکار سینه رعایت
 و بر کولونا اعتراض و معارضه به تصدی و مباشرت ایلدیر سنی الزام عقابنت
 و کمال رفیع و طایب ایلدیر واجب الاخطار اولان معلومات و تصوراتی بر که
 عرض و افادیه به مهارت ایلدیر لاندیر فایده زانده وقت اولور که درایتکار
 و صحیح افکار اولان بر ذات رای و تدبیرین خطا ایلدیر که خطا صابت ایلدیر
 و عقل و فطانت کند و سندان نامول اولمیان بر کسند زاننده اصابت ایلدیر
 سر منزل مطلوبه و اصل و رای و تدبیرینی جمعه عذرت مسلم و مقبول اولور
 انصاف علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرت نوری بویور مشرکدر که رعایت خطا ایلدیر
 قصده و اصحاب الاعلی شکرده یعنی بعضی کله اهل بصارت و بصیرت

همه در بیان اختلاف
 اهل شوری

فایده زاننده

الباب الثاني في وزارة التفتيش معلوم اوله كذا ذكرنا في نوح تائسي بولنه وزارت
 تفتيش طرف حضرت پادشاه بيدن شرفا در اولان او امر كن تفتيش او امر اسندم
 عبادت اولوب وزارت تفتيش كمي صاحبى عقد وصل و عقيد و قول مشكوفه خصوصه
 تعرض و تصدى ابد مبرك باكر انك واجبه و منتهى متوج مغزى بولان پادشاه انك
 تعيين و تخصيص ابد كمي خدمت و مامور بنى بوجه صداقت و استقامت ايضا
 و امور مامور و سنى اصول معدله توفيقا تسويه و اجر ايلكدر و وزارت تفتيش
 دمي وزارت تفتيش ان ميازي قوانين اربعه آيه ايله اولد تفتيش ان مزاج
 هر برى بر فصل مستنده بيان و ايراد اولمق لازم كمشدر فصل اول وزارت
 تفتيش مشهور اولد ينى قوانين اربعه اول قانون اول رتبه وزارت تفتيش
 اجاز ايدن ذات صاحبانك پادشاه كردن احتشام ايله ايله نكلك
 بننده و ساطت و سفارت مخصوصه سبدر ايك ازمى سلطنت اولد پادشاه نكلك
 كو كلك مهابت و عظمت و جلالته بر كونا تفصيه ترتيب اينانك چون بالذات امر دمي
 و وصايا و تنبيهات ايله اشتغال ذات شاهانه رتبه هر كلك شفا عرض فاضليه
 و افاده حال غير جائز اولد تفتيش بنا و جرح و عطف حكما سبدر شرفا در اولان
 او امر و وصايا بيه تبعة و ايايى بيه تبليغ و اخبار و بين الرعايا اولس كركون و مكرت
 ايدن امور و مولا ايله انك مطالب و مقاصد بنى حضور شاهانه سبدر حضور
 و اخبار اينانك اوزنه بر سبدر محترم و در بر مصلحه اجتناب مهم و لزوم بالاكلام كوشنده
 و سفارت مخصوصه مذكور دمي بشن قسمه متصدر قسم اول پادشاه حجاب ايله
 جنود و عاكر بننده اولان سفارت كدر و وزير تفتيشه اشبو سفارت بنده و جب
 اولان بنج طرف حضرت پادشاه بيدن شرفه و ايدن او امر و وصايا بيه
 انزه تبليغ و اخبار و هر نه صورت نلايه انك انقباض و اعلاتى اسباب

وزارت تفتيش مشكوفه اولد ينى
 قوانين اربعه نكلك
 بيان
 فصل

بيان الاحتياج الى السفار

مامورين سلطنت اربعه و عاكر
 احوال نفس الامور بى رضى بى تفتيش
 و اموال و دار و خزينه بى دار
 امورى تجسس و تفتيش بولان
 برهانك و سبدر تفتيش
 در جرم سفارت طهارت
 ايلكدر

تقسيم سفارت

اشبو سفارت قسم اولد ينى مشكوفه
 بولان و انك مامور بنى
 انقباض كند

در اعلی

و و سائفى استحضار ايلوب انزودن عبادت و احسان حجاب سلطان بيه
 مظهر بيه كسب يافت ايدن نرى حضور شهنش بنى بيه عمن و انها ايلكدر
 و وزير تفتيشك اشبو سفارت بنده ايلكدر كورن بعضا عطف و شدت و بعضا
 دمي ملامت صورت كوسه سبدر لزوم كورنوز قسم تائيه پادشاه و الا جاه ايله
 حال و ولاه بننده اولان سفارت كدر و وزير تفتيشك اشبو سفارت بنده فریضه دمي
 بنج انزه او امر و نوايى حجاب پادشاهى بيه تبليغ و افاده ابد مبرك حال
 و حركات و واقعه لر بنى بايقش انزودن سلك نظم و خيانت كيدن نرى بر طام
 تند بديت ايله طريق عدل و استقامت سوق و دعوت ايلكدر قسم نكلك پادشاه
 معدله ايله رعايا و وزير دستان بننده اولان سفارت كدر و وزير تفتيشه اشبو
 سفارت بنده و جب اولان بنج حال رفقى و ملامت ايله انزه انكار عدالت
 و ناز جناب پادشاهى بيه اعلام و انبا و انك جميع شك و شكايه بنده دمي حواله
 سمع اصفا ايدنك قول و تخلى معسر و متعذر اولان تكليف شاف ايله بر طام
 ظالم و عداك نظم و تعديت و واقعه لر بنى اوزر لر بنى دفع و عقيله بالوجوه
 استراحت و رفا بى نرى اسبابى اكمال ايلوب و انما حقل بنده انصاف و عدت
 ايله معامله انفسى لازم كونا انزه تبينه و توحيد ايلكدر قسم رابع پادشاه كردن
 مشم ايله و اردات و اموال خزينه نكلك اخذ و صرفه و قبض و اعطاسه نامو
 بولان كسبه بننده اولان سفارت كدر و وزير تفتيشك اشبو سفارت بنده و جب دمي باكر
 امر و زمان جناب پادشاهى انقباضى انزه بيلد مبرك و اردات و اموال خزينه
 اسراف و نكلك بالوقايه سرفقت و خيانت مشكوفه افعال مكر و هر خم امتزاز و اجتناب
 و سلك صداقت و استقامتى اختيار و انتخاب ايلدى خصوصى تبينه و توحيد ايلكدر
 قسم خامس طرف سلطنت انبالت و الويه ده مامور اولد و عاقل بولن نكلك كس

قسم نكلك

قسم نكلك

قسم نكلك

قسم خامس

و مقصدی بر تصور زنده ایست و انکار او ملک و حق فوق الاموال عبادت است
 مشلو بر طاقم منافع زنده و کلیه بی عهد ابد است با خاصه ابات مذکور است
 حکومت و ولایت طالب اولست بنا و الی مزبور است غزل اولست بر فی الحقیقه
 بو مشلو منافع زنده بی عهد ابد است کس نهنگ مطلوب و اینه مساعده و بر ملک
 قانون سیاست اقتضا سندن ایست ده فقط اول امر و شخص مزبور است قول
 مجرب و ثوق و اعتماد او نموده بر کرده است مطالعه و ملاحظه شخصی بخیر
 او متفق لازم را که هر آنکست نیست و اعلیٰ فرض و الی مذکور بر که ناعد است
 ناشی بر طاقم کتب و دروغ ابد است منصب و نامور یعنی المذکون الحق و اولست
 اخذ استقامت بلکه عبارت ایست طالب رفو است اول نامور است و کل بلکه
 ساز نامور است جزئی و ده یعنی استخوانه جواز و بر لزمه و اگر چه است بر دل
 غرض و جوابی فاسده سی اولست فکر و مطالعه سی اینج و دلند بر نوع است
 بلکه عبارت اولست قول و عهد صادق اولدی یعنی بین ایدر ایست
 بو صورت و حق اصناف متمسکه همان مبادرت اولست منصب و اولدی یعنی
 منافع زنده بی عهد ابد است حق اوزن نسبت و استکمال ایدر یکی سبب بر که
 کند و سندن سوال و استبصار اولست لازم را که شرح و بیان ایدر یکی است
 و مفهومات بعد و زیر و ستان حضرت بر که ناظم و غدیری استقامت و بیق
 ایدر ایست بی بر سوال سابق مطلوبه مساعده اولستی جاز و کلدر و اگر
 بیان ایدر یکی سبب بوده و جهامین لوجه جور و تعدی است بی سی بونما ایست
 ارتق اول بالندن و الی رفو است غلبه برینه بو مشلو صاحب تدبیر و قدر
 بولان و انکست نصب و تعیین لازم کلور و وجه نامن بر بالنده طرف سلطنت نامور
 والی بولان کس اول بالندن خزینه بر عاقل اولام و ادرات و اموال مختلفه بی

وجه نامن از وجه
 قول

الاساس فی شرح
 و تالیفات

طولایه نامور بتذکره عزل او نمسیدر لکن وزیر فاطون تدبیر بوجه و صدق
 مجزور و بیزالسه اول امر ده اول کسند که عزل و برینه براختی نصب تعیین
 برور و بیزالسه شخص مزبور بی تنبهاست اگیده و نهد بذات شد بده اوله شجاعت
 اولد یعنی فعل مکره بدن منع ایدر بوجه صورتن شخص مذکور تنبهاست قبول و ادعا
 و با خود لکل بنا اسس و لکل ترینه غرض مثل مشهور بجه در عابکست
 یعنی و عصبان مشلو بر طاقم حالات قضیه به مجامع نکرندن طولایه انوره
 حسب الاقتضا جور و عتف ایدر معامله ایدر بکندن بخت نظم و تعدیست
 اسباب لدینه سنی عرض و بیان ایدر ایدر تنبهاست و الا انک غلبید برینه
 براخو مناسبتک نصب و تعیین لازم کلور وجه رابع نامورین سلطنته
 بر ذانک ملت جهات و کثرت رفیق و ملائمتی جهته منصبندن عزل او نمسیدر
 فی تحقیقه بوجوهت اصول سیاست و حکومت بالوجه مغایری بولدی
 مسیله وزیر ارستو تدبیرک انرا لیم ایکی امر دن بر سنی اجتناب لیم لازم
 امر اول انک غلبید منصبی دیگر بر مناسبتک عهده استبهاست توجیه و احاطه
 امر ناسی رای زین و تدبیر اصابت قرین امحایندن اولوب معتدل الاطوار
 اولان برداتنه شخص مزبورن ظهیر و معاون نصب و تعیین ایدر
 بجهوب الموقدرن علی بن ابی طالب رضی الله عنه اقتدی بوزیر بودمدر که
 لاجرم فی معین معین ولانی صدیق ضیق یعنی امورن عاجز و فاسر
 و رای و تدبیر غیر مقتدر اولان معین غیر ناصر ایدر از هر جهت بکل نیست
 ایدر منصف اولان رفیق صدیقده خیر و منفعت بود قدر یعنی انکرت
 معاونت و صدق نکرندن بر فائده کور ایدر مزور بر نکره منی مشهور اولد فر
 وجه خاص بر منصبده استخدام اولان ذانک مزید عقل و درایتی مجمع

یعنی هر طوری که نامت خسته
 بر منور و می بولدی یعنی کسی که بر غیر
 و حق البته بر اصل و اسس و در
 خسته نه کور بکر تیره
 محمود

بشو کلام جلیده واقع اولان معین یعنی توجیه
 اشارت اولد یعنی وزیر معین خسته
 اوله شجاعت و ده لکن با نیت و استخارای
 معنی اولد یعنی وزیر معین خسته
 اوله شجاعت و ده لکن با نیت و استخارای
 معنی اولد یعنی وزیر معین خسته

رای و تدبیر نکرده اصحابی نمایان اولد یعنی انک وخی دیگر بر سوک منصبده
 استخارانه لزوم کور نکرده بنا بولدی یعنی منصبندن عزل او نمسیدر
 بوشلو عزل و جوه غانک انک زیاده اجل و اعلاسی اولوب فی تحقیقه
 عزل و لکل بلکه بر منصب اولان انرا بر منصب اعلا به نقل و تحویل ایدر
 قدر و رتبه سی ترفیع اوله لکن و بکدر بعضی بلغا و بمشدر که مناصبه استخدام
 اولان ان شخص ایکی نو عدر بر نوعی ذاننا قدر و حیثیت و عقل و درایت
 امحایندن بولوب محول عهده بنا یعنی اولان منصب مجور و اکا انستایه
 جهته رفعت و شان و عزیت بولور بر نوعی ذاننا اصحاب قدر و حیثیت
 اولوب انجن عهده سنده بولنم منصب جلیله مغایرتی حسیده قدری
 حاله اولوب بالا مناد کسب شرف و امتیاز ایدر اشته بواجبی طائفه
 و انجا بری برندن تمیز و تفریق اولد رفیق حیثیت و لیاقت ذانیه لرینه
 کور به مناصب سلطنته استخدام و استعمال اوله یعنی قضایای مهمه و ندر
 وجه سادس بر نامور بنده استخدام اولان کسندن اول نامور بنده
 این مستحق بردات مجرب الاطوارک ظهور بنده بنا اول کسندک
 نامور بتذکره عزل او نمسیدر فی تحقیقه قانون سیاست و اقتضای
 شخص اولک غلبید برینه باقت و استحقاقی نمایان اول شخص نایبک
 نصب و تعیینه لزوم کور بنور ایدر ده فقط شخص ساکت غرضی ايجاب
 ایدر بر کور ناجوم و قیاسی اولد یعنی خدمت و نامور بتذکره انجا
 قصور و نکال ایدر کی حال منصفده انجا اوله منصفه ذخی جواز و بر بولور
 وجه سابع بر ایاقت و ای بونان کسندک انک امثال و اکفا سندن دیگر
 بر شخصک اول ایاقتن خزینه به عاقد اولان واردات مشرعه

۴۶

و چون حاجتده استعمال اولان عمد و خنده نکت اجوات مناسبه لایق
 بیلوب بر وجه الداناسی و بر کسندیه دخی قدر ایجا سیدر احوال مشبو
 شروط مذکور به بی جامع اولد قجه بر کسند نکت اموال خزینه نکت صرف و اعطاء
 نامور و تعیین اهنسی جائز و کله در تم الفصل الثانی الفصل الثالث فی العزل
 وزارت تقویض نکت شروطنی مبین اولان فصول ثلث دن فصل ثالث
 عزلت انواعی و مجال و موجباتی بیان ایدر معلوم اولسونکه عزل ایکی نوع
 اوزره در نوع اول بلا موجب واقع اولان عزلدر که بمقوله عزل اصول
 سیاست و قاعده عدالذک خارجدر زیرا هر فاعل مختار دن بلا اضطرار صفا
 اولان افعال و اقوال بر نوع سبیدن خالی و مجرد اولد یعنی حال فکرت
 عبت اولد یعنی و قولک دخی لغو یا بدن معدود اولد یعنی چند ارتق عاقل اولان
 کسند نکت ادا به و اختیاری بد نظر فنده ایکن کرک فندده و کرک قولده سبب
 و قلت غایبه تصور و ملاحظه بشیر کرک عبت و لغو یا تله اشتغال بر وجه لایق
 و جائز و کله در بر دخی من صب سلطنده استخدام اولان برک مثلا مجال
 صداقت و استقامت ایل ادا خدمت و ایفای ناموریت ایدرک منتظر کسند
 و سببش و مترقب تطییف و پاداش ایکن منصبدن بلا موجب عزل اولد
 بالضروره اول کسندیه باس و فخر کله رک حسب لایجاب اخر بر منصبده
 استخدام اولد یعنی عاده خدمنده تصور و تکالیف ایدر یکی وارسته قید اشتغال
 بعض ادا و میشد که العزل احد الطلقتین یعنی عزل ایکی طلاق نکت بری اولد
 بیز سبب و قوجولان طلاق قیج عد اولد یعنی مثلو بلا موجب و قوجولان
 عزل دخی قیج عد اولد و بعض حکما میشد که امور ناموریه سنده مجال و بره
 قیید و اتهام بیلوب ابراز ناکر صداقت و محبت ایجان کسندیه امانت

فصل ثالث
 فی العزل
 نوع عزل
 بر غیر

و اسات اوتمق منافی داب عدالذک نوع نکت بر سبب و نکته معنی و قویضه
 اولان عزلدر معلوم اولسونکه غایبه ایجاب ایدر سبب کله وجه در وجه
 اول بر نامور دن مثل معنی قصد صا اولان حیانت قولیه و باغلیه سبب
 عزل ایجا ذل و تقدر فی الحقیقه بمقوله جرم و جفاسته مرکب اولان کسند من یکن
 بهن مثل مشهوره نامور بیزدن عزل اولد لایق خضده مجازات مناسبه نکت
 دخی اجرا اهنسی قانون سیاست اقتضاسندیه بولمش ایله ده فقط ادا جانکم
 فاسق بنیا قیتوا الایه نص حبسی منطوقجه اولاب من صدق و کله به عمل اولان
 خبر واحد و بر قول ضعیفه اعتماد اولدیمو بلا طراف کیفیت ایتدرا اولتمق
 لایق در وجه نکت بر شخصک مشا عهده سنده توجیه اولان بر منصب خدمتی
 ادا به عجز و قصوری و امور ناموریه سنگ رویت و تسویه سنده عدم اختیاری
 سببیه ناموریتدن عزل اهنسیدر فی الحقیقه بمقوله کسند ایفای
 ناموریتده عجز و قصوری کند سنده نکت و قیاحت عدالذک ایله ده لکن اول
 سیاست اقتضاسیج شخص مذکور منصب و ناموریتده ایفا اولتمق بر وجه
 جائز و کله در شوقدر و ارکه ایکن عهده سنده خیف المؤمنه اخر بر منصب توجیه
 اولدیمو ایله بوشلو من صیده استخدامنه جواز دیر یلور و ارکه بوشلو خیف
 المؤمنه اولان منصبی دخی حسن ادا به به تقدر اولدیمو ایله ارتق بمقوله
 کند سنده ایبت و لایق اثری بولنیم کسند نکت بیج بر ناموریتده
 قولاینا سنده سنده کوسر بیز در وجه ثالث عمال و دولات و نامورین
 سازه خیم اولان ذات تبعه و زیر دستان حققرن اجرا ایلیکی معامله سنده
 قضیه انصاف و عدالته رعایت ایلدیمو رک ظلم و جور و ایدرینه سلوکدن

بیان سبب عزل بود
 نکت

یعنی قیامت ایدر کسند نکت
 جزای ایتدرا

واردات خصوصاً عهد رسد نقد و تقویض اوله حق دانک کاذه امور حمده
 وزیر عظمای و تدبیر نیز در جتیه برابر شرط و عهده آید به جامع اولی لازم
 شرط اول عدالت و انصاف ایله متصف اولمیدر شرط نانی امانت و صداقت
 و استقامت ایله متحقق اولمیدر شرط ثالث ضبط و ربطه مخذرا اولوب امور
 متبذکر ناشی اموال خزینیه اطاعه و اطراف ایلمسیدر شرط رابع وارد دانک
 بر نفوس نکره اوله نکره اوله و با وی اسبابی بیوب و استحضار ایلمسیدر شرط
 خامس معاملانده بر کس به بلا سبب غنظت و خسونت اظهار ایتمیدر ک ممکن
 مرتبه هر کس رفیق طایب ایله معامله ایلمسیدر سکندر روحی معنی بوسان
 دستنطالمس بکشدن استخوانه لزوم کور بیان حال و دلالت حقیر خ استن
 بلد کن حکیم زبور شوه زله رانی و تدبیر و توحید ایلمیکه عامل کدن خدم
 و مشتم صابجی اولوب نوبعات و لواحقانک ضبط و سیاست و امر و ادا
 و قیض کرده مدبرانه و معتد لانه حرکت ایلیوب واردات و ذنبه نیک اخذ
 و مر فذ و متبذر اولمیکه زیاده امور محکم و مصالح سلطنته استخدا و استعمل
 ایلمه خلفاء امویة دن عثمان عبدالعزیز عمال کدن زیبا و نام عاطفی روح و شت
 ایلیوب خنده کان جمع الدرره و بختو تنو الام البره بورر لایله یعنی
 عامل زبور جمع و تحصیل اموال خصوصه اقدام و انجام ایلیوب ذمه مقداری
 غف و اناعه ایلمز ابدی و رعایا وزیر رستمان حقیر خ غلام اسامی تجر ایلمی
 والده شفقگی ایلمه رفیق و شفقت ایلمه معامله ابدی مولف و بر کس
 بسته بوسیرت مستحبه حاجتک از هر جهت ممد و جینی استلزام ایلمکدن
 بنسقه مالکک معهور نینه و ابانک و بنسقه نک رفاییت و سعادت حال نینه سب
 هم و غلت مستفله در فالیکه اموال واردات خزینیه نک مواضع لایقه و محال

لازم

مناسبه رسد صرف و احتیاجی خصوصاً عهد رسد نقد و تقویض اوله حق دانک
 امور غشیه نامور بقی لازم لکوب علی حده هر بر نامور نینه کون عاده حکومت
 و ولایته شرط عظیم اولان امانت و استقامت صفت نین بنسقه شرط عید
 آید نک کذرسنده متحقق و موجود اولمسی مواد ملزومه و نذر امر اول رسوم
 ستوره و مقننه دن بولانک و ظائف عسکریه نامورین و بندگان سلطنته
 مخصوص اولان معاشرک اوقات مجبیه رسد اعطاسیدر بشو خدمت
 مخصوص رسدن طولایه کذرسنده ایلی شرطک بولمسی لازمدر شرط اول
 اعطاسه لزوم کور بیان وظیفه و معاشرک مقادیر مجبیه سنی بلسیدر شرط
 نانی علی وجه الاتفا و محل و مستحقین بیوب مالک کون وظیفه و معاشرتی اعطا
 ایلمسیدر امر نانه من غیر رسم و بولمسی لازمکمان صدقه و عطیه کبی مشهورک
 اعطاسیدر بشو خصوصه نامور تبذکر طولایه کذرسنده کذک ایلی طایب
 بولمسی لازمدر شرط اول جمع اوامر واردات حضرت پادشاهی به خض
 و مطیع اولمیدر شرط نانی حسب الاتفا مقام صادره عرض و انبیا ایلمک
 اوزنه صدقه و عطیه و بر بله کت کس نیک این و انان اولمسی نرق و انبیا
 ایلمسیدر نانی و ظائف و معاش و صدقه و عطیه دن بنسقه مصارفات
 مقتضیه سازده به نظر تبذر بشو خصوصه نامور تبذکر طولایه کذرسنده
 شرط نانی متحقق اولمسی درجه و جویده در شرط اول و بنسقه صرف و جتیه
 لزوم کور بیان امواتک مواضع لایقه سنی بیوب بیوده مصارفه تجر
 ایلمسیدر شرط نانی اموال خزینیه نک صرف و اعطاسنده معتد لانه حرکت
 بیوب اسرافه مقتضی اولان افراطدن و تقصیر نمودی اولان تغریبیم اجزا
 ایلمسیدر شرط نانی حسب الإيجاب اخذ و اشترا و نام اشتراک قیمت لایقه

قسم اول موافق

برابر مثبت و بر مکنان عبارت اولوب ایکی قسم منقسمه قسم اول بروی
 سلطنت اولان جنود و عسکره متعلق امور و موادک اصول موصوعه و قوانین
 موسسه سنه تطبیقا رویت و تسویه سنه جوارت ایچکدر لکن مقام صدراعظم
 بونان ذالک بوشلو خدمت بانفس تصدی و مباشرت بکده او بر می بخشد
 ارتق ارتق سنی بوشل من و حال و حاکمی و انما نفیس و تجردن خالی اولدنی
 و وزیر خدمت مذکور به یعنی امور عسکره بکده کند و سندن حسن خدمت و صداقت
 و محبت و استقامت قویا نامول اولان برخصک عهده استبانه تعلیم و احاطه
 بیسنه لزوم کورینور فقط شخص مهودک و فی امور و مصالح همه عسکره و دوله
 اعتکاف دانی و تدبیر بنه انجا و در اجتناب اوله برابر کند و سنده شرط استه
 و متحقق اولسی لازمه شرط اول طائفه عسکره به انقباض و انقباضه جنب
 و دعوت اوله جک کند و سندن محبت و سلطنت بوشمقد شرط نانه اصحاب
 دانی و سیاسته اولوب طائفه مذکور به ان در ملک قیامت اولنری تاویب
 و مجازات و انبانی مستقیمت ابد نره انصاف و مکافات ایچکدر مقدر اولسیدر
 شرط نانه طائفه مذکور به ملک نفرت و خوشتر بیک دفعه و از اول سنه و خدمت
 عسکره به خواهش و محبت قیام لر بیک اربادینه باعث اولدنی بر عاظم ممالک
 و صاحب استمالک ابراد و ایتانه مقدر اولسیدر شرط رابع انکله طائفه عسکره
 بیسنه اخلاق و طبا بده کمال مشاکلت و توقفت اولوب انرا اید حسن تفریح
 و لغت و عقد مجلس موافقت و نسبت ایچکدر شرط خامس انک همه باطنی
 غل خوشدن خالی اولوب زیر مجامه سنده بونان جنود و عسکره
 خجانت و امانت و بغیر حق دخی نظم و اسانت اتمه رک بر نه صور بده
 انوک قوت قیامه و ثبات و ثبات صورت بر لر بیک از دیادی اسبابی

احکام

مهمه لازم

استعمال ایچکدر شرط سادس عاقل و در ایچک اولوب و انما مقتضای حال
 و زمان و وزیر حرکت ایچکدر شویله که اگر وقت حال دشمن و اعدا ایدر
 و معاصکه به اقتضا ایدر نهیج قضا کند ان احتراز و مجانبت و اگر حرکت و جدلی
 اقتضا ایدر ایله همان احضار مهمات حربیه ایچکدر قویا سنده بونان
 جنود و عسکره ایچکدر برابر مستقیما بانه امر مجار به و متعاقبه به قیام و مباشرت
 ایچکدر و بنشدر ان مده موجود اولان سبجه رک غیر لوی مقتضای
 حال موافق اولان سبجه در بوسورت شرط مذکور به استکمال بیشتر
 اولان بر ذات ممدوح الهامه موفقی اولدنی بی حال امور عسکره بیک
 عهده استبانه تعلیم و احاطه و جب و کند و سنده دخی احسان و عدالت
 ایدر معامله اولوب حقه تمامه رعایت اولنسی لازم و لازمه رک او دخی
 نامور اولدنی یعنی خدمتی با کمال صداقت و استقامت ایچکدر بیدل حاصل
 ایدر مشوره ایچکدر هر قدر که حقه کالیله رعایت اولوب و وجهی دخی قضا
 اولان کند بیک هر جا بنیدن و جمع طوره و حرکات نندن امنیت اولنور و
 بر نامور بنده استخدام اولدنی کند به از هر جهت امنیت و بر ملک لازمه رک
 ادا خدمتده قصور ایدر ایچکدر قسم نانه امور بالیه به نظامات موسسه سنه
 تسویه و رویت و واردات خزینه بیک اخذ و استیفاسنه و سرف و تعلیم
 و قایم اولدنی رقی موضع لایقنه صرف و احتیاط سنه جوارت ایچکدر کافی
 و زیر قاطون تدبیرک بوشلو خدمت سله بانفس مباشرت ممکن اولدنی
 و کالت مطلقه سی جهتیه بالا طراف نظارت ایدر که وزیر ملک بیت الام
 وارد اولدنی اموالک اخذ و حفظی ایچکدر و لکن مصارف و مواضع لایقنه
 صرف و خرجی ایچکدر مستقلا بر نامور نصب و تعیین ایچکدر لازم کلور لکن اخذ

تقلید یکی نوع اول تقلید تقریر و نوع ثانی تقلید تدبیر در نوع اول که
 تقلید تقریر دولت و ملت و از مجموع امور و مواد اصول و قواعد بنحیث
 رویت و تشویر شده و حسب لوقت و المصلحت مجدداً بر نظام و قانونیک وضع
 و تاسیس او نمهند عبارات اولوب اوج قسمه منقسمه در قسم اول شرحش
 مقام وزارت تفویض اولان ذات فاعلان است که دولت و ملت متعلق بر امر
 مخصوص است تمثیل و اجرا است و لدی القضا مجدداً اصول و قوانین منطبق
 تاسیس و اثبات است مقتدر اولد یعنی حاله شان وزارت تقصیر ترتیب و اجرا
 ایند بر مکتب اوزر اولابن مکتب استقلال کیدرک خصوص مرقومی افر
 کسبه به تقلید و تفویض در صرف نظر اولوب بانفس اجرا و تفویض بدو
 و مباشرت ایلیدر فقط بالاجاب خصوص زبورک است بد بر شخص اول تقلید
 و تفویضی لازم مکتور است ده شخص مذکور وزیر فاعلان اند استبداد
 ایلکس برین خصوص مرقوم بانفس اجرا و تفویض بدو است و مباشرت ایلکس
 لازم در زیر ایشان ریاست عظمای کوزتبه رک اول باید و منفردانه حرکت
 ایلدی حاله مقام وزارت قدر و حیثیت و نفوذ و تاثیریه حلل طاری اولد
 بشقه صاحبی وخی معزول مکنده طوبیه جنی و ارسته قید شبهه در قسم
 ثانی امور و مباحک بانفس رویت و تشویر است امکانده اولوب
 بالضروره تحریرات ایلدی بره به قابلیتی اولان بریده بعدد مکتب مواد
 ملکیه و مالیه و امور منطبقه سنی بر شخصک عهدیه باقته تقلید و تفویض ایلکدر
 لکن شخص معهودک با معوضات رسمیه طرف وزیر اعظمن استبداد
 اولوب وزیر اعظمن زانی و امضای تعلق ایلدی که بر مادی جسد مکتب خود
 تمثیل و اجرا است با خود منفرد و اول اولد یعنی مکنده و ایلکس مکتب

تقسیم تقلید تقریر

قسم ثانی از اقسام
تقلید تقریر

منقذ

متعلق حسب اقتضا بر قانون جدیدک تاسیسی لازم مکتب که بلا استبداد
 مباشرت ایلدی بالاستقلال انقادینه مباشرت ایلکس می خصوصی اول امرده
 کند و سبب تئیه و توجیه و اتمیق قضاوی مسدود در قسم ثالث زیاده بعدد
 جسد رسماً استبداد و امر مجازیه مکتب وخی اجرا است مساعدیه اولابن مکتب
 بعیده مکتب کاخه امور و مباحکنی و ایجاب کوره مجدداً اصول و قانون وضع
 و تاسیس ایلدی بانفس اجرا و تفویض ایلدی بر شخصک عهدیه استبداد تفویض و تقلید
 ایلکدر بشرط آنکه امور مکتب کند و به حاله فاعلان شخصده شروط ثانیه مجتمع
 و متحقق اولد شرط اول مجرب الاطوار اولوب زانی و تدبیر اصحابان اولد
 شرط ثانی جمع تنبیهات و نکال یعنی ایلکس حسن قولی موجب و جمع زمانده
 انقیاد و اطاعت یعنی مستوجب کند و سنده جهات و درجات و قول و کلام
 وخی نفوذ و تاثیریه مقتدر شرط ثالث از جهت این و صادق اولوب
 اسراف اموال خوینده و اخذ رشه تکی بر طاقم افعال مکرر به سلوک
 ایلکس ایلکدر اشو شرط ثانیه جامع اولابن شخصک امور دولت و سلطنده
 استعمال و استخدای بر وجهه جائز و کله مکتب سالفه دن کسری بن قیاد
 بیشتر که مجرب الاطوار اولوب حال و حرکاتندن وخی فائق نامول اولاب
 شخصه امتیاز و اعتماد ایلکدر امور دولده توکیل و استخدا ایلان سلطان
 عظیم حضرات اوج نوع مجد و ردن سالم اولد عزله بر تکی زانی فاسد ثانیه طرز
 کاذب ثالث مضرت عدوی غالبدر بعضی مکتب بیشتر که بر وجهه ایلکس
 و یا فتی اولابن کسبه تک مناصب سلطنده استخدای طالب مضرت
 و موجب نداندر نوع ثانیه تقلید تدبیر اصول و قواعدی وضع و تاسیس
 اولمش و نظام و قوانینی وخی دستور العین طوملشر اولان امور نظر ترتب

قسم ثالث از اقسام
تقلید تقریر

امور

منقذ

مصرفه شرک مصرف کردن زیاد در برابر شرک قانونی معلوم و جهلک قانونی
 غیر معلوم در ضمن الامثال اجماعی معرّفه او معرّفه یعنی جاهل اولان گشته
 امور من با افراط و با خود تقویاً ایوب قطعاً حد اعتدال را رعایت بفرستاد
 ثالث نیز جاهل که در افعال غیره قصد و اقدام ابرار باشد مگر جهلی سبب
 خلقی مسلک ناموا به سوق و دلالت ایدر بوقوله شصت و هجده نیز در آنجا
 بچون مقارن و صاحب نماز او نماند بر بناس بوقه ده مگر امور و معنی
 استخدام اولان رقی انک رانی و نیز بزرگ استناد و استعانه بر وجهه جان
 و کله نصف رابع شرعاً قدر که کمال عقل و درایت سبب موانع مخلوق
 رانی و تدبیره مقدر اولوب لکن خلقت و جبینی اتفاقاً سبب و انما کرم و جهل اید
 استغفال ایدر انک انسانی حسنی و ام شورو و مضرت و در شرک و زهره او قات
 ذمت کوزنگه در بوقوله شخص بد کردار دین و در وجه بعض مرتبه وقوع
 بولان عادت همیشه و واقعه موشه یک بر نوع جهل و مکان ایدر دفع و از
 سبب استخدام و استعانه جواز دیر بولیه ده فقط زمان امن و ایام و اوقات
 سائره ده انک استخدام از مساعده کوسر بلوب معاصرت و مخالفت انک و حق
 مواض و بی نیت اولین لازم در عبد الله بن سعید رضی الله عنه مصرف کردن
 روایت او نماند که قال ابی عبد الله ان الله یؤید الیه من بال جهل الغایر
 یعنی حق جهل و علی حضرت نوری شرح فوجم و دین سستی سائزین سربت انما یک
 او زنه بالکلفه نظم ایوب بر ظلم حق و فخر ایدر استغفال ایدر که یک
 و سائزینه نماید و تشبیه ایدر مترجم و بر که کتب مخالفه بیان اولان یعنی زهره
 ظلم نفس انسانه موجود اولان قوی نشوند قوه شهواته یک انارند
 و ظلم غیره و حق قوه غضبیه یک انارند اولوب نیز من صحت المبدأ

بیان خبر جاهل

و فی تواریخ الکلیه فی بعضی جاهل
اولو انبی و الفکره منها
ایسی

صحت شرعاً غیر

موانع استعداده بر عدلی بر ایدر غیر
 نه که ایدر متصرف اولان شصت و هجده
 استخدام جواز و بر که بی نیت
 ایسه ده مگر انرا کوزنگه
 کلیه اولان یعنی جاهل
 و کله

انرا جهل مذکور قضیه کینه اولان
 بعضی اوقات ایدر مقید اولان
 قرآن طایفه اولان
 مبتد

ان

فرق کلی متحقق اولسید بر تحفان یعنی نفس ظلم و حق و فخر ایدر اشتغاله
 سائری مقصد قضیه عدالت رعایت ایدر دین و شریعت متعلق امور و احکامی
 حقانیه توفیق ایدر انفا دینه منافی و کله و حضرت فاروق اعظم رضی الله
 عنک انی لاسئین بالرجل الغایر لغوته کلای مدعی مذکور می نماید
 ایدر انتمی مشروح الاطوار اولان او مشکله اشخاص شرور و اخلاص سیاح
 بهایم کمی اولوب بیع و محتاج اوله قلمی حاله هر که بر صورت اولان حضرت
 و سیاح و انام اوله قلمی صورتح اظهار می طلبت و ملائمت ایدر جهل
 جهل مقصود در دین و دنیا بدن تخلص قلمی او زهره انرا مقدر کفایت مدار
 و معاش تخلص اولان رقی طرفه حاله نیت نقد و انعام و بعض خطوب و دیرت
 و حواث فلیک یک دفع و از اهل سبب استعمال و استخدامی ایدر معلوم
 بولانر مطالعته سبب یعنی انرا اوله قلمی نوازش و التفات و لطف و مدارات
 ایدر معاطه اولان رقی اسباب ممنوعی بحال و انعام اولین قانون سبب
 اقتضای سبب که در صحابه دن حد یقین ایمان رضی الله عنه حضرت نوری بوشه
 انرا نماندن بولان شصت و هجده و اقدسی دفع ایدر انرا اولان
 که ایدر بیغ با کله بد من مشهور نجه اول شخصه شورو و مضرت ایدر
 مقابل ایسون بعض حکا و همیشه که انرا انیس ایدر مخالفت و معاصرت
 فرطه که بخواه بینه به نیک کمی اولوب انواع خطرات عظیمه به جلب
 و دعوت ایدر می صل او عاف مذکور ایدر متصرف اولان شخصه مدارات لازم
 اولین مشکله معاصرت و معاشرتند من حق سبب ایکن احتراز و اجابت لازم
 ثم الفصل الاول الفصل الثاني فی التقلید و زارت تفویضت شرطی معین
 اولان فصول ثلث دن فصل ثانی تقلید بیاننده در معلوم اوله مطلقاً

و کلام حق شرعی عقل اولان
 که یک وقت و حینه
 استعداده لازم کوزنگه
 اثبات ایدر

فصل ثانی در بیان
 التقلید

و عبادات الهیه به نعل و مداومت و الدن لکدی که مرتبه بر وجه نه ساعت
 و شرور و اسانیدن اجتناب و مجابقت اوله دن تخصیص سربایه سعادت اوله نطق نازده
 ابو موسی الاشعری رضی الله عنه حضرت ترمذی روایت اولمشد که علی کل کس
 صدقه کللم جیلی قم حضرت رسالتنا میدن شرفنا در اوله دن صحاب کبار
 استفسار ایدیلر که بارمول الله اعطای صدقه به مقدر اولیان کسه نه بایون
 یور و بیلر که مظلوم و طهره قول و با خود فعلاً اعانه بیون تکرار استفسار ایدیلر
 بو مشلو جانیه مقدر اولیان کسه نه بایون یور و بیلر که امر بالمعروف
 ونهی عن المنکر بیون نه استفسار ایدیلر که بو نه دخی قادر اولیان کسه
 نه بایون یور و بیلر که شرور و اسانیدن نفسی کف و منع بیونیکه بو دخی
 بر نوع صدقه در قسم رابع اهل زماندن حدیث بیانده در ان نیکلام اوله
 و اقباله بیت شور بخان باز و خواننده مقبل نرا ذوال نعمت و جاو
 مغر اسبجه بین الایام محمود و مضبوط اولدیغی جهنمک و انما حسد شرور اعصاب
 حکما بدندن خوف و حذر اولمنن لازمه معلوم اوله که نوع بشر خیر اید شوره
 نسبت اید درت مضنصر صنف اول خیر فایده که انما انای حسنه و سی
 مقداری اصال خیر اید رکت عقل و درایت سکه سببه هر کسی طریق صواب اوله
 ایدر بو مقوله شخص نادر الامثال اید مصابحت و مجاست غنیمت و سعادت
 عد اوله رقی جمیع امور همه ده انک زای و تدبیر ندن استفاده و عقل
 و درایت ندن استفاده و استمداد اولمنن لازمه ابو هر بره رضی الله عنیهند
 روایت اولمشد که قال النبی علیه السلام استرشد و العاقب ترشد و اوله
 قدموا یعنی عاقب و درایتکار اولان کسه دن کافه امور و مصالحه استرشد
 و استمداد ایدیلر که سز منزل مقصوده و صل اوله سکن و زندهار انک زای

یعنی اسما و زمره
 و دیگر

قسم رابع از فاصم
 کصد

ومن کلیم الحکم بر خیر انبیا
 صحیح الامار و من سیر
 از خیر صبیح کل

اینها

و تدبیر نه مخالفت انبیا که حکم نادم و پیشمان اولویکنز بو صورت نعام
 و کالت مطلقه ده بون ذات معا صیحات مارالین او عاصف مطوبه
 مدومه و حاصل مستحبه مسله ایدلر منصف و نثار بر کرده اداب انبیا
 ایدلر متحقق اولان کسنیه به ابدال لغات و رعایت و انکله دخی عقد محسن نیت
 و مصابحت ایدرک امور معظمه و مواد همه مطلقه انک زای صواب و تدبیر
 مستقیمین استفاده و استعانت ایمنی لازمه حضرت مسیح علی نبیا و علیه السلام
 حواریون سوال ایدیلر که بزرگبیکله مجاست و مصابحت ایدر علم جناب روح الله
 یور و بیلر که نطق و کلامی عاقان و ادبیکرک از دیوانی موجب و فکر و روی
 مذکر خالق ذوالکرم و اعمال سنده و افعال مستحبه سی طاعات و عبادت متوق
 و در غیب اولان کسه ایدر مصابحت و محالست ایدیلر صنف نازده مشرب
 جاندر که داغ شرور و مناسدی ایدلر خلق جهان افزار و جهل و عدم درایتی
 سببیه هر کس بر صورت افعال قصد و اراد ایدر بو مقوله عدم العقل
 و سلوب الدرا ایدر اولان شخص شرور اولو دک معاشرت و مصابحت ندن محال
 اجتناب لازمه که انکله خلطت و مجاست سم قاتل و سم صاندن زیاد و مهلک
 و مضر و انک جبلت ذایه سنده و کوز اولان اخلاق رو به زمین و صفا جهنم
 ساری و مؤثر در بیت عدو البلید انما الجلید سر یغنه کما یجر بو منع فی الرما د
 بنجمه مشنه را کلکن مسطور در که عدم العقل اولان کسه ایدر مصابحت ایدن
 هر قدر عاقل اوله بیلر نه غیر عاقل عدو نوز بعضی صنف سربایه دن
 روایت اولمشد که راضی التزم ایدن کسنه جاهل اولان کسنه دن
 مبادت ایدونیکه قوم و طوز و نجوم هر قدر رفیقین و کوان ایدر لوده انطری
 بو کلک شخص جاهل مصابحتن اسهله یعنی بعضی حکما و مشنه که جهلک

و فی تالیف الحکم از حدیث اوله
 الایاد و الایمان و الایمان
 لانه و انما علی الایمان

بیان مشرب جاهل

بیت نبی خاتم

کفن این دنیا تک بقای سر بر الزوال اولان نخلال نفس کبیر بعض بلف
و بیشتر که زمان حالت واحد و وزیر اولوب بلکه بر طرف اصحاب ایدر ایدر
و بر طرف اف و ایدر و بر محزون و نشاد ایدر ایدر و یک بر سر و ری و فی مضموم
والنک ایدر بیت و من عاده الایم ان حوزها اذ استر منها جانب سا جانب
او صاف مذکور ایدر موصوف اولان زماندن حذر درت و جهل در وجه
اول انک ایکی کونک مس عده و میا سر تنه و توفی و عتقاد و انظار بیشتر اولدیغی
بجالت و طایب غیر ستمه استناد اولوب و ضایع موله و حالات
مکده سندج بحال خوف و حذر و وزیر اولوب بیشتر بیت ان الزمان وان ابن لایله
مخاشن محفوظه التحوکات کانهن سوکن وجه نایه ایام دولت و اقبال نعمت
عده اولوب الله ذمت و بر حمت قدرت و ابراهیم بقای تک نام انک
او وزیر که بذل نقدینه حق ان ایلر و انما فعل جمیله اقدام و مسارت اولمقد
قال النبی علیه السلام اختتم خم قبل خم شبا تک قبل هر تک و صحت قبر
شک و غناک قبل عدتک و قونک قبل شکک و جاتک قبل موتک یعنی بیشتر
سنه ان مقدم پیش سنه غنمت عدا اولوب حسب الاقتضا حرکت و تمنی لازمه
برای بر لکن اول بخلکدر ایچنی سقم و مرضدن مقدم صحت و عاقبت را ایچنی فقر
و اجتنابدن اول بسر و خنادر در ایچنی شغلدن مقدم ذراع قلبه ریشتی موتدن
اول جاندن و جه ناک دولت و اقبال و مس عده زمان مختلف الاحوالدن
طولایه خاطره نخوت و غور کون اولوب و انما نفس تاره نثر و معرفت و ظلم
و اساتدن کف و منغ اولدیغی جمله به انصاف و عدالت و رفق و طایب ایلر
معامله اولمقدر بیت ایچر ایچنی وان طال الزمان به و السراجت ما اوجبت من
زاد عاتقه صدیقه رضی الله عنهما دن روایت و بیشتر قال النبی علیه السلام

م

الهم من ولی من امر امتی شیئا فنی علیهم فانفق علیه من ولی من امر امتی شیئا
فرق بهم فارقی به یعنی بار بتم شک امورینه والی و منفرد اولوب
انره ظلم و عتساف ایلر معامله ایدر ان کسینه یه عتساف متبیله مجازات ایلر
و انصاف و عدالت و رفق و طایب ایلر معامله ایدر ان کسینه یه الطاف
و عنایات الهیک ایلر مکافات ایلر مترجم و بر که سلاله طاهره ال عثمانیه
غازی سلطان سلیم خان نانه حضرت زری مصرفا هر یه تشریح نکرده رئیس
المشبه و شیخ الاسلام زکریا الانصاری حضرت زینة علی اولوب حضرت
دعوات خیریه سنی طلب ایلر که شیخ مشربله و عاتق منده انزلیل مذکور
روایت اولوب بیور دیر که تبعه وزیر دستن حضرتن عا دلانه و منصفان
معامله ایلر بیگ عا له و جانب فخر الوری علیه طکر التی با اقد مرتک دعای کما
کفایت ایدر شیخن سازه تک و عا سته اجتنابک بودر انتهی و جبرایع
بالکمال و بنویه و مخطوطات نفسیه تک ال کمال و اتانسه نصب نفس صمت
اولوب ذمت الله ایکن با کمال خوف و خشیت طاعات و عبادات
مفروضه به اشتغال ایلر سفر اخرت ایچن احضار ذخیره و زاد دولت ایدر
و سعادت سر مدبر تک تحصیلدن از هر جهت صرف حاصل سعی و جهتها اولمقد
قال النبی علیه السلام یا عبا کل العجب للمصدق بدار الخلود و هو سعی لدار العزور
یعنی حشره جسدی ایضا تصدیقن اولوب بنیخ امانه و ادا و بنویستی تحصیل
ایچن روزان و شبان سعی و غیره ایلر اضا عه اوقات ایمان کس تک
غفتمه زیاده تعجب اولور مشور اکلجک مسطور در که بره زن دنیا تک
طایق خودس نوباده بهشتک مهر و کابیندر بوصورتی حسب البشریه
تولا و فعلار کتاب اولان قبیح و محاصیدن نوبه و رجوع ایلر طاعات

بشارت عبدالله طاهر
الغظام

عقل و دای و تدبیر را بد امور و مسامحه صرف بد کفری ارادات
 جزئی از بیک تاثیرات عادی سنی با کجایه سلب و از اولیوب بعد قضا
 و قدر بیک احکامی انفاذ و اجرا بد یعنی انزک رای و تدبیر را بر فایده
 مفید و ترتیب بد کفری مقدمات و حتی مطلق بر بی بیخ اولیه رقی بالا خود را
 از لیه الهیه بیک مقتضای ظهور ایدر مترجم و بر که بعضی علما قضا بد قدر
 یعنی فرق بمجرب من لازل الی لای بد جاری اولان احوال و شنو بیک
 صورت و قوی او ز جهان موجود انده عادت الله و قوه کلان کلم کلانی
 الهیدین عبار تدبیر میش لب ده لکن از من قضا الله قدره از جمله بیک
 ظاهر مفادینه نظیر بیزن فرقی محقق اولوب اگر تحقیقین عند نه قضا
 لایزاله علی مایه اشیا بیک وقوعه متعلق اولان اراده از لیه عبار تدبیر
 قدر و حتی ذات و حال قدر مخصوصه و تقدیر معین و ز به اشیا ایجاب دون
 عبار تدبیر بعضی شکلیه کوره قدر قبل لایقاع اموری تقدیر هم عبار تدبیر و قضا
 اول تقدیر انفاذ اولی عددن فعل مدینه اخراج بیکدن عبار تدبیر و حکما
 متالیه کوره قضا علی اسس الوجوه جمله اموجه ذلت فیضانه مبدأ اولی عادت
 از لیه دن عبار تدبیر و قدر و حتی علی وجه الانظام و الات فی حکمنا بیک وجود
 عینی به خود جنون عبار تدبیر بوجهت علی وجه تفصیل کتب کلامیه ده بمسوط
 و مبتدیه انتهی رابع و ز بر آنچه وسیع و قدر تدبیر خارج حالات اموری
 تحمیل و تکلیف ایلا مکلله نیز بوشنوه معاطله مبادی تنکره مقدمات تفردن
 بولند بینه اشتباه بوقدر بر وجه تفصیل سبط و بیان اولان حقوق با دینی
 اوله حقوق و ز بر بر بینه مقابل اولین لازم کلمه حقوق حضرت پادشاهی
 مقدم عبارت اول نور چونکه وزیر انعم مقام و کالت مطلقه ده بولند یعنی مدتره حقوق

پادشاهی

پادشاهی به تمامها رعایت الله کن حکمه طرف پادشاهی بیدن و حتی مقابل
 با مثل قضیه سنده رعایت اوله یعنی و ارسته بقدر تو بیدر بعضی حکما و مجتهد که
 و زرای عظیم مثلین فیم حضرت انک کور کوز لری و ایشه و در تو افتری و طریقه
 سو بیدر بلری اولوب ای صل ملک عظیم ارواح جو به به منزل سنده و وزرا
 و حتی تدبیر و تصرفه آلات و وسایل بیکدن اولان احکام و صورتیه مشایسته
 بولند قدری جهت و انما شبه حکم بیک مطالب ذاتیه لری کند و مقاصد ذاتیه
 و ادوات نصیبه لینه تقدیر و از هر جهت انزک اسباب سعادت لری ایحال
 و تمیز بیدر ک تحصیل حاصل به بدل مقدرات بلری لایزاله حتی روح ایدر جسد
 بر بر لری کون مشکلی اولیه رقی بیزن اسس الفت و اتحاد ثابت و پایدار اوله
 قسم ثالث زمان بر اماندن عذرک باینده در معلوم اوله سونکر زمان عدیم
 اولوفا و انما بر وضعدن اخر وضعه تحول و بر حالدن و دیگر حال بدل ایدر ک
 بعضا ابراز مانتر علمیت و ملائمت و بعضا حتی اظهار روی رعوت و حیثیت
 ایدر و جمع ایدر یکی تقنین و بر بستم و اعطای ایدر یکی بیکرا خذ و استرا و ایدر
 ای حاصل ایک حالات مختلفه و شنو نوات و اوضاع متغیبه متوعده ای حوصله
 تقدیر دن بر و نذر جناب صدیق اکبر رضی الله عنهدن روایت اولی شد که
 قال النبی علیه السلام انظر و ادار من سکون و ارض من تزوجون و فی طرق
 من تمشون یعنی دیده عبرت ایدر نظر ایدر بیکر که بیکرک خانه سنده ساکن اولی
 سکون و بیکرک اراضیه سنده زراعت و حرث ایدر بیکرک و بیکرک آید و شنو
 ایدر یکی بولردن بیکرک یعنی بر زمان اولور که بواضی و بیوت سوزد
 خالو انزوی سنده براغوب کیدن کبک لری سوزد و حتی براغوب کیدر سکون
 بعضی حکما و مجتهد که دینا بیک بیج اولما از لیه مدت مدیده بقضای و از لیه

حقوق نفع مشروط به تمامها رعایت و او باید در مملکت و تنگنا ساز حرکت کند
 احترام و بجا نیت ایلی لازمه در مسطور صحیفه مشهوره است که امور نفع مقدم بر حرکت
 ایلیان کسب جمیع مطالب و مقاصد نه نائل اولور پادشاه گردون استنایک
 وزیرانم اوزرن حق نفع نفعی اولد یعنی مشکو وزیر اعظمک دخی پادشاه
 مینوعی اوزرن اوج حق و در در حق اول وزیر اعظمک امور و مصالح دولت
 اولد استغناک ایلیاننده پادشاه سلطنت پناهک ایلیانده است ایلیاننده بود
 دولت و جمله در وجه اول رأی و افکار وزیرانم بی تقویت ویرکدر نانی
 انک رأی و تدبیر نیک مقضای نفعیه و اجرا بکدر نانی انک عقل
 و در اینده و ثوق و اعتماد بکدر رابع انک علینده بر مقضای حقد و حسد
 نفعه اولان حکمت اغراض استتال حواله مسیح اعتبار ایلیانده در ملک
 سالفده دن شاویرین اردیش اولغو هرزه توهیه ایلیانده که رتبه وزارت
 عظمایه احترام ایلیان ذانک و نا شکر و شکایتی نزد جناب پادشاه
 مقبول و نفس الاحره موافق اولان رأی و افکاری دخی ربهین تخمین و قریز
 قول اولسی و الطاف حضرت پادشاهی به کمال و ثوق و اعتماد دن ناشی
 شود و اعتبار کسب امنیت ایلیی لازمه که حتی تسویه امور و مصالح دولت
 و تکلیف بطالت و تمهول اولمیه رف و امانه مقدمانه و صادفانه حرکت ایلی
 حق نانی وزیر اعظمک درت ننده پادشاه مینوعین ایلیانده ایلیانده
 بری بلا قضاة مواخذة و عقوبت ایلیانده اولنمقدر نانی انک طرفه
 خاست و توجوه لغت سربن ماله طبع اولنمقدر نانی انک اوزرینه توجیه
 اخر کسبه تقدیم اولنمقدر رابع انک اعدا و اینه فرصت و کنت
 ویرلمکدر حق نانی سلطان معد لغو انک درت وجهه و وزیر منصوب

مطلب
 حقوق الوتر
 علی السلام

ویر

عالمی سنده حفظ و حیانت ایلیانده و جدا اول وزیر اعظمک صداقت و استغنا
 صورت سنده اعتماد و ظاهر بی دخی باطنه موافق استغنا و ایدرک مجرد و نظر و تنگ
 اریا به بنادانی مواخذة ایلیانده وزیرانم مسیح مانی الغنیمه و نفعه سرز قلوب
 خصائص رب عالم ایلیانده در سلطین سالفده دن کسری بن جاد و مجتهد که
 تحت نشین حکمرانی عالم جسد اولان ذانک قرنا و مقربین سلطنت اعمال
 حسنه ظاهریه و حرکات مستحسنة صورتیه لینه اعتماد و تمیز یک سرز قلبیه و بیبا
 باطنیه لینی تحری و تفحص ایلیی مغایر ارب حکومت و من فی اصول سیاست
 نانی امور و مصالح دولت و وزیر اعظمک نفس الاحره موافق اولان رأی
 و افکاری بی قول و تخمین ایلیانده چونکه پادشاه علیجاه محفظه ناموس سلطنت
 ایلیانده اکثر با عیون خلقدن مستورا اولوب هر کس عرض حال و افاده و راه
 مقصد را اولد یعنی مقام و کلمات کبراده بون ذوات والا قدر جمیع اقوال فعل
 و کلمات امور و احوال قلب و سلم دیند و سامعه و با صبر و جناب پادشاهی
 منزل سنده اولفده بوشکو ذانک رأی صوابه قول و مضنا و افکار نیک نانی
 اقتضای اجرا اولد یعنی صورت حال و حرکات ننده و سنده فتوای ابرار است
 از هر جهت قبیل انک و کلیل الفواد اولد یعنی ربهین رتبه بدها مندر نانی
 بر مقضای احکام قضا و قدر خلاف مطلوب ظهور ایدن اموره و وزیرانم
 مواخذة ایلیانده زیرا بوشکو مواخذة جناب فعال مطلق ایلیانده معارضه
 مودتی اولد یعنی قضا و قدر نسبت ایلیانده سلطان و وزیر و صغیر و کسیر درجه
 مساوانده بون یعنی عدیم الاستیابدر حال ایلیانده علیه السلام اولار اولد
 انفاذ قضا سب ذوی الحقوق عفو لهم حتی یفقد منهم قضاة و قدره یعنی
 جناب ایزد متعال هر نه زمانکه قضا و قدر یعنی انفاذ ایدر ایلیانده اولد

مشهوره علیله و صحیح حقوقی سب
 و اولد دن اولد انگری بی بین نرسیده نرسیده
 ایدر و نکت اولوب بلکه ترجمه و تفسیر
 اولد یعنی وزیرانم حقوقی سب
 و اولد ایلیانده استیابدر تمام اولد
 و تدریس بر سب سب سب سب سب سب
 و تدریس بر سب سب سب سب سب
 اولد یعنی رأی و تدبیر
 ایدر و یکله

صادر اولان او امره امتثال انك مقاصد و منظومات نصيبه لری
 مصالح همه سلطنت او زير تقدیم بر که از هر جهت تحصیل رضایه مسامحت
 او نمقدّر ابوالدردار رضی الله عنہم در روایت او نمشد که قال النبی صلی الله
 علیہ وسلم جاک النبی یعنی و یقیم یعنی بر شنبه کمال محبت ها جاک و بده بصیرتی احما
 و سینه قبلی و حی اصحابی یعنی بر مضائق هو انفسی بر شنبه شرط محبتی
 اولان که نیک کوزی طریق رشد و سدادی کورمز و قولی دخی بند و تقاضا
 بیشتر: بوضوح و وزیر اعظم بنوعی بولان پادشاهت که کف نفس نصیبه
 و کرک ملک و طئه متعلق جمع مطالب و ناریخی تحصیل از دل و جان سعی و غیرت
 و بوسه ده احوال و نکاسیدن کمال احتراز و بی نیت ایلی لازمه فقط مطابقت
 و نیالیف جناب پادشاهی فرضا مغزوبین و دولت و محض عوض و ناموس
 سلطنت اوله یعنی تقدیر بر چه وزیر اعظم اولاب مع الاعتذار اختیارات لازمه به
 جاسرت و بوشلو مطالب و خاست چالیده پادشاه عیالجا به روی مدانه
 و موافقت کوسر مبرک انبات حقانیت و محبت و صداقت ایلی جائز و بلکه
 و جبر قال النبی صلی الله علیه و آله من نزل اناس عن عذائهم یوم القیمه عبد اذ هم
 اخرته بدینا غیره یعنی بر غیرتی که نیک مقاصد و نیویستی تحصیل ایچون کند و
 عونت و سعادت اخر و بیستی کیدر شش اولان که روز جزا ده عذرا سزا
 ناسدن معدود اوله بجنده اشتباه بوقدر وجه نالت سبیه حضرت
 پادشاه بیده جمع او نمش اولان اموال و مملکت دولت و سلطنت او غور زین
 صرف و انبار و تنظیم مشیر از مجموعه امور ملک ایچون بذل تقدیر اقدار
 او نمقدّر ایچا صل و وزیر اعظم اغور جناب پادشاه بیده مالا و به نایبای فریضه
 خدمت و هر تصور نکر ایسا بر از نایب صداقت ایله پادشاه متبوع ملک

زیر جماعت اولان یعنی وزیر اعظم
 بیشتر از جلیله واقع اولان
 شیبی لفظی بکار تحصیل
 بیشتر

وجه نالت از وجود هذر
 من سلطنت

طوبی

ممنوعیتی و سلبی استحصالی نصب نفس بهت ایلی لازمه بعضی که وزیر
 اعظم ایلی نوع حذر جمع اولور بر بیسی پادشاه عیالجا پادشاه و بر بیسی دخی پادشاه
 متبوع ملک منفوری بولان امور ان حذر در بوضوح و وزیر اعظم تخفیف
 مؤنت خوف و نظر ایچون پادشاه مطاع ملک و مقوله تنفر و خوشتر ایلی
 اموری دفعه اقدام و اهتمام ایلی لازمه قال النبی صلی الله علیه و آله ان البلی بلیان غیر عیال
 و اذ ان تضاعف صار غیر مطاق همه معلوم اولسونکه پادشاه سلطنت ایست
 وزیر اعظم او وزیر اعظم و اوج حقی وارد حق اول وزیر اعظم ملک و سلطنت معلوم
 مصالح همه نیک تسویه سینه ایستامیدر بودخی درت و جهله در وجه اول اعمار
 مملکت و بلاد ثانی محظوظ ملک و تا بین ایلی ایچون ترتیب اسباب
 ضبط و ربطه اقدام در نالت تکثیر حاصلات و توفیر واردات ایستامدر رایج
 و دیده خانی بر پادشاه اولان رعایا وزیر دست نیک رعایت و دستر احتدی اسباب
 استکار ایملکر حق نانی پادشاه متبوع ملک امور ذواته و مصالح نفسیه
 تسویه به اقدام و ایستامیدر بودخی درت و جهله در وجه اول بر ایستادن
 مقدم معاش حضرت پادشاهی بر تسویه ایملکر نانی قاطبه اوزار اوضاع
 ملوکانه سینه غیر ایملکر نالت خدمت مشایخه از نایب استخدام او نمش اوزار
 لزومی مخابراتی عداوم ترتیب ایملکر رایج رفع نواب ایچون مهمات لازمه
 احتضار ایملکر حق نالت دشمن دولت و اعلاهی سلطنته مقادیره تمام
 و ایستامیدر بودخی درت و جهله در وجه اول تحصیل نفوذ و قیام نانی ایملکر
 لوازمات حویه نالت ترتیب که مملکت نایب از نایب اعدا نالت نظمی ایملکی
 محکمه استحکام و بر بلرک حدودی محظوظ ایملکر بوضوح و وزیر اعظم سلطنت
 عین خایت حضرت پادشاهی و مشمول کماطه القات نامشای اولمن اوزار

مهمه
 حق اول بر حقوق
 بوی

اولمقدر بوسورتی اعظم مقربین سلطنت بولان وزیر فی سبیه
 پادشاه متوجهی بر تقدیر ابدال انصاف و رعایت و اظهار محاملت
 و موالت ایدر ایسه ده ینه انک اواب لازمه پادشاهی به کوزتسی
 و کمال نواضع و التامی در پیش ایسی لازمه در سنا بد روی محاسنت و صورت
 منافرت کومست و رایسه ده بوسوره ده انک اظهار محاملت و موالت ایسی
 لازم کور ای حاصل پادشاه قضا اقرار حکومت و ریاست مطلقه قضا
 در بر لده و جفا و غمی به مقصد رایسه وزیران فی حکومتی اقتضای اوزره
 او رتبه کرده متحر و صابر اولدوق پادشاه یک منتج کوز جفا و مضی عذر
 و انا اولان محاملت و موالت اولدوق کمال خوف و حذر اوزره بونسی لازمه
 بعضی صحف سابقه دن روایت ایش درک ملوک عظامک مقربین
 و قرآنسه اولان محبت و مودتتری عشق و بنایات اوزره نازل و ارنه
 عادت اولدوق اولان مشبه منقولیه نبات و بی بقادر بعضی حکما
 دیشدر که ملوک فخم حضرت ایجاب و قرآنسه قلت و فای جهته بر مکتبه
 تشبیه اولدوق که انک اطفا لادن بر ایسی خروج ایلیگی حاله براخوی دخول
 و ولوج ایدر امثال غریبه و ندر که السلطان ذوعردان و بدوان یعنی
 سلطان کرام بندگان و مغربینه جور و جفایه عادت انخا ذمیشدر
 منبریم دیر که سلطین فخم حضرت ای ارکان دولت و بندگان سلطنتند
 او ایسی عهده لرینه تفویض و احواله قلتمش اولان امور و مصالح عهده ملکیت
 و طبع ملک حسن رویت و تسویبی خصوصه حسب العداقه صرف حاصل
 مقدرت و بروفی و کجایه ایغای و جبه خدمت و انوریت ایدر ابدال
 لطف و احسان و عاطفت و ایشار انصاف و رعایت ایدر کله کوری و سخن

و فی حدیث
 من رای من امر و سنا
 یکر به تلخیص علی

اولان

اول ایدر ترک تعقد و اهتمام ایدر معلول و تمکلا سانه حرکت و بر لاقم نفا
 مطلوب حالات نافرینه به محاسنت ایدر ترک من اولدوق بعضی المعامله
 اوج بعضی المعامله نمود اسبج قانون سیاست و اصول معدله تطبیقا
 حضرت معاملات سیده و بجارات مقتضیه یک اجرای عمده عطف عظام
 بهت ایلکه اولدوق قری نزد تواریخ استبانده مستدر بوسورتی ملوک
 سر و بسط بنفش اولدوق یعنی قضا بانک علی وجه الکی صدفه حکم اولدوق میجند
 بنده شجر اعتبار به و بی مختلف بوند قری دارسته قید استبانده رانسی
 وزیران پادشاه و متوعک بر مقتضای خشم و غضب اظهار ایلیگی معاطا
 و خشت انکیزینه صبر و محرابیه رک ممکن مرتب نصح و بنده محاسنت و طریقی
 رعنا و موالت دلالت ایسی لازمه در امثال کلبه و دمنه و ندر که ملوک
 عظامک قرین و مصاحبی ارسلان بنان که کبیر که اندن ناس خوف
 و حذر ایدر ایسه ده فقط کده و سنگ رو کوبه بولان ارسلانن خوف و
 دیا زیاده در عقبه بن عام رضی الله عندهن روایت اولمشدر که قال لبی
 علیه السلام السعید من وعظ بغيره یعنی سعید شول کسند در که اشخاص سانه
 احترام و محبت ایدر حضرت لقمان دیشدر که اوبه بی اوبردن او کزیم
 حسان بن ثابت رضی الله عنه بوشدر که بیت ومن یامن الله یلقون
 فاتی برای الای لا یامن الله مقصدی یعنی و بر قه کار دن بین اولان
 که یک اثرینه اتباع ایلیوب بلکه دهر خداردن این اولیم که نیک
 رای صوابه اقد و اتباع ایدرم وجه نانه ملوک فخم حضرتانه قاطبه مطالب
 و ابریزن موافقت و دین و عرض و ناموسه طوقند قبه جمیع خالیف
 شانه و غیرت قدرینه مطاوعت و بالعرض بر مقتضای غلبه ملوک اولان

و فی توج الکلم
 ایسی السیله عظیم خطراً
 عظیم خطراً

وجه نازک از حذر
 الملوک

که اعدا و مکائد اشرار در حذر در قسم او کجاست و در جملہ احوال و در خوف
 و حذر انجمن او امر الہی بہ اقبال و اطاعت و احوال حسنه و افعال مستحسنہ بہ
 بالطوع قیام و مبارزت و زواجر و نواہی و معاصی و مناہیدن حسب کثرت
 اتقا و مجاہدت و تمہدن عبارتند بوضوح زودین عبادین میں و اساس اہمال
 و یقین اولان خوف و حذرہ کمال تقید و اہتمام اہلیہ کہ سالک وادی صفا
 و بالوجہ مستحق عذاب و نکال اولدیندن بوضوح لاشخاص عصیان اخلاص صحت
 دنیا و آخرتہ مظہر خست و مسران اولدیندنہ اشتیاق بودہ بعض صحف
 سالفہ در روایت اولمشدہ کہ عزت و قوت سبب نفس ان بندہ عظمت
 مرد او اولور بسہ دہ مکن بونزدن زیادہ و جب الوجہ و حضرت نزدہم خوف
 و خشیت اولدینک عظمتی کسب از دبا و ایدر زبیر خوف و خشیت حضرت
 ایزد متعالی طاعت و مدارت ایلیم کہ اوضاع مکررہ اخلق جہانن قطعاً
 توفی و جزا از این شہور و مضار اعدایہ و فی ہنگامندہ بر کوانا صبر و معینہ
 محتاج اولور علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہ حضرت تبری بپوشد کہ مرعاج
 امر بمخصیصہ اللہ تعالیٰ کان بعد لما رجی و اقرب لہی ما انقی یعنی بر کس
 و جب تعالیٰ حضرت نزدیک او امر نہ اشار و نوبہ سندن اجناس ایلیم رک
 بر طاقم معاصی بہ رنگب اولدینعی حال بر خصوصہ طالب اولور بسہ اول کہ
 بہر حال مأمول و مطلوبند بہ عبید و اتقا و احتراز اولدینعی ایلیم بہ قرب اولور
 بعض حکما و مشہر کہ انسانندہ موجود اولان اخلاق خیر لوی و ع و تقوی
 معین اولان اخلاق در بعض سلف و پیشد کہ نفسک حضور و راحتندہ
 مدارا لہ جن مقدار دن فضلہ مال و منال و ثروت و سامان تحصیلہ نصب
 نفس ہمت اولد بوضوح دہ بر طاقم معاصی بہ ارتحاب اطوار عقلیہ لایق

لایق

کوردن قطعہ با جا معاً اما والدہ بر مرقہ معکرای باب بندہ بطرفہ جمع
 مالا تفکر بل جمع کہ با جامع المال با ما لفرقہ قسم نایکد جناب حضرت شہت بند
 خوف و حذر در بیان کسبتی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی
 حضرت کی کند اولدیندہ مشہدہ اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی
 و خشیت انصاف سنجہ ہوا ی نصف تیزی اثر نہ تابع و مقتضی اولدینعی اولدینعی
 طبیسی و فی اولیان دادہ دہ بوجہ قدر دینی حکم قطعی و شک واریت اب
 جزئی بندہ و کلی و قرانربی مواخذہ و زجر کلی ایدہ کلا کلا نین انحرک الغائب
 و نوازش نہ و توفیق و عطا اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی
 حرکت اولدینعی لایق بیت تہہ لیس لہم انان البحر السلطان الزمان یعنی عالم
 اوج جنبی ایچون امان بودہ بری بحر بیکران و بری سلطان مطلق عنوان
 و بری دینی زمان عظیم الام ندر و من الامثال اذ انیر السلطان غیر الزمان
 بعض حکما و مشہر کہ سلطان فہم حضرتانہ قرین و معاصب اولان زوالک
 قضایای تہہ امہد بہ رعایت اجمالی لایق کمال خوف و حذر در
 و بری دینی انشاء مصاحبندہ ترک و لال و استفاد و بری ارہ صرہ
 نفع و بندہ بذل اجتناب اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی
 اوج و جملہ در وجہ اول ہنگام مصاحبندہ انحرک بر طاقم ملاطفت و مطالبات
 و نوازش و التفات نہ الدایمہ رقی بعض مرتبہ انظار ناز و استفایہ بی سر بند
 احتراز اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی
 اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی اولدینعی
 بر خا بادست و عاجبہ محکومی طرفدن روی غیج و استفا کوسر کلد و بری
 اوقات فرصت کوز اولدینعی رک همان بر خصوصہ شروع و مباشرت

بندہ قطعہ
 لغیری
 قضایای ارفہ
 کحذر

بیان طبیعتہ قرآن
 سلطنت

اولان که خبر در اختیار و فاعل شروع اولان که دخی شروع است در
فصل رابع حذرک اسباب و محال لازم است بیانند در نزد اولان لغتی
و راسته قید استباه اولدینی اوزبه و پرستکار و انما کدر خواطر انام
و بنس رسان خواص و عوالم اولوب و فاسد خبر و جفا سی توأم و کینه
اقباله خمار و باری قرین و بدم بولند یعنی جهت کمالک شروع و مناسبت
حذر اولمتی لازم است صحیفه منشور الحکمه که دینا و نانت کردار
و انما به سندن رجوع بکنده در دهر خدارک دخی اعطاء ایلد یکی کینه
تفسیر و تبدیل ایسی عادت ستمه سندن بومشدر بلخادون عبد کعبه و کینه
و نیکت اوضاع مضره سندن حذر ایلیان که مطالب و بنویسند و اصل
اولور و انک شروع و مناسبت سندن این اولان که مال کونیه سندن
مردم قالور عبد الملک بن مروان دیشدر که دینانک یکی کونیک
را شجند خلق و ایامنه فرقیته اولینوب همان انک جلد و کندن و نوب
و مصابندن حذر اوزبه بولمتی لازم در بعض حکما دیشدر که دینانک
شروع سندن حذر و اجتر از اوزبه بولنیم که بالاخره سوب العزّه و سبیا
بلای عجزه ذلت اولور و انک مضره سندن کندی سنی حفظ و صیانت و طولانی
دهر و نواب عسرون محال حذر ایلد متیقظانه و متبصرانه حرکت ایلیان
که انک عزت و سعادت که ب از دیا و بدرفال ان سوان لدر هر صورت
فاخذ زبها لاتبین و قد امت الد هو را یعنی دهرک صورت سندن و انما حذر
ایلیوب انک شروع و نواب سندن این اولانک حالده بیعت ایلمه
ابواله رواه رضی الله عندهم روایت اولمشدر که قال النبی علیه السلام
احذر و الله نیا فانها اسر من هاروت و ماروت یعنی دینان حذر ایلیان

دینا سحر و کبر و جسد در هاروت ایلد اوزبه فائق اولوب انسانیه نجه جهانک
و وارط لره الفا بکنده در بعض حکما دیشدر که اوقات ماضیه ان عبرت
اولوب حال حاضره و ازمنه مستفید سندن نفسی ایچون بر ظهیر و معین نیا
ایلیان که سعادت سرمدیه به فانی اولور دیشدر که دهر خدار و دینا
کردار حذر و اجتر اسن حکم قضاء و قدره استسلام هم و انقیاد مال کونیه
سندرم اولور معنوم اولونکه فصل سابقه بیان اولان اقدام
بر حد اعتدال اولوب اندک تجاوز اولدینی حال اقدام تهور و غضب
و حوق و حماقه نمودی اولدینی کچی مار ایلیان حذرک دخی بر حد اعتدال
و در جبهه اقتصاد ای اولوب اندک تجاوز اولدینی صورت حذر مدوح
ذناقم خوار و ذلت و قس و جمانه مقضی و نمودی اولدینی عیدم ان اشتباه
اولدیندن همان صاحب خرم و حیاط و اهل انباه اولان که دینانک
نفسی رزائل مذکور ان وقایه و حی قضا ایلد رک رک اقدام و کونک
حذرک حد اعتدال و در جبهه مسائل ربی تجاوز ایلیان سنی لازم و لازم در
مسئله صحیفه منشور الحکمه که زمام کینت نفس کرفقار دست تصرف عقل سلیم
اولدینی جهت صاحب عقل هم اولان که دینانک حد و معینه نجا و
مانع اولدین از هر جهت انک ضبط در بلطنه قادر اولور بعض حکما دیشدر
بادش سلطنت بناه و کین مطلقک تدابیر امور دولته شروع و سباشتر
بمکاننده علی وجه کحذر جد و اقدام سندن منظر توفیق اولدینی سندن لال ایدر
مارالذکر حذر درت قیمة نفس سندر قسم اول و جب الوجود حضر تکریم حذر
قسم نانی امام برحق و خلیفه مطلق بولان بادش سلطونیه حضر تکریم
حذر در قسم ثالث و بر خدار و زمان ستم کردار دن حذر در قسم رابع

بار و سائل هاروت
نفسی حشر اوزبه

بیان حد اعتدال
ال اقدام حذر

نفس حذر باعبار
مطلق

و قد امدت قسم اول ابی نوحه در نوع اول توسیع دائره ملكه اقدام در نوع
 نانی تکثیر واردات و توقیر حاصله اقدام در نوع اول که توسیع دائره
 ملكه ابی حرم و غوم و ترغیب و ترغیب قبضه لرینه ریست ایل حاصل اول
 فقط جنگ و جداله احتیاج سبب تکثیر بر طاقم جیل و ضعیف ایله توسیع ملكه
 اقدام و غیرت اولیو ایسه بوشلو اقدام قرین سببش و تخمین اولیو
 اشتباه بود قدر قال ابی علیه السلام اگر چه خدمت یعنی حرم و زرم جیل
 و خدمت چهار تدر مترجم و بر که توابع الکلمه کاشته صحیفه تقریر در که
 در کلمات الحیده من القوة اغلب و التزمه بصفا و باکل لث اغلب
 استحقاق و بیشتر که کلامه درت لکن در ترک اولیو ان احمق و خفیف العقل
 اولان که ترک اولیو برقی اعدا لث بر صورتی و فنی چار سبب با فنی
 بیان حرم و قتله استجیل و مساعتد نانی رکوب سفینه در نمانت
 تجربه ابی چون زهر قانی ابی جلد در رابع طافه نانی حرم اسرار تاج و ابدت انزال ایل
 استشهاد ابی جلد در نوع ناینکه تکثیر واردات و توقیر حاصلت ابی صنوف
 رعایا و ایالی یا حسن و عدالت و رفق و مبادرت ایلو محاط اولیو رفق
 کتوز و دفاش ملک و سلطنت اولان ارا فیده و تکثیر و تزیید زراعت
 و حرانت و احوال اسباب معیشت بلذات و ملکته سی و اقدام ایلو حاصل اولیو
 حضرت عائشه رضی الله عنهما در روایت او نمشد که قال ابی علیه السلام
 اطلبوا الرزق فی جبابا الارض مترجم و بر که بعضی شرح حدیثک بیان که در اشبه
 اثر جلیک معانی محمدی علی وجه الاقتصار شو صورتی افاده اولیو که حد
 تفسیر برون ارزاقی بر اکثرین و یا خود استعمال زراعت و حرانت
 اولیو بوز محله و یا خود زمینده مستور اولیو بر و قدان حکم نشو و نما

و فی نوع اولیو
 من سوره بقره
 بسم الله الرحمن الرحیم

سبب ایلرک ظهور ایدن سبزه و بنا نانه طلب ایدر یک علی جمیع القادیر
 اثر بیلدن مقصود خلقی صنعت فطرت و ده فتنه ترغیب و ترغیب در حسن
 حدیث حاجت قول سخنند که به اثر مذکورک بشقه صورتی و فنی تو جهی مکنز
 ایسه و ده مقام مناسب اولیو بیلدن ترک او نمشد در انتهی قسم ناینکه دفع معانی
 اقدام چهار تدر ابی نوحه در نوع اول ملک و سلطنته ظهور ایدن احتیاج
 دفعه اقدام در و بو اختیار ملک ابی سببی وارد در سبب اولیو احوال در سبب
 عجز در نوع نانی واردات خزینده به ترتیب ایدر ملک نقصان دفعه اقدام در
 و بوشلو نقصانک ترغیب ابی سبب وارد در سبب اولیو صنوف رعایا ملک
 نفور و عدم انقاد ایدر سبب نانی طرف و زرادن و توقیر جلی حور
 و قد ایدر بوضوح و زبرقی مشیر ملک و سلطنته ظهور ایدن احتیاج
 مضرته ایلو واردات خزینده به ترتیب ایدن نقصان مضرتهی اسباب
 مذکور ملک اضدادی ایلو دفعه اقدام ایسی لازم در مثلا ملک و سلطنته
 ظهور ایدن احتیاج احوال احوال ان نشنت ایلو ایسه ایضا عین عزم ایسی لازم
 کلور و اگر مجزون نشنت ایلو ایسه استعمال حرم و احتیاط ایسی لازم کلور
 و واردات خزینده به ترتیب ایدن نقصان صنوف رعایا ملک نفور و عدم
 انقاد و ندن نشنت ایلو ایسه ایضا عزم ایسی لازم کلور
 و اگر حور و ظلمت نشنت ایلو ایسه اظهار انصاف و معدلت ایلو رکت
 کند و سندن و یا خود اسلاف و امثالندن و توقیر اولان حور و اسباب
 ستره و احسان ستره و ایضا ایسی لازم کلور ابن عمر رضی الله عنهما در روایت
 او نمشد که قال ابی علیه السلام اکتفوا بقر و قلیل فاعله یعنی خبر اکثرین ان بیخی
 ایسه و لکن خبر شایسته کس اقل قلیلدر بعض حکما و میشد که فاعل خیر

رد و احسان اولدوقن کرسیسی اوزرینه تجریر و الا بلشدر که اذاحت
 العافیة نزل البلاء و اذاحت السلافة بحم العطب و اذاتم الامن علا الخوف
 یعنی صحت و عیافیت رسیدن مرتبه بحال اولدوقن باران بلا نازل اولور
 و چنگاه عیش و وجود اب تاب سلامت ایلد کست طراوت ایلد که کب
 موت و قفسرنا اولور و امن و امان بروفق مرام حاصل اولدوقن خوف
 و حذر و خمی متعاقبا ظهور ایدر مترجم دیر که متواتر افواه نام اولان صحفه بجنی
 حکما به مشهور می اگا ذیب اسر بلید دن اولد یعنی محققین نتیج ایلشدر
 فصل ثلث اذاتک یا ننده در اقدم شرائط سببناک کل و اوقای و اولوم
 وزارت عظامت اقدم و انقادی اولوب اخله قاطبه امور و مواد مشکله به
 ظفر باب اولور و انک مندی بولان اجمال و اجم سببیه دائره جنبه
 و هر مانده قانون مطور صحیفه مشهور انگلر که مقدم اولان که به حال
 اینه نجات و نظر قدم نهاده اولور معلوم اولونو که برابرده اقدم اولوقت
 و جب اولور که انک سببناک بولان قوت و قدرت و وقت فرصت
 موجود و باب امکان غیر مسدود اولد قال ان مو اذانا انبت الامر من غیر
 ضلالت و ان تقصد الی الباب تهتدی یعنی استکمال سببناک سببناک
 بر خصوصه شروع و مباشرت ایدر سببناک مطلوبه نائل اولدو کسک و اولد
 باده استحصای لازم کلان و سامعی استحقاق ایدر سببناک سر منزل مقصوده
 و اصل اولور سببناک وزیر اعظم سببناک مشروطه اذاتی استکمال و بر تحقیق
 نای و تجریر امور ان عیارت اولان خرم ایلد وقت م یوننده تقضیا مورخ
 عیارت بولان عنک بینر بی جمع ایلد کت شرائط اذاتی انعام و اکمال
 ایدر سببناک فاضله و حصوله عوائق قضا و قدر خرم با عدا بر سببناک مانع اولدور

فصل در بیان
 اقسام

یعنی

بعض حکما و بیشتر که ای کسی بر او طالب اولدوقن حالده انخردن قضیسی
 دیانته قوی و محکم ایلد مطلوبه اول کسه دسترس اولور اکر دیانته دست دی
 ایلد من جهت المروءة فضیلت و عزتی اولان کسه و اصل اولور و اکر مردوده
 اخی س و ای باب احسان و انصاری کیز اولان کسه نائل اولور و اکر اعوان
 و انصار ده و خمی همفان ایلد لولوبک طالعی لامع دستاره بجنی و خلی و ساطع
 اولان کسه و اصل اولور و اکر بر اخی مصباح و امور بلید و ملکیه نیک رؤیت و کسبیه
 اذاتی اناسنده شرائط ایلد که قدرت و فرصت و حزم و عندر تمام ایلد رعایت
 محبوب بونخردن بر سبب نقصان اولور ایلد مرام و مطلوبه نائل اولدو میده جنبه
 اشتباه بودور بلکه مسده قضا و تقدیر ایلد اول مطلوب حاصل اولدو حکیم
 بینه و بیشتر که بعضی کوه قضیه خرم و عنده رعایت ایلد کسبناک حصول
 مطبونه حاصل اولان شیخی بر تحقیق قضا و قدر دیکر بر عاجز و مضطر اولان کسه به
 مطلوبه ایصاله و سید اولور حکیم بزرگمردان سوال ایلد بلکه کعبه اشتیاق اندر
 جواب و ایدر دیکر نادان اولان کسبناک دولت و سعادت نائل ایلد و سببناک
 درایت و فطانتدن بولان کسبناک دائره کسبناک فاسد احوال و ایدر
 این ظاهر بر که کلوب سوال ایلد بلکه خرم و عنده تحقیق اولیان نه شنیدر
 ایدر مذکور جوابده اوج کون استمهال ایلد اول کسبناک مدت مهل منقضیه
 اولدوقن حکم و عودت ایلد اراده سوال ایلد که جواب و ایدر دیکر تحقیق خرم
 و خرم اولدو بجنی اولدور حاصل و قوم جوابی تصدیق ایلد که کون حکم و اولدو کسبناک
 سندن صدور بینه سببناک ایلد و ایدر کسبناک جواب مذکور می اخط
 باتی من لایاتیه مثل مشهوری موندور یعنی اکثر یا دولت و وقتی سوال ایلد
 بنیان کسه به توجیه ایدر اقدم ای قسمه مقصود قسم اول جلب منفه

تقسیم اقسام

وزیر اخیان اخذ مفا در حقوق مجتبه خصوصاً بر کس اعتماد و امانت ایلیوس
اولیاد و بنفسه کمال تقید و اهتمام ایلیوس لازمه حق ثالث صنوف رعایا به
اذا و جفا بر صورتی که در کور محبوب انزوی انحصار باغچه طایفه ملک آبادی
غالب و شاد و معتز تن می نطق و حیانت انگه بر چو که وزیر اخیان پذیر امور
رعیته متکفل و امانت ریاسته عطایه حاصل بود یعنی جهل کند کسی صنوف
رعایا ملک بدر شفقت ناری بنا بر سنده طو توب انزوی زیر جناح مستقیم
الفتح حجاب سنده الرق بر مقتضای ابوة معنویه انزه مشفقانه در ذفان
معاظه ایلیوس لازمه ابی اسامة رضی الله عنده روایت او بخند که
قال ابی بنی علیه السلام حکم راع و حکم مسؤل عن رعیته یعنی نیک هر بر یک
را عید و هر بر یک از حق رعیتان مسؤل و هر که در کور محبوب انزوی
تأمین روایت ایلیوس ابی مقصود و فایده جاک مقدار بی ثبوت صحیفه
ابن ابی شمر تمام اکبریت فالادام راع و هو مسؤل عن رعیته و الرجل راع
فی مال و هو مسؤل عن رعیته و المرأة راعیه فی بیت زوجها و هو مسؤل
عن رعیتها و الخادم راع فی مال سیده و هو مسؤل عن رعیته و الرجل راع
فی مال ابیه و هو مسؤل عن رعیته حکم راع و حکم مسؤل عن رعیته استی
وزیر معاصیر اوقات فرضی و اما خیمت عدایلیوس همان حقوق
نقشه مذکور به رعایت و بیت برین رواق زیر جود نوشته اند بر
که هر نگوی اهل کرم نخواهد ماند مؤسسه و دیعه خانی بر ایا اولاد رعایا
وزیر دستار محقرنده بذل نقدیه لطف و حسن و حرمت و بوجهند
انراک طرفین طرف حضرت شهنشاهی دعوات خیر به سبب بنه صرف
ماحصل سعی و غیرت ایله رک بر نه حال ایسه جهانده ایفای هم ایلیوس

نسخه نافه
توزیر

لاذکره

لاذکره که نعت و دولت دنیا مانند ظل غم سرج الزوال اولد یعنی جهست
مخلام فرسنگ فوت اولد یعنی ام محققدر مصع من الدینا علی الدینا دلیل
ابو موسی انشوری رضی الله عنده روایت او بخند که قال ابی بنی علیه السلام
کن فی الدینا کما کن فی الدنیا یعنی همانسه ای جهانده مانند در دنیا
و یا خود بولدن عبور و گذران ایله یکی کسه یکی اول منشور نگنده مسطور که
انفاس معده و دن عجات اولان حیات غیر مستور تک بر دیده عودت
در جنتی متقض و کله بعضی حکما میخند که خلق جهان برود و فرود ایسوف نمکده
و بر کس جنابت ید و سینه مؤافذه اولوب مجازاتی کور کده اولد یعنی دن
انصت زمانه خیمت و قدرت و امکان فرصت عدایلیوس نقدان زینفسر
ایچون اخذ خط و نصیب و بو کونون باریک ایچون زاد و ذوقه احضار و ترتیب
اولمق اوضاع مستحده و نذر حکیم ارسطو اسکندر و می به تحریر توصیه ایلیوس که
زینهار دینا ده هر یس اوله که سنگ ایچون دینا ده حرم و بقایبستر و کله
بیت جهان و کار جهان جمله بیج در بیعت هزار بار من این نکته کرده ام تحقیق
قال انک عرمو ملک باعیش مقرونه فافضل العیش الایتم یعنی عیش دنیا به
دانا محوم و عوم مقارن اولد یعنی جهنده طومار عیش و جانی یعنی هم و هم ایله
بزرگی ایدر سنگ و طوره دینا کسمونه و مانا کل الشهد الایتم یعنی شیرینی
جیات دینا زهر الودیلد عجات اولد یعنی شند و شکر می یعنی هلال و سم
ایله کل ایدر سنگ اذاتم ادر العفنه نوقع زوالا اذاقیل هم یعنی بر امر نامه
قرب اولد یعنی نقصانه شروع ایله و یکی ظاهر اولد یعنی دن اول عزیم اولدی
دیند کده انک زواله متوقع اول حضرت سلیم علی بنی و علیه السلام علی
اختلاف الاقوال مدت استیاضی منقضیه اولوب بعده کده و سنده ملک و سلطنت

بزرگ مجاهدانک او لورایسه ده صقین استکار ایله که اولقدر بحسب
 عادت اقل قلیدر و بر دشمن براندیشک بولورایسه قیل عدایله که عدوی
 واحد الواحد کالف قضیه سینه ماصد قدر و زمان و این زمانن سلامت
 و عداقت نامول ایله که بوشکلو مید و هل کاذب امانه و اطلیل آمال نذر
 انس بن مالک رضی الله عندهن روایت اویشدر که قال ابی بنی علیه السلام
 لولم یغیب ابن آدم من الدنیا الا ان الله لکنفی بها و اذ قاتل یعنی
 و نیاده بی آدم من و سلامتدن ماصد بر سینه اصابت ایله بویکی یعنی من
 و سلامت و اذ قاتل و مرض موت اولقدر کفایت ایدر ایصل ابن ان
 بر قدر حصین امان و سلامتده تحصن و کشف اولسه ده ینه کل نفس
 ذالقه الموت منطوقجه بالاخره زهرایه نوشن حیات اولقدره اشتباه
 یوقدر ابراهیم بن مهدی بک بر نشیده کزیده ای از جلیل مذکور می نویسد در
 شعر و النفس و ان کانت علی جبل من المینة آمال تقویها یعنی نفس
 انسانیه اجمال و مابا و ان و اما خوف و حذر او زبه بولد یعنی حال ینه
 آمال و اما مینة تقویت و بر و ب حصول منتظر و مترقیدر خاطر بسطها و اذ
 تقبضها و النفس شربا و الموت بطوبها یعنی اول امانه و امانه انک بسط
 ایدر و و پر و زمانه قبض ایدر و نفس انسانیه نتر ایدر و موت انسانیه طی ایدر
 بحاصل امان تقبضه بک تمایله حصوله میدان قائله قسم را بگذر عایا و ایا
 ممالکی خوف و اختلافن حیانت و ماصد قدر راین انان صحیح بقیدر که
 صنوف رعایا بک خوف و وحشی و ف و اختلافن یعنی قضیه عدالت
 و قانون سیاست رعایت اولمیه رقی سیر تقویدن بولن نظم و تعدد
 ایدر اشتغال و با انک امور ینه متعلق ندرایر مقضیه ده تکامل اویشدن

سنت

نشست ایدر حالو که صنوف رعایا بک و سلطنته جسدن بر رأس خنابر
 اولوب جسدن نهوض و قیامی بنج قوت و معونت رأس ایله حاصل اولدینی
 یکی ملک و سلطنت و یکی قوام و بقای بنج بنیات مجتمعه صنوف رعایا ایله
 حاصل اولد جفدن انک حفته اجزای قانون عدالت و حی فطنه شریطه
 سیاست ایدر ارمش و استراحتی استبانک استکانه صرف باحصل
 مقدرت و خوف و وحشت و خرابیت ممکنه نوادی اولن نظم و تعدد ین
 و ملک و سلطنت فاد و اختلافن مقضی اولان اجمال و تکاملدن احتراز
 و بجانب اولدن آن زیاده اعتنا و اهتمام اولدن حق مواد نذر وزیر اعظم
 و خدیو مفتک رعایایه خوف و اختلافن حیانتی بویکون حقوق نشسته
 آینه به رعایت ایلی لازمدر حق اول انک صلاح معایش و وفور رعایا سیر
 و سامنی استحصال و استکمال ایدر رک انزه از هر جهت معاشرت ایلکدر
 بوصولت مالک و ایدر معهور اولوب واردات خزینة ملک و حق کسب
 نر ایدر ایله جکده اشتباه قائل حضرت جابر رضی الله عندهن روایت
 اویشدر که قال ابی بنی علیه السلام خیر ان سکن تقصم لئاس یعنی مالک
 خیر لوسی ناه منقذی زیاده اولان کسور و باب بن مینه اویشدر که
 ان الحسن اناس عبت من حسن عیش اناس فی عیشة حق ناه اخذ
 و استبقا حقوق سلطنته قضیه عدالت و انصاف رعایت اولدو مقادیر
 مخصوصه دن زیاده انزدن بر نشه مطالبه اولدو مقدر بوجهد انک
 انقیاد و امانت و محبت و طمینه لری کسب از دیاد ایدر یکی و ارسه قید
 شهبه در مطور صحیفه المنصور ایلکدر که بر کس مالک استادن خوف و خد
 اولورایسه اول که مسامت و معایب ایلر موصوفدر دیو اعتقاد اولور

مطابق معنی رعایا
علی الوزراء

طالب اولوب اگر مساعده تقدیر ایله مقصودینه وصل و مرادینه نایل
اولور ایسه همان اخذ انعام و ادبینه سلوک ایدر و اگر مطلوبه دسترس
اولور ایسه منافرت و منافسه اظهار ایلر وزیر فرقی بومقوله شخصی مناصب
سلطنتدن بر منصبده استخدام ایلوب انی بر طاقم مصباح ایلر مشغول ایلمی لازمه
حتی حسب انستغال ایل و امینه سندن خافض و بیات فاسد و سنی اجرا ایدر
فایده زنی روز کاری عاقل اولر و نیشدر که دروازه با دم بنیان اعمار
و عدول ایلم مغیر احوال و اطوار در احوال و ذریع اعظم اولموشل شخصی بران
کنده و حاله بر انقبوس بر طاقم مصباح ایلر انی استغال ایلر کی حاله و شخص مذکور
ساعت مغیر و سنی اظهار و وقت بولر میجی مشغول طریق فاد و دخی سالک
اولر من علامه انقبول اصطلاح الرجال مصداق فخره وزیر فرقی منقسمه شخص
معهوده ممکن مرتبه لطف و حسن و التفاتی بیان ایلر معالده ایلمی لازمه
چونکه شخص معهوده عدو قضا و قدر ایلر بد سر منزل مقصودینه وصل
اولور ایسه بر مقتضای انیت کال لطف و حسن ایلر مقابله و مکافات
بیکله مجبور اولوب اخذ انعام طرفه عطف غان ایت ایلر بعضی حکما و مجتهد
ایکام فرستده فعل خیر و افعال حسنه ایلر ایتام ایلیان که نیک جمع زمانه
سناس و محبت زبور زبان انهم اولور و حال قبائله لطف و حسن ایلر
مشغول اولان شخصه حال ایدر بارنده لطف و حسن ایلر معالده اولور بیت
بر که فریادرسی روز مصیبت خواهد کور ایلم سلامت بجا فرودی کوشش
و اگر مطلوبه دسترس اولر فرایسه با جار وزیر فرقی منقسمه مستزم انبج
حائینه و خالت ایلر کت بالضروره عداوت و منافسه می تبدل صداقت
اولوب و انما اظهار تشکر و محبت و ابراز کالای عبودیت ایلر وزیر اعظمی

و من انشأ الله
تقلب بالنا و در
بالفقا

و من انشأ الله
الافعال و من انشأ الله

لذکر

کنده و سینه قبله آمال آنجا ایلر بعضی حکما و مجتهد که امثال و انفسیله عقد
مجلس مواخات و محافذت و اعدا سنده مدارات و مایه ایلیان که در ان
نایل اولور بیت آسایش او کینی نصیر این جو حضرت بدوستانه
تلفظ و دشمنان مدارا جنبه آفران و امثال خدیو انجین ایلر اولوب
کرده عجز اصحاب رتدن بولان بعضی شخص المصطر تجور فو اسخ
کمال یاس و فخر و ضرورت و حیاهل رتدن نانی بعض مرتبه وزیر اعظم
نبره اظهار عداوت ایدر لایسه وزیر فرقی انکرت بومقوله فضا حکمرانی
عفو دینه رجالیله ساعده ایلر کت حسب ایلیان انری مصباح سلطنته
استخدام ایلر نایل انال و حقن انال ابدال لطف و حسن ایلر بیسبج البانی
ایلمی شکار بر کزیده انیت انفساندر بومورن انخاص مرفوعه بر فرقی
دکراه ایلی نامور بیت در ضا جو بانه حرکت ایلوب ساکت طریق صلاح
و ساد اولور لایسه ایشو حاکم استخرا لیدن طولایه التفات
و نوازشه استحقاق و یاقف کب ایلر بیکلر ندم نامور بکلر ندم ایفا و منق
لازم کلور و اگر مغایر مطلوب حالات با کجا به مجسرت ایلوب مرتکب
جو بر فساد اولور لایسه بعض مرتبه تمویل و ابعاد ایلر طریق صداقت
و استقامت و عود اولور لایسه بومورن انرا صلاح حال ایلوب سقیمانه
حرکت ایدر لایسه فیما و ال بتون بتون مناصب سلطنتدن ابعاد اولور
لزوم کور بخور ادر شیر این باکت و میبندر که ایلر بیسبج اولان مرد که باکت
موتندن و انواع نعم ایلر سیر اولان دنه و لیک سلطنتدن اجتناب و منق
لازمدر مسطور صحیفه مشهوره که اکثر با معادات غلبه جلالندن نشسته ایلر
حضرت سیدان علی بنیا و علیه السلام مخدوم میسومونه نصیحت ایلر که

و من انشأ الله
من قلبه بحیثه خضع و من
مبالا تصحیح

تغیب ایدر ولادت انتقامی غلام ندامت تغیب ایدر شعور و سیر
 اعتدالی من قبیح یا فحش او اذین له یوما و صدق قائم فایک تعلق فاعل الشر
 نادما علیه ولم یندم علی الخیر فاعله او من مذکور بیدن امر نمانه دخی شود صورت
 تفصیل اولی که و اثر اولان انجاس است بر مضمضای عداوت اظهار ایدر کلامی
 مکنانده با لوجه و بین طاری اوله حقدن بوشلو مکنانده با سهوله دفع اوله حقدن
 اشتباه بود قدر مشهور مکنده مسطور در که عداوتی کتم و اخفا بیان اعدا مکن
 مکنانده او من من بیت التکلیف اوله لیکن اکت افسده است بهست
 و ایچیت نمایاندر لکن صحیح و دشمن توان حقیر و سحر شرم و مصداقچه انجاس
 موقوفه مکن بینه با دره لرندن یعنی عداوت لرندن ناشی کند لرندن فعلی با خود
 قول صدور ایدر جک شرد و معتز تن خوف و احتراز از زهر بولمن لازم
 و انجاس مذکور مکن طایع و حالاته مخلف اوله یعنی حسیده انزک
 بر بر سبک مکنانده بر کو نامعا طایفه است دفع اولوب مثل بعضی
 ترغیب و بعضی ترهیب ایدر عداوتی صدق و او جاجلر بی استقامت
 تبدیل ایدر مکن لازم کلور حضرت لقمان اولو نه تنبیه و توحید ایشده که
 ارسن عداوت مکره می بونان شردن اعتدال ایدر رسن شردن سندن
 اعتدال و مجانبست ایدر زیر اثر انجاسی شرابون غنی ایشدر کاسته و صحفه
 مشهوره کلور که اثران بونان شخصک شرد معتز نه لغت فاعله و اجد
 و زما سابقه ان حسن بن سهل و میندر که خصائل مکنانده ان اوج خصصت
 بولم بر کو ناجیل و دفع ایدر انزک فدای مبدل صلاح اوله ز بر بسی
 اقارب مینده عداوت ایلنجی ایشال و انجا مینده حقد و محاسن او نجسی
 طوک و سلاطین مینانده او ججاج در کاکندر و خصائل منجه ان دخی اوج

فائده فی الجارزه
 باشر

قول فی الجارزه
 من صدق ان
 فاعل الشر

معدن

حصصت بولم مکن انزک صدیقی بر کو نامکو ایدر فاعل شر اوله بری علامه
 عبادت ایلنجی اصحاب حیرت و بصیرت فاعلت او نجسی ارباب اقتدار ده
 جود و سخاوت در اوج سنه دخی بولم مکن انزک بر کس به قاضی کلر بری
 حیات ثانی عاقبت ثالث مال مکندر اقم مکنه مذکور هم قسم نایمکه مکنور
 اول کس به اطلاق اولور که کند سنه شعور تراست و اظهار عداوت
 اوله انی بعضی ایوب فقط حیرت و ملالت اظهار ایلر بومقوله که
 فایر مظلومین مینانده کو بر یوب کند سنه اولان از جفا به مبر و تحمل
 ایدر ایدر لکن مکن خلاصه افکار و نخبه امانی اخذ انتقام اولوب شرف
 از مان فرست اولد یعنی جهنم اکت حقدن ابدال عطف و نوازش اولد ز
 اعراض فاسد و سنی اجراء میدان و بر ملا مکن لازم در این جناس رضی الله
 عنهما دان روایت اولمشد که قال ابن علی علیه السلام ایلمک و المس اده فانها
 ترفن العزة و نظهر العرة یعنی بری بر یکزه شدت و سرور و مفسدت ایدر
 معاشرت و اجتناب و احتراز ایدر زیر بوشلو معاشره اسباب غرت
 و سعادت بونان مکارم و محاسنی و فن و اعدام ایوب قبیح و معاصی
 اظهار ایدر مسطور صحفه مشهوره کلور که اوج سنه قلبی کثیر عداوت اولور بری
 انش ایلنجی عداوت او نجسی مضرر قال ابن عر فلا مینانده هر حراطله
 فایس مظلوم کریم بنام یعنی دهرده ظلم و جور ایدر بیگ شخص حردن این
 اوله زیر مظلوم کریم و حیرت شخصی اصحابان بونان مکن کجه سی
 نام و کلدر یعنی بومقوله خواب الود غفلت اولوب و انما اوقات فرصت
 دیده کشی انتظار اولد یعنی حال اخذ نمانه و انتقام منتهی در اقم مکنه
 مذکور هم قسم نایمکه ماضی اول کس در که انکار تبه عالی و کانت مطلقه به

قسم نایمکه
 در هر

قسم نایمکه
 در هر

ایله اول او تندر که او منق قضا بای سلمه دندر طائفه نرفو مدایله مجاربه و مقانله
 اولدقدن صکره نسیم فوز نظف و زان و طرف دشمن منهنم و بریش اولدوق
 آتش سبالا حرب و جدال منطقی اولدوق انکرت بر مقتضای عداوت
 مجاربه به مجاسه تکران طولایله و قویافته اولان قبیح و فضاحتی ستره
 عضو ایله ستر اولدوق انرا ایله عقدات انش لغت و محبت و منق لوازم
 ان نیندندر استقلایس حکیم سکندر رومی به تجرید و اعلام ایلمشدر که
 بر قوم او زربینه غلبه و نظف ظاهر اولدوق مجاربه تک بر طرف اولمیلد برابر
 غضب و عداوت ترک اولدوق انرا ایله اسس لغت و استبان بنایس
 او منق لازمه چونکه قوم مذکور نامحاج مجاربه نزاره یا شش عداوت
 ایله لرم حال منقلب بیکرنده زمره استیجاب و اتبادن معده و بولک جغری
 جسته انزه رفت و لطف ایله معاطله اولدوق غلبه و تهور محمه و اذاد است
 لطف و حب نه مبدل اولمسی قانون عدالت اقتضاسندر قسم ناست که
 وزیر انج کذ و نفسی امثال و انکفاسدن مدافعدر بود مدافعت بخج استصباح
 طوفین ایله یعنی طرف اعلا بونان بادشاه کردون جاه و طرف اولدوق
 بونان اعوان و قرنا بادشاهی ایله امیر شش حسن استنزل ایله حاصل
 اولور وزیر اعطاک امثال و انکفای قسم ننده منحصر در قسم اوله و اثر
 و قسم نانه به سو تور و قسم نانه منافس اطلاق اولور استیجابم نندون
 قسم اولدوق و اثر اول کسه درکه و اما ندر و منقنی اظهار حسد و عداوتی اشکلا
 ایله بویکی حصلت رزیه مقدمات بنی و طغیانده بولسند بنی سبیله صحیح
 معکوس المراد اولدوق منظر یا سس و حرمان اولدوق بنی و ارسته استیجاب
 حضرت سلیمان علی نبینا و علیه السلام بوردشدر که سهم الظالم بر جمع علیه

فائده فی عضو جرم
 سابقه

فرائد از فم
 و فاع

لان حقوقه تسرع الیه یعنی شرور و مضرت ایله تاوف اولان خاکت
 سهم اسائی کند و سینه بر ج و اخصابت ایدر حاصلی انک شرور و مضرت
 کند و نفسه عاند و ریح اولور من عمل صاکی لطف و من اسما و فعلیها الایة
 وزیر انج او زربینه بومقوله کس تک حفظه ایکی امر لازمه در امر اول او مقوله
 شخصک متجاسر اولدوقی شرور و مضرتنه مقابله ایلمکد رام ناست بر مقتضای خند
 و عداوت اظهار ایله می کلانده می استنفاع ایلمکد استیجابم نندور سینه
 امر اول نود جهله تعصیر اولور که وزیر انج اگر شخص مذکور است اسات و مضرتنه
 عضو ایله مقابله ایلمکد انک بوشللو معاطله تک تقدر بر کسب ز اولور و کرم
 باشل قضیه سینه رعایت ایروب اخذ اتقاه قالمسورایسه بوسه و تر از بر
 جهت معذور طوبیورایسه ده فقط عضو ایله معاطله اخذ اتقادن اوله
 و حسن اولدوقی اجمالی برهینا نندر قال رسول الله صلی الله علیه و سلم من اراد
 ان ینرف الله البیان وان یرقع له الراجات بوم القيمة یلیف عمن
 ظلمه ویصل من قطعه ویعط من حرمه ویعلم عمن جهل علیه یعنی افراد انادن
 هر کیم اولورایسه اولسون کند و سینه و جب الوجوه حضرتی دار عقبا و معانا
 عالیه و رجات رفیده احسان ایلوب انواع نعم ناشایمه ایله مستغرق
 و مشرف ایلمسی مراد ایله کسه و سینه ظلم و اسات ایلمان کسه به عضو ایله
 معاطله و قطع رحم ایلمان اقر با سینه معاطله ایلمون و حال جناب و منور
 کند و سینه معروف و عطیه ده محروم قیلان کسه به بذل نقود و جسم ایلمون
 و بر مقتضای جهل کند اسنک حفظه فصوله ایلمان کسه به صورت علم و عداوت
 کوستر سون خلفا و عباسیه ان مستغفر باند ایلمشدر که عضو تک لذنه اخذ
 انتقام و شفی صدر لذتدن ایلمب و حمل او زبیر لذت عضو تک و محمدت

داخل و از نه انقباض و اطاعت و بیباده و نحدث و کون ایمان عداوت
 مبدل صلح و مصافحت اولوب حرب و جدال اجتناب مس ایزاب ظاهر انهمیج
 فتنه قاتل و جدال من صرف نظر اولوب فقط قضیه احتیاط و حزم رعایت
 و از و یاد شوکت و مهابت و استکمال اسباب محافظه مملکت بکون علی
 و جدالتانی باطن تزارک مهمات لازمه حربیه بله بعض امارات مخفی کوسه ملک
 قانون سیاست اقتضا کنند بروشلو چکمانه حرکت اوله یعنی حاله خواند
 در بعضه آیه ایله بهره مند و مستفید اوله یعنی امر آشکاره در فائده اوله که اسبیر
 صلح و مسالمت فائده نمانه خطرات بدیشته مقابله دن امنیت فائده نمانه
 اموال خزینده که کثرت و وفرت فائده رابعه سپاه و رعیت و کمال حضور
 و استراحت در بعض کلمات همیشه که امور و مصاحبه علی و جدالتانی حرکت
 ایمان که سر منزل مقصوده با سهولت و اصل اولور و من الامتثال مبلغ
 کتضم بالفضل و زیر قیاسه بر اعداء مذکور به یک اطالنه دست نرور ابله نمان
 طو لایک آینه خاطر نبی عباد اولور فوزه ایلیوب همان انزک ملکانه
 واقعه لرینی بر کوناجیل و خدع ایله دفعه چاره بولور رق خطرات موله یسه
 و عوت بیان محاربه و مقابله به مباشرت و فورت و قدرته اعتدال
 دشمن اوزره منظریت و غالبیتی حزم ایله اشغال ناره جدال و هیچ فتنه
 قاتل بعیین و مسامحت ایتمه رک ایمن کعبان اوقات فرصت اولرینی
 حالت علی سبیل الترویج کمال لوازمات حربیه به صرف حاصل مکتب
 یعنی لازمه و حرب و قتاله حاجت مس انگیزین اعدا مذکوره بر حضور
 ایه داخل دائره انقباض اوله جفری حاله سپاه و رعیت اسبیر
 بکون انزه مال غنائم بر مقدار سنه و بر ملک تجویز کرده اوله لایجاب

فائده موهبه شکر

بصورت

بصورت الموحدين علی بن ابی طالب یعنی ائمه حضرت نوری پور شد که
 جد علی عدالت بالفضل فائده اهدی النظرین یعنی دشمنکه فضل ایله بدل
 نفوذ وجود و حسان ایله که بوشلو جو و حسان یکی نوع ظفرک برسد
 و اگر طائفه هر فوره ایله عداوت کسب استند اولوب تحریف و انذار
 بوشلو معاطله ایله انزک دفعه چاره بولور مبرق بالضروره محاربه بر هیچ
 مس ایزاب بر امور من عوده حزم و احتیاط تسک و انضمام مهمات
 لازمه حربیه کمال و انهم ایله بعد الاستخاره الشریعه اثر شریعتین و در
 سینه اتباع و احتیاط و قضیه عدالت و انقباض رعایت اولور رق محاربه و احتیاط
 بدو مباشرت اولمنی لازمه و بیلش که عدالت و انصاف ایله شریع
 شریفین روگردان اولان کسبه به باغی مصروع اطلاق اولور و انما
 محاربه به هر طرفدن احتیاط و حذر جنبه و سپهر و خلاق معینان استقامت
 و استمداد ایله توفیقات هدیه نمانه سجد الاله نام مسکرت رهبر
 اتخاذ اولمنی اسباب فوزه و ظفر و نذر حکیم نرور همیشه که بر امره مباشرت
 اولرینی و فقه انکال علی القدر اول امره تقصیر و تهاون اختیار
 اولمقدن اجزاز لازمه چونکه اسرار قضا و قدره اطلاع عدیم الامکان
 اولوب قضا و قدر یعنی مخلوقات اراده و اختیارینه معلق ایسی مختل
 اوله یغدن کاذب امور و مصاحبه بنون بنون قدر و قضایه اعتماد و کمال
 اولرینی کسب و اختیار جز بیلش بالکلیه ترکه معیار اجمول اصحاب
 عقولدرینه حکیم مذکور همیشه که قدم اخراج قبل الولوج مصدر فتنه بر خصوص
 مباشرت اولمقدن مقدم اول خصوص نائل و تفکر و استشاره بنون
 مشروط فتنه بر امره اقدام اولمقدن اول بر صاحب درایت اولان دست

فائده فی مدح الاقدام
و ذم التهاون

قال فی علی علیه السلام من اراد
اطراف و رفقه امره
دقتنه لارشد
اموره

وقایع بیک بیاننده در وقایع اقسام اربعه است شکر قسم اول ملک
 و سلطنتی اولاد و ولدان حمایت و مدافعت در قسم ثانی مملکتی اعدا و محفظ
 و مدافعت در قسم ثالث وزیران مملکتی امثال و انفس اعدا و مدافعت
 قسم رابع رعایای خوف و احتیاج و مدافعت در قسم اول که ملک
 و سلطنتی غیر خوابان و ولدان حمایت و مدافعت بود و سبب ثانی بی
 شکر سبب اول غیر خوابان دولتی و انما ترغیب و ترخیص و با خود
 ترغیب و ترخیص ایله طریق اطاعت و انقیاد سوق و دلالت و اولاد
 صرف حاصل مقدرت ایملد زبیر ترغیب و ترغیب ایله نفس امارتی
 کس طاعت و طاعت ایله خوف و طاعت طریق انقیاد و سبب اول
 حتی واجب الوجود حضرت نیک خانه عبادی بر طاعت و عید و تحفیض
 و ترغیب ایله را بر است طاعت و دعوت بیور و فخری و دعوی مذکور بی
 ایملد سبب ثانی انزلت اجتماع و ضرور تفریحی دفع ایملد مرتبه
 کفاف معاشرت بقصد و اهتمام ایملد چون که انزه مقدار کفایت نکرند از بد
 اموال و اشیاء و بر نفس اماره انزله کثیر مال و منال ایله استکمال اسباب قوت
 و قدرت ایلیوب نفوذ و طغیان و اولاد بیله سلوک ایملد و اگر مقدار
 کفایت نکرند انفس اولاد و انزه جزئی معاشر تخصیص قنقش اوله
 انزله ظهور دولت و معین سلطنت ایکن ضرورت حال نکرند ناشی مسکن
 مسکن کرده و مجزوا اولوب مملکه برایشان و منفرد اولور له و بواجبی صورت
 دولت و سلطنت حضرت کلینه و مفاسد عیدیه توجه بواجبی جای اشتباه
 و کله خلفاء عباسیه دن نامون خلیفه به اخبار اولور که خطه حراسه
 سپاه و مکر طائفی رتبه طاعت ان جبهه ترغیب فتن و نهیب

فائده فی تقدیر مملکت
 و الوفاق

و غارت

و غارت اموال و اشیاء کبی حرکات نامرئیه به منجی سرا و لیدر اولور
 خلیفه است رایله و الخی خراسان عاقب صورت تکرار و توحید ایملد بلکه
 و ادرسی عهدیه با قضاة اعدا قضاة ابالده اجرائی قانون عدالت و کما یسبغ
 ایضای ناموریت ایلیوب قوت و قدرت کما یله ایله موصوف اوله
 ایملد طائفه عساکر و جنود و مشغول یعنی و طغیان به جرات و بومقول
 نهیب و غارت جنت ایدر از ابدی سبب ثالث غیر خوابان دولتی
 بر طاعت این فسادک اعدا و فساد نکرند محفظ ایملد و بومشغول محفظ ایملد
 ایملد حاصل اولور اموال انزودن سبب ایله بقیم و صادق ایله غیر صادق
 نیزه و تقویق اولمنی ایچون و انما انزلت احوال و حرکات و سراز و معاملاتی
 خلیفه نقیض و تحری ایملد اموال این فساد سلطنت عبادی انزودن
 دور و مهور ایملد انفاق ده میدان و بر ما کله منشور مملکه مظهر دور
 قوت خلقت یعنی الطوار نامور یعنی تجریده عدم سبب محله دولت و سلطنت
 از ویادنه عدالت و بلکه سبب مستقدر قسم ثانی که مملکتی اعدا و دشمنان محفظ
 و مدافعت معلوم اولور که قوت و قدرت ایله منفرد اولان اعدا سلطنت
 اوج مستقدر مصنف اولور که انفا کما نون و مصنف ثانی به عظام مستقد مون
 و مصنف ثانی ناچا مشافسون اطلاق اولور ایشبو اوصاف ثانی هم طائفه
 اوله مدارات و مسائل دفع اولور و طائفه ثانی به ملاطفت و طایست
 دفع اولور و طائفه ثانی اظهار سلطنت و محاشنه دفع اولور چون که
 رب اصحاب اعدا و نیک اختلاف احوال و بنایینی مستخدم اولور بقصد ایشبو
 طائفه ثانی نیک بر برسی بر لونا معامله ایله دفع اولور لازم کلور بومشور
 طائفه ثانی قورم کند و لینه معامله مناسب نیک اهر مستخدم مکره با سبب اوله

قسم ثانی از اقسام
 وقایع

کند و از این کما فی حدیث
 یوحسین اظهار قوت سلطنت
 ایملد معانی به بقصد
 ایملد و علوی به بقصد
 اعلان اولور

فائده لازم

قائم لوازم دیانت و اجرای احکام شریعت ایمان عباد و زیاده و طائفه
 سیدر که بونزد دولت و سلطنت متعلق امور و مصاحبه قطعاً مدخله ایلیوب
 اینجی کند و حالیه مشغول عجزه کرد و بندگان اوله قدری سبیله نظری مقدماً
 کفایت مدار و معاش تعیین ایلد مرده الحال و سبیله الاحول ایلک
 لازمه طبقه نالت طائفه اصحاب زراعت و حرثت و زرع و ارباب
 تجارت و صنعتی که بونزد ملت نامده معموریت بلا و اوله قدری جهتمه
 حضرتند و محافظه شرائط انصاف ایلد حوائج مقضیه و ارطار لازمه لری
 انجام و اصناف اولمقن لازمه طبقه رابعه طائفه مهنه و خدومه درک
 بونزد اصحاب ثروت و سامانک باب عاقلتها برونیه انصاف ایلد
 نامور اوله قدری خدمت ایتفا و اما خدمت لری مقابله سنده لطف
 و وفایه مترقب و دیده کن اولمیر ایلد انزه خبی بذل نقود وجود و حسن
 اولمقن لازمه انهمی وزیرانم و وزیرینه عادات و معاملات مختلفه ایلد
 مانوس اولان رعایانک امور لری تنفیذده ایکی حق واجب در حق اول
 هر صنفک نالوف اولد یعنی مکاسب و مطالب مخصوصه سنده مدخله و تصرف
 ایلد مگر حق ثانیه قاعده عدل و انصاف رعایت ایلوب انهم مکسبند
 مشارک اولما مقدر مثلاً بر پادشاه سلطنته اصناف مختلفه الانجام
 بر زرع نمک انجی مراد ایلوب اخ زرع دن اول زرع بر بعضی نفر
 ضم و احکاف ایلر ایلد ایکی زعم نمک که بری منقول عنها و آخری
 منقول ایلها در احوال منظر لری محض و برینیم و خاطر لری مشوش اولور
 و با خود انزک مکاسبه طمع ایلوب علی طریق الاستقلال و با خود
 علی طریق المثلث که تجارت طائفه نسبت ایلد ایلد ایلد نامس ایلد

حقوق محدود ارض
 و بنابر

ایلیو

برابر کار و کسبه اشتغالی حقوق سببست و شر و طر با سبب ای جهتم
 و بمن عظیم و قدح سببک عارض و طاری اولمسی سببم اولور و بعد اول
 سلطان جمالت عنوانک تعرض و تصدی ایلد ایکی کار و کسبک سببک
 بد فاسد و کوناه اولوب بلکه بنون بنون مکسبندن اولور و مجبور اولور
 و ایل مکاسب ایلد کار و کسبه سببک اولد یعنی تقدیرده شرکای اولور
 طریق مکاسبک نمک و منیع اولمسی محققه در این عصر رضی الله عنهما
 روایت اولمشنه که قال بنی علیه السلام عادل و آل انجریه یعنی
 رعیتی ایلد و طریق تجارت سلوک ایمان و الگ سلاطین و لکن و زرا
 قضاة عدالت رعایت ایلوب بلکه رعیت ظلم و تعدی ایشر اولور و بعد ایل
 ملوک قلم شرف خدافت و سلطنت ایلد نماز اولوب از جهتم خلق
 جهانبک اشرف و اگر منی بوند قدری عادل و رعایانک مکاسبه تعرضه و کسبه
 ایلد لر ایلد عیاد ایلد قاعده رعایانک منیف ایلد لری طرف سلطنته
 سرایت ایلد و ب نظام امور وقت محض و مزاج صحیح دولت بضم و منقل اولور
 قال بنی علیه السلام اذ انجر الرعی املت الرعیه یعنی صاحب رعیت اولور
 ذات مالک راه تجارت اولور ایلد رعیتی کسب ایلد ایلوب محض الاحوال
 اولور بعضی حکما و پیشدر که بر پادشاهک تبعه در رعایای مرده الحال و مسود
 ایلد اولر ایلد اول پادشاهک سراسر سلطنتی ظلم و جور ایلد بنیاد اولمش
 و یکت اولر بندگان از وقتده دولت و سلطنتی اسبیلد بر کسبه و بر باد
 اولور ایلد سببک حکیم اسکندر رومی به تحریر و اعلام ایلد که هر قدر
 پادشاهیک رعایانک مکاسب محقره سنده مائل اوله مانع جانتان اولد
 و احوار فصل ثانیه دفاع یعنی حصین و لقی انواع مضرتان طریق

فصل فی اقسام و احوال
 تقویر

اعتراضی غیر موجه اولوب و ز برافخم نایند و اصابت بخش اولور ایسه
 بو صورتده خصوصاً هر مذهب و ک انفاذ و اجرا سینه طرف اشرف پادشاه بدین
 مساعده ارزان بود بولور ایسه انک انفاذ و اجرای و اگر مساعده حضرت
 پادشاهی شایان بود بولور ایسه از هر جهت منوع و مطاعی بولونم پادشاهیک
 امر و فرمانده اطاعت و انفاذ و اجرای عمل مطابق لمن بعضی مثل مشهورین
 امثالاً او مخصوص حکم تفسیر ندان صرف نظر ایسی لازم کلور بیت همزی
 در قبول فرمانت ترک فرمان دلیل همانست فقط صورت اولاده
 خلاف مأمول انفاذ ترتیب بدیجات و فایده ایچی وزیر فی منقسمه عائد
 و صورت نایند عدم انفاذ ترتیب بدیجات و فایده ایچی وزیر فی منقسمه عائد
 مؤاخذة او ایستوب باکتر طرف پادشاهی به راجع اولور قسم ثابت
 تصرفات تکیه و تکیه و رای و اجتهاد لرینه تفسیر بقنان عمال و ولایک
 عرض و انفاذ ایلمدی خصوصاً ایجر ایلمکدر شوبله که بوشلوه عمال و ولایک
 عرض ایلمکدری خصوصاً رای و ز برافخمی به راجعت ایلمدی و ایلمکدر تفسیر
 ایلمکدر ایسه او مخصوص حکم دولت و سلطنته بر کونامضرتی مشهوره اولدیغی
 حاله انک تفسیر و اجرا سنده بر باس بو قدر فقط بعد التفسیر حکم مأمول
 ظهور ایلمک حضرت ایچی عمال و ولایک عائد و راجع اولور و اول اول
 خصوصاً تفسیری باینده انز و وزیر صاحب بدیجات راینه راجعت
 ایلمکدر ایسه بو صورتده خصوصاً هر مذکور تفسیر و اجرا و وزیر فی منقسمه
 او وزیر ایچی حق واجب اولور حق اول عمال و ولایک طرفند عرض و انفاذ
 اولان خصوصاً حکم صوابی خطا سندن تفسیر و تعزین و اسباب تفسیر
 مجبول بولدیغی حاله او مخصوص حکم اول امرده اسباب تفسیر سنی

قائل من اقسام
 تم تفسیر

المراد

استکشاف و استعلام ایلمکدر حق نایند انک رای صواب و اجتهاد معقول لرینه
 تقویت و برکت انزه ائمت و اعتماد ایلمدی انز و اول من و شک
 و اینها بر سبب و انزال ایلمکدر حکم خوس ایلمکدر که مرتبه لر میخده و عسکری مختلف
 اولور حق ایلمکدر دن ماعدا خبر دن ایلمکدر بو قدر بر ایسی اولکدر که هیچ
 بر شخصه اعتماد و ائمت ایلمکدر و خوی و خوی اول شخصه که کند و سینه بر که اعتماد
 و ائمت ایلمکدر و ز برافخم بر نوال مشروح حکمدرین رعایت ایلمکدر عمال و ولایک
 عرض ایلمکدری خصوصاً تفسیر و اجرا ایلمکدر کن عسکره او مخصوص حکم تفسیرینه
 ترتیب ایلمکدر حضرت عمال و ولایک راجع اولور و اگر تفسیر ایلمدی بوج توفیق
 ایلمکدر ایسه انک توفیق ترتیب ایلمکدر حضرت ایچی وزیر صاحب بدیجات
 و راجع اولور قسم راجع عادات و معاملات مختلفه ایلمکدر مأمول اولان
 رعایت انک امور ایچی تفسیر ایلمکدر چونکه مدنی بالطبع اولان نوع انک
 تمدن و انفاذی استکمال حویج مستعدیه به موقوف و بر صنف و بی عادت
 و معاملاتده مختلف المآرب اولور حق مکاسب مختلفه الانفاذ ایلمکدر مأمول
 و مأمول اولوب مثلاً بر صنف تجارت ایلمکدر و صنف اخوی زراعت و حرا
 ایلمکدر و دیگر صنف حرف و صنعت ایلمکدر اولدیغی جهته بولور بر تصور
 ایلمکدر مظهرت و معاونت ایلمکدر ایجر ایلمکدر امور و مصارف و اقوال
 رویت و توبیه ایلمکدر لازمدر ملوک سالفه دن چمشید شاه وزیرینه و ائمت
 انک درت طبقه در طبقه اولک اهل سلاح و خوس اولان سپاه و عسکر
 طایفه سید که بولور دست پای سلطنت و جهه رای حکمت و سبب از انک
 و رفاه قوت بولور عسکری جهته انزه در ایلمکدر مقصد ایلمکدر شرف و عزت و برون
 اسباب استراحت لر ایستکماله بذل تقدیرینه مقصد و اول من لازمدر طبقه

قال فی علی السلام
 حسن عباد الله
 حسن

قسم راجع از اقسام
 تفسیر

موجود و یا خود کمال ملائمت و ملائمت مشهود است اینک بوشلکو
اخلاق و معامله سنی کتم و اخفا ابدانک خلقه بونوک عدا وسط و درجه
معتدل رسیده معامله ایلم سید حق ثانی طرف پادشاهی بدین نرفسوخ
بوریان ادا رک وقت و زمانیکه انفاذ و اجر است نهی و مساعت
ایوب عقد تاخیر و تعویقه و جارا ایلم مکرر حکیم بزرگمرد میشد
بر خصوص جمله او تمنق قیام کن معد و ایسه دو لکن الله قدرت
و فرصت موجود اینک او خصوصیت تو به سنده عجله نک درجه تعویض
بونان بطالت و تنهاون از کتاب او تمنق و با اشنع و اقیح اولد یعنی
جای اشتباه و کله در بعضی حکما عوب میشد که یک چون عزرا اول
کس را امور لزوم بطالتی سبید ذلیل اولد بزرگ پکن چون
ذلیل اولان که لرغنی که بگیری و امور لزوم غیرت و اقدالمی
و ساینده عزت بولدیلر وزیر صاحب تدبیر بر منوال مشروح حضرتی
اولان حکمه او امر پادشاهی یک شیدا انفاذ و اجر است بر کوناق
تمنی اولور ایسه اول حضرت اینجی طرف سلطنته عاندا اولوب وزیر
صد اقتبیر مسئولیت توجیه ایلم قسم ثانی اراقم تنفید وزیر صاحب
تدبیر مواد بینه و امور ملکه به داز رانیک مقتضای تنفید و اجر ایلمید
بو خصوصه وضعی وزیر صاحب تدبیر او وزیر ایکی فعل حق و جسد
حق اول انشای رای و اجتهاد نزع فرط نامل و ملاحظه ایلیوب امورک
اصوب و اصلحی التزام و اختیار ایلمکرر حق ثانی رای صاحبانک
مقتضای اولان خصوص مس بینه بر ماده اولد یعنی حاله و کلت
مطلقه می جهنجه جو در بخود انفاذ بینه مجامعت و اگر مواد سیم

و امور معظمان ایسه نغزو و استقلال معضماندن معضماندن و عقد و مس
موتک شورو و مفاسد نزن کذ و سنی صیانت ایچون اول امره مخصوص
معهودی معضمان حضرت پادشاهی به عرض و اعلام ایله استیذان بمارت
ایلمکرر حکیم بزرگمرد میشد که حصائل رو به دن بونان عقد و مسرت
بر کیده بو نور ایله تا بفرزند استیذان بوقسه ده فقط لوک عطا یک
و ادای نغزو و استقلال حکومت ابدانک لرون انفاذ و انعام عادت
مستمره استنده لرون بولدی یعنی سبیده انوک نغز سنده معضمان اولان محبت
و غیر تری مجال تا بفرزند استیذان خطره و اخوه مقبوس اولد بزرگ منوال مشروح
وزیر صاحب تدبیر مقتضای رای اولان خصوص معضمان لامع النور جناب
پادشاهی به عرض و اعلام ایلمکرر پادشاه حکم شناس حضرتی اول
خصوصه بعضی عذور مطالعه ابدانک رای و افکار عادلانه عدم توافقی
جهنجه اولیده رود و اعترافه تصدی ابدانک وزیر انجم مشهور اعترافه
طولایه اظهار و حشمت ایلیوب بالوجه بتوجهی بونان پادشاهی رای
و افکار یک حسباتی مجال تواضع و انیم ایله طرفت بانان استیلاج
و استفسار و الکلام الین مصانده القلوب نمود اسخه بر طاقم کلمات خوشتر
آینده ایله احوالک اسباب خفیه سنی استیلاج و استکنا فاجبت رایسی
کمال صداقت و خفایت سله اقتضای ندر بو صورتده ملهم بالغیب اولان
پادشاه حکم شناس اسباب اعترافی ایضاح و بیان ایلیوب رای و افکار
نفس الامر موافق اولد یعنی ظاهر و باطن اولور ایسه وزیر انجم کندی
عدول و رجوع ایله رک خطا و عجله کسب طبع ایلمیکی جهنجه پادشاه استیلاج
حسب القدر و محبت و تشکر ایلی لایزر و اگر پادشاه سلطنت پناپک

تقسیم وزارت

ملوک عظام حضرات و زرا که ایک حصص حصین را می و تدبیر لرینه در جهت
بیور و قلمی جنگه انزه و وزیر اطلاق و بخش در چونکه و زرا و قلم مدار سپهر
سیاست و محیط دائره حکومت اولوب جنود و رع کر در عا یا و تبعه
و تبعه فاطمه امور و مصالحه انگری مجار و بنا بکاه اتحاد ایدرک تحصیل
مطالب ایچون انزه نوسل ایدر کلری جهنم سلاطین عظامک انکرت
را می و تدبیر لرینه در جهت و التجار لرینه محل بولنور بعض ملوک عجم میشد که
وزرا بنیان دوئی تمهید و ارکان سلطنتی تشبیه ایدرک امور اناسه
تدبیر و مشغله در ایشو مقده دن معانی وزارت معلوم اولدی ایلسه
مطلقا وزارت ایچی قسمه مقدر قسم اول وزارت تقویر و قسم ثانی
وزارت تنفیذ در دیو ایچی قسمدن هر برینک شروط هدیده و حقوق
مصنوعی اولدیندن هر بریسی ایچون برر باب مستقل وضع و ترتیب
اولیندر باب اول فی وزارت تقویض وزارت تقویض مصحح
ملکیت و تدبیر حسن اوزیت و نسو یا ایلد ارباب سیف و صاحب قلم کفایت
ایده بک اموال و خزائن جمع و ادخار و مستحقه رفع و ایشاردن عبارتند
بو جهنم وزارت تقویض صاحبان صدور ایدن اوامرت نفاذ و تأثیر
سبب اتم اولوب نمه و منافعی ایچی ایشل و اعدر قال البقی علیه السلام خلق الله
الدینا للسیف و القلم و جعل السیف تحت القلم یعنی حق حمل و علی حضرت تبری
دینا بیه سیف و قلم ایچون خلق ایلوب سیفی قلمک تحت حکمنده قلمدی
مترجم دیر که بوازه جلیبی مؤید اولدق بعض حکما میشد که قوام امور
الدین و الدنیا بشین القلم و السیف و السیف تحت القلم بولا القلم باقوام
دین و لامع عیش قطع ان بخدم القلم السیف الذی خضعت لالرقاب

اولین

و دانت خود الامم کذا افغنی الله لافهم مدبر بت ان لیبوف لهما ما اوتت
خدم انتی وزارت تقویضک عقد و عمل و تقلید و عمل و تدبیر اقدار
و استیلا و اوزماندن بولنور ایچی جهنم ایشیا و غمه مذکور دن عقد و عمل
ایچون بر فصل و باقیسی ایچون مذخی علی عدة بر فصل وضع و ترتیب اولمشد
فصل اول عقد و حکمت و حکایم بیاننده در معلوم اولسونکه عقدک ایچی
شرطی و ادر شرط اولی تنفیذ و شرط ثانیسی اقدامدر حکمت ایچی ایچی
شرطی و ادر شرط اولی و فاع و شرط ثانیسی عذر در بوسورتن عقد ایلد
عمل درت شرطی مستحضر اولغده شرط مذکور انک هر بری بر فصل ضمنند
ثبت صحیفه بیان قلمشدر فصل اول اسن اساس وزارت و فاعده
مرعیه بنیات و وکالت اولان تنفیذک بیاننده در ایشو تنفیذ اقم
اربعه بی شتمدر قسم اول امور مهم سلطنت و مصالح ملک و ملت و اشراف
حضرت پادشاه میدن شرفصدور ایدن اوامری بر وفق و نگاه پادشاه
تنفیذ و اجر ایلگدر فقط بوضوح صد و وزیر صاحب تقدیر اوزرینه ایچی فصل
حق و اجدر حق اول طرف اشراف پادشاه میدن صادر اولان اوامره
اول امرده تحدید نظر وقت ایلوب اگر عین صواب و نفس الامر مطابق
ایسه مع التقیر و التحسین انک انفاذینه بدل مقدرت و ش بدانده
بر نوع ش بنه خطا بولنور ایسه انک صوابی خطا و غلظدن تمیز تقریب
ایلیوب بعده تنفیذ و اجر ایسه مبادرت ایلگدر افاضلون عظیم میشد که
مسند صداری بولان ذات عالیقدرک ریاضت عملیه و نظریه سنک
اول درجه سی متبع و مطاع بولان پادشاه انک اخلاق و معاملاتی تاویل
ایلیوب فرضا انک اخلاق و معامله سنده مجال شست و قضاظت

بداند و مترجم و برگه اساس و فار کسب اندر اس ایلمت اوزره مجرد
 انشراح و انبساط خاطر ایچون فرج ایلد استغفار مساع و بر لکینی انا فرج
 و لا اقول الا حقا از عیبی ناپید ایدر انتمی فقطه فذ بطحک المکد و باجکد
 راحه بجم و هلاک بشی من المرح و لکن اذا اعطیت المرح فلیکن بمقدار ما یعطى العظام
 من اللیح یعنی جد سبید و دجار قور و شفقت اولان طبعکی بزل و فرادن
 بر نده ایلد مشغول ایلوب اکانشراح و استراحت فدا ایلد فقط طبعکی کتوب
 اشغال ایدوب و انک نسا طنه بادی اولان مراحت عذی الطعه به قوبلا
 طوز مقداری اوسمی نازندر و زرا طوزک الطعه دو قلمی موجب لذت
 و کتره موجب نفرت اولد یعنی کبی فرامک دخی کلامه قلمی مورث فرج
 دو فرقه باعث فرج اولد یعنی عدیم ان شنبه پد فرام کلیم ساهندن منفرم
 اولد یعنی اوزره بزل ایلد عدک سبوزن بایفت و جماعت کلیه بولدی
 کبی صدقه کذب و دخی بیلرین مخالفت و منازت ناه بولوب
 عقدری مختلف و قیج لری غیر مؤتقد زبر صادق اس ساس دین و قوم
 حق مبین اولان لوازم عقده ندر کذب ایسه و اس بنیان دین و عقل قوبله
 شرع مبین اولان خا نزه هله ندر بوسه و حق کذب بعض حربه منفعت
 جلب آمیش اولد و دینه بالا حوه حاجت برده ناموسنی بیک کبی نیجه
 مفاسد و مضرات عدیده دعوت ایدر بکلدن بالکلیه اذن احترا و دین
 و جیدر مترجم و برگه بیت اروج مصلحت آمیز بزار سستی که فدا انکیز منصفه
 ایچانایه فرج دایچون کذب از نگاه جواز و بر شرا بده دینه خواص نامک
 بوشللو صفت خبسه به نزلک لابن و کله حد شده داد و اولشدر که گفت
 لای نظر اند ایهم ملک کذاب عامل ملکه شیخ زان انتمی عبد اتم بن قزله

فائده در بیان صدق
 و کذب

رضی الله عنه من روایت او نمشد که قال لینی علیه السلام عظامنا و کفنا
 و لسان الکذب یعنی انواع خطایک اعظمه کذب اولان این کذب
 و دروغ ایلد مشغول اولان ساند زجانب فاروق اعظم رضی الله عنه بوشدر که
 لان بعضنی الصدق و قل ما یفعل احب الی من ان بر فنی الکذب و قل ما یفعل
 یعنی حق خدای متعال صدقک فرما بچی حربه عدان تنزیلی کذبک بی حربه
 عالیه به ترفیح و اصحا و نون بجا احب و جندره جا بولکه صدقه کذبک
 بوشدر که اولدی بچ بالکذب برعی الراج یعنی کذب و دروغی تحصیل
 مطلبه وسیله ایچا زایدن کینه مقصودینه دسترس اولد بیدرق با و بدست
 اولد یعنی حال و انحراف مانده قاور مقده نانه سبوره سالده لوازم مهر
 وزارت بیان اولد جندان اول ادره و زبر لفظک نامقد استغافه
 ایلد اختلاف احوال اوزره معنای بیلد بر ملک لازم کلمت در و زبر لفظک
 استغافه اوج وجه اوزره اختلاف او نمشد و وجه اول لفظ مذکورک
 نقل معاسنه اولان و زرحم اشتقاق قدر بوسه و حق و زرا می عظامک
 مصباح دولت و امور مله متعلق بر چوقی احوال تقیدیه حاصل بولد قدری
 جهله انزه و زبر اطلاق او نمشد و وجه نانه لفظ مذکورک نظر معاسنه
 اولان ارزدن استغافه بوسه و حق بیک قومی ظاهر ایلد اولد یعنی
 کبی دولت و مصلحتک قومی دخی و زرا حق بیک منظر بر ندر حاصل اولد
 انزه و زبر اطلاق او نمشد و وجه ثالث کلا لا و زبر لفظ جلیله واقع اولان
 و زبر لفظی بجا معاسنه اولد یعنی کبی لفظ مذکورک دخی بجا معاسنه اولان
 و زردن استغافه بوسه و حق حاد نانه کونیه و دو قعات و بر ب

بعض نسخه و جمع المصباح
 وضع او نمشد و ایچا کتوب
 معنا فاسد و کلام
 مقده نانه

مطلبه
فی الفرق بین الیوم
و بین التواضع و التواضع

کذب و دروغ و قدر و متاع ملک و سلطنت و خج کوه می ظلم و جور در
 اسکندر و رومیات هند است از غنیمتند ملک هند اندن سوا ال ایله یک
 دوام ملک و دولت علامت ندر اسکندر جوانند و کافه امور و مصاحبت
 جذبی استعمال ایلمک و یرمی بی ملک هند سوا ال ایله یک ملک و سلطنت
 ذوالله علامت ندر اسکندر جوانند امور مصاحبت نزل ایله اشتغال
 ایلمک و یرمی بعضی حکما و میسر که برک ملک دولت و نعمت خود یک
 اسباب یرلد ندر دولت و نعمت ذوالله سبب اولور فائز کبر ایله
 عطفه جد و نیزه تواضع ایله لطف نزل اطلاق اولور فقط کبر و عطف
 ایله جد بینند و تواضع و لطف ایله نزل بیانند مشابهت قبیل بولند
 جهنم ایجانا غلبه هوا و تنازع فطرت اقتضایه اخلاق مذکور صاحبی
 بونرک سیزنجی تفریق بتیمه رک جدک لوازماتند بونان جهانیه تری
 و بزرگ عوارض اندن بونان ضعف ذی و سخاقتن بعد اولور و جبه
 بنا و کبر ایله عطفی جد و تواضع ایلمک بولور سنی و احد ندر سنده تتر ایله
 حاجو که کبر ایله تواضع بکل و سخاکی نفوس انسانیه ملک عکالت و اخلاق
 و جد ایله نزل افعال و اعمالند معد و بولند قدری جهنم سیزله تا حد
 و اختلاف کای مستفرد انس بن مالک رضی الله عندهن روایت
 اولمشدر که قال نبی علیه السلام ادا ارا الله بعد خیر اجل له و اعظا
 من نفسه یعنی جناب حق بر قول خیر مراد ایله الیه کانتفند بولور عطف
 ناصح خلق ایله بوجهند اول که اخوک ملک بند و نصیحتت حجج و غیره
 بنفسه منقطع اولور مشهور حکم مسطور در که نفسی بیلام که
 خفتک لوم و مذمتی ایله منالم اولور چونکه من عوف نفسه فقد عوفت

مدلوله لخمه عالم لایونه شرف تعلق و خاصیت ایله متشرف اولان نفس
 و یا خود بر عالم صغیرین عبارت اولان وجود انسانی که و حقیقتی بیزیک
 صورتند جناب و جب الوجودک صفات و افعال کسب و قوت
 اولند بختن بوشلو زوده عوفانه معهود ایلیان که خفتک لوم و مذمتی
 ایله محزون و در حد بله و حی منون اولر همه اگر چه نزل و مزاج کفا و اولر
 عدوانک تحدتند و اکثر با بخت و جدالک نمونند باعث اولدیغی محرماتند
 ایسه ده فقط مجد اولان کسبیه صفت جد کمال و درجه نوز ابراش ایدر
 ایسه بر کونا مضرت مقتضی اولمق شرطیله اول کسبک بعض مرتبه نزل
 و مزاج ایله اشتغال ایلمک کسب نفع و نشاط ایلمک مساع و اود مشهور
 حکمک مسطور در عزم و نوز ان ملک حواس خمس ظاهره و باطنه سنک
 عملکن فایسته با دی اولور کبار صحابه خیر ابوالدرداء رضی الله عنه حضرتی
 یومشدر که انی کاستم نفسی باینی من اباطل بیکون اقوی علی کفی یعنی
 نفسی ایجانا باطلکن بر شئی ایله یعنی نزل و مزاج ایله مشغول ایدر که حتی
 شد اند حقه مصابرتن نفسم اقوی و شد اول خیر کلی ضمنده شر جزئی بی
 ارتکاب جائز در دید کلری بولکلی مؤید در بوسورتن وزیر صاحب لیدر
 مصاح عبادی روایت و توبه اناسنده بعض مرتبه نوز و کلال عارضن
 اولوز بیه سی و جده توبت و بر ملک و دین و حرمت و وقار بی فقط
 و حیانت ایلمک شرطیله نزل و مزاج جوینک استعمالده بر باس بولند
 چونکه ملول و کلال اولر اولان کولده حرم و عزم بولند بیه بختن بوشلو
 نوز و ملائقی نفع بوجون شروط مذکور به رعایت اولند رقی مزاج و لطف
 ایله اشتغال اولدیغی حاله بر کونا مضرت توجیه ایلمک یکی در این مرتبه

بر فعله عزم قصد ان عبارت اولان جدا بده مقابلی بولان بزرگت
 بیلر نده تضاد و ممانعت کلیه متحقق در برابر جاد باعث صلاح ملک و ملت
 اولان لازم قوانین عدالت ندر و بزرگت داعی الی تضاد اولان
 عوارض باطله طلک ندر بو صورت جرایم بزرگت بیلر نده کس فرق
 حق ایله باطلت میانده متحقق اولان فرنگت عینی اولوب الضدان
 لایحه معان قاعده سببه حصه معادل اولان جدا بده ندر و ایدن کسند
 بالضروره باطله معادل اولان بزرگت ناکت اوسمی لازم کلور و نیشکر
 کانه از مانده حقه متابعت فرض عین اولد یعنی کبی باطلدن مجانبت
 داعی فرض عیندر امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه و رضی
 الله عنه حضرت ترمی بوزر شد که العقل هم قاطع و الحکم عطاء مانع فاعل
 هو اک بعقلک و ستره ملل عقولک حکمت و استعجاب بعد بقدر ایک سخن
 و بشارتک الباطل و لا تعدل الی الهزل فینبغک الباطل و ینازلک الحق
 یعنی ان ناک عقلی کیف یا نشاء تصرفه برسیف قاطع منزله سنده در
 و حصلت مدوحه صلی داعی عقولک دائره اعتدالک خود جنبه مانع و حاجز
 اولان بر پرده مشابیه سنده در بو صورت عوارضات بشره برون
 بولان بولای نفس نه به عقولک ایله مقابله بلویب اثر بولایه مقتضی
 اوله و اخلاق و حصا نکلده کتوز اولان قصور و معیای صفت مدوحه
 ملک سزایله و دایما جدی استعمال ایله که حق سکا انقیاد و مطاوعت
 ایوب باطل سندن مجانبت ایله و بزل طرفه قطعاً صورت
 بیل کوسر نه که حقی باطل سکامناعت و حق سندن منافرت ایلیه
 همه اس اساس سلطنت اولان مهابت و وقار مجد اولان ذات

همه لازم در حفظ
 المهابه الوقار

بولیله

معالم سمانه درجه کماله رسیده اولوب و بازل اولان کسند و انما
 نزل و کسب نقصان ایکنده اولد یعنی قضایای مسلک و ندر بخت نوبت
 علم خویشتن باش و وقار بازی و ظرافت بندیمان بگذار عجز و بره
 حکمایه ایشدر که طائفه فریشتیم بر کسند امیرالمؤمنین عمر بن الخطاب
 رضی الله عنه حضرت ترمیه کلوب و بدیکه یا امیرالمؤمنین سکت جهات بکریم
 قلوب جرمه اولدی بزه بر مقدار روی ملامت و صبرت ممانعت کوسر
 حقی قلوب جرمه کمال خوف و حشمت ان آمن و سالم اولد امیرت رایله حضرت ترمی
 اول کسند دن سوال ایله بکه بو مهابتم باعث ظلم و تعدیمیدر اول کس
 باعث ظلم و کله در بو جواب و بردکن حضرت فاروق بیور دیکه که زاده
 الله فی قلوبکم مهابته یعنی جناب حق سزک قلوب کیزده بخم مهابتی زیاده
 ایطون چونکه مهابت بقدر و رعایا ناک انقیاد و اطاعت کامله لر سینه
 موجب اولد یعنی اصحاب حکومت و ارباب سیاست نه درجه مهابت
 زیاده اولور ایله اولدرجه اولدرجه نفاذ و تاثیر داعی کسب از دیا و اید
 همه حکیم بزرگهر ایشدر که ایل صل و عقد اولان ذوانده طلاق
 دکن ده کس سینه برابر نوعا شدت و خنوف داعی بولمق لازم در برابر
 یا کله طلاق و ذلاق سینه موصوف اولان کسند به عقولک
 مقابلدیه مجاسرتی و بالکله اظهار شدت و خنوف ایلان کسند دن داعی
 انزک من فرغ حجرات ندر مصعب از شتی و زمی بهم در هست تتمه
 حکام سابق نزل یا نقصان عقولک و یا خود مزید خود و نختدن منصف
 اولوز بولور ایله سیاست رعیت و تدبیر امور ملکند و مورث حلل
 عقیددر حکیم همد و میشدر که جدک اخی بزرگدر و صدق کت عدوسه

مطلب
 بیان اسباب
 بزل

اصدا و رنگ و اریلوب صور معانی و محتایک انگارند عاقر و مانع
 اولور مترجم و برله نصیر طوسینک بیانگوره غضب بر کیفیت نغزیند
 در که رنگ سببیده جوهر و مکره داخل قلبه اولان حرارت غریبه دن
 عبارتند خارج بدنه حرمت ابلندن و دم قلبک و حتی بوش و علیاندند
 ظاهر بدنده و بشره و جوده حرارت حرمت انگار و عروق و اعصابه
 انتقاج بدیدار اولورق عاجندن رفع صوت کبی نچید و انتقاج حرکات
 نامواب صادر اولور و اسباب غضب اکثر من ان یجعی الیه ده اکثر با
 نفس قائم اولدینی کسه دن اخذ انتقام غمندن حاصل اولور و بوجهند
 نغز عارض اولان اثر بدنه سربایت انگار حرارت غریبه غلیظ ایدوب
 رنگ غلیظند متضاد اولان بخار و دغان مظلم ایدوب تجاریف و ماغ و عود
 عمل مجاری روح جوانه و نغز ایدوب غمندی و بوسبیده نور عقل محجب و استیغ
 اولورق بالاخره ذات عقل کینف و افعال فوه نظریه ضعیف اولور
 بعضی حکما و پیشدر که شدت غضب از جبهه حرارت غریبه قلب
 اولان که رنگ فحاشه و فاشه باعث اولور بوجنگل تفصیل کتب اخلاق
 مسطور در انتهی بر ویزین هر فرین نوشیر و آن نشیر و به نامند اولور
 نو وجهه نصیحت ابلند که ای فرزند صاحب حکومت سنک سائکند
 صادر اولان بر کلیمتک و یا بر باوی و کله اخری دخی فانی دو کیده بک
 کسه نکت قدن ازاد اولدینه سوزدی اولوب امر و فرما بک نفاذ
 و تیزی کلیمتک ظهور بدنه مقارن اولدیندنه حالت غضبده طایکی خطام
 و لو کئی تغییر و تبدلن و بدینی لرزش و اضطرابن محفظه ایدوب
 منافی و قار و سطوت اولان اوضاع نابجایه انشا حکومت و سببکنده

لا

خلف کوسنه دن اجتراز اید فاشه بعضی کوه صفت غضبده اخلاق
 ذمیه دن معدود اولان بکج و عناد و حتی مقزق اولور و بوجکج و عناد
 انرازم خطا و اطاح هو ابدن عبارت اولوب انم و مضرت و غضب
 ایلمه بمفغان و باهفت خصومت و عداوت و مورث ذل و ندامت
 اولده ده تو همان اوله بغدن مقام صادر تده بولان ذات فی شمس
 انشا و رای و تدبیر تده بومشکو حاصل مذمومه دن کمال اجتراز و مجابفت
 و بعضی ماده ده هوای نغز نه کند و سنی و ادبی عناد و بجایه سوق ایدوب
 ایسه همان اول جاننده اعراض ایدوب رنگ رای صوابه متابعت
 و مضرتنه حرکت ایسی لازمدر و شیکت که رای صوابه انتقاج
 عناد و بجایه مستنزدن اولی اولدینی انگار در بعضی حکما و پیشدر
 رای صابندن استغناء ابلان کسه سر منزل مقصوده و اصل اولور و بوج
 و مصاحبه رای صوابه نرک ایدوب خود بخود تدبیره مباشرت ایدوب
 کسه دائره خسراننده فالور این مضع و پیشدر که عناد و بکج غراحم
 عقول کسه ایدوبی جهنده اندن اجتراز لازمدر منشور انگار مسطور در که
 بکج و عناد ایدوب خصما او زره غالب اولدینه فیکله غلبه انجمن اتیان حج
 و بر این و بنه بله حاصل اولور وینه منشور انگار مسطور در که عناد
 و بکج اولان کسه نکت و اصل اولدینی مکلدن خودی مقصود و کلدر
 یعنی و مجد و ابها و استبقینا انفسهم علما و عوام نظر جلیلی مصداقجه عناد
 و بکج ایدوب مجول اولان شخص بدنه برادر باطنی انرازم ایدوب کن صکره
 اول امرک باطنی حق البقین میورا بکن بدنه عنادنده اصرار ایدوب حتی
 طرفه اصلا میل ایدوب عاذا نائده من شرور العناد فانه معلوم اولدونه

مصلحت
 بیان الفرق بین بکج
 و الهزل

در بیان سزوی
و عیب

جانز و بلکه امر مستحسن است و فقط قلوب ناس و زبرک سائر و عیدتی
لاشئی مثالی بر سنده طو نامق و نظام بهیت و قانون سیاست محفوظ
و مصنوع اولی ایچون وزیر اعظم و عیدیه مخالفت ایده جاک اول یعنی
عالم بر عیدیه معذرت بسط ایدرک عفو ایدرک معاصرتک است بانی بیام
و ایضاً ایلمسی لازندر بو صورتده نز و غلظه معذوره و عذاتده و سنی
ناجور و مشکور اولور قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ما ازواد احد
بالعفو الا عزای یعنی برک او کسینه ناک جرم و قیامتی عفو ایلمکده یعنی کسینه
غتمتی ازواد ایلدی همه و عدایده و عیدیه ایلمی شریعی واردر شرط اول
و عدا یا خود و عیدیه منظر اولر جن اشخی حک افعال سینه مقابله و عدا
و سینه مقابله و عیدیه استحقاق کسب ایلمکده شرط ثانی و عدایده
و عیدیه نواب و عقاب اوزره تقدیران مقصود و تشویق و ترغیب
یا تحویف و ترهیب منظر بر فائده در غلظه ایلمکده نیکوکارم سابق بعضی کما
دیشد که و عدا حسن و کریم رضی اولوب ایضا و بجای زود و عدا
و خلف و نخی بهت تعلیف و بعضی ایضا دیشد که ترهیب سینه ایدرک همه
مجمع اولی ایچون دایما حسن قولی به احسان فعلی مقارن اولوب
الکتاب ذنب و الزم عجز معصرتوبنی جلب و دعوت ایمان حلف و عدا
احراز اولی ایچون و اجدر و قول مسک فعل حسنه ازادی و ناس
و نامنی موجب و فعل مسک قول حسنه ازادی عروت و کرمی
مستوجب اولر جندم جمیع زمانه و فعل مسک قول حسنه ازادی
و کسرتی عدا تدریم عدا اولور فائده صفات مذموم هم اولوب بعضی
اسبابه یعنی ازاد بشره مستور اولان خشم و غضبک لایعده و ایچوی

نور

مضرات جسمانی و روحانی اولوب از جمله صاحبک و از ره عقل و عین
چشم سینه و زاری و فکر نیک خطا و ذلکدن و کلامک سید و غلظدن معقول
و سالم اولماسینه سبب مستقل اولر جنددن و زیر اعظم یونان ذانک
سبب الاقتضائش سبب الی غضبی شغل و ملتهب اولر یعنی نکاح مع
بر نفس ارباب انک تسکینی جاره سینه بقدرق مضراتدن کده و سنی و قایبه
و محی فطه ایلمسی لازندر زیر اندک غضب انانک احوال و صفاتی تغییر
ایدرک بکندن حال غضبده بر شخصی تادیب و طریق مستقیم تسکینی اخذ ناک
و انتقام منظر مفاسد عدا بیدیه دعوت ایده بکنده اشتباهه یوقدر و بکنده
غضبک ادرک جن و اخروی نماندتر مترجم دیر که لایقنی القاضی و هو
غضبان اثر جلیلی و عوامی مذکور به پیشهاد عدا لر انتمی ابن عباس
رضی الله عنهما حضرت تری یورشده که لم یکن الی الغضب الا من اعیاده سلطان
البحر یعنی بر کس غضب حرافه سینه ایلدی الا اول کسه که از خصم طرفین
ایراد اولان حجه و برهان عاجز مغلوب ایلدی بعضی سلف دیشد که
بالاخر ذل اعتذاره مقضی اولان غضب و نهورک عزتدن مجازت
لازندر بعضی حکما دیشد که غضبی عدا عدلدن متجاوز اولان کسینه
غلط و خطای و قبل دائره احصا اولر فر قال لث عر و لم ار لاعداء
عین اخیر تهم عدا و العقل المراد اعدا من الغضب یعنی انواع اعدایه استخام
و اختیار ایلر کیم و قده انانک عقلنه غضبندن زیاده بر عدوی قوی
بولد دم صحف بنی اسر ایلده مسطره در که غضبان اولان کسه ناک
اوزرینه دایما غیوم و آلم نوار و ایدر و غضبی کسب اشتداد ایلر کیم محوم
و بلا یاسی و نخی مرزاد اولور بعضی حکما دیشد که خشم و غضب ایدر عقل

رسول قد صلی الله علیه و سلم
روایت ایشده که کسینه
بالعفو انما الشکر الی الله
نفسه عند الغضب قطعه
نست اولر کسینه بود ان
و کسینه از و هیوان ان بود
گاه غضب نفس ایدر
زبون س از

ماه فرستادم
الماتور

بولد یعنی کمی محسن بده مسیبت بپذیرد و می نماید تکیه بولد یعنی چندان
برین اوله جن معاطه اخوین اوله جن معاطه به مغایر اوله جن معاطه لازم در پیش
نامت اک زیاده خفیت و درین معنی عین مسائله ایله می سخن مساوی اوله
بپذیرد یعنی بپذیرد که در حاصل وزیر اعظم حال رضا و حال غضبند
کافیه حرکات و معاطاتند قضیه عدالت رعایت ایوب کند و لرند
افعال حسنه صدور ایدن اشتباه بر تصور اوله معاطات لایفه و سینه
مذمومه صدور ایدن کسینه لایفه و قیامتیه کون بخارات مناسبه اجرا
ایلمی لازم در فاسد وزیر اعظمک تا و به نشین قبول اولان بر ششخص
جمول اوله حاکم ایت و لایقی تابان اوله جبهه میدانه حصار و ب مصحح
سلطنته استخدام ایلمی و معایب رتبه دن بولان برگزیده و می
شرفا و فائز تا بر سبب قوی تحقق ایله که رتبه سندن حط و تنزیل ایله
امور دولتیه قارشد بر مایه مغایر اصول سیاست اولوب و مقررات
عده به به و می دعوت ایله بکندن بوشللو حرکات بجا دان احتراز
ایده و کت و انکار کسندن حمیت و صداقت نامول اولان کسینه به
استخدام ایوب نقایص و معایب ایله متصف اولان کسینه به مصحح
و اولدن تبعید ایلمی لازم در بعضی بفا و میشد که من جهت اصل الوجب
جائتی ظاهر اولان شخص بدنها می استخدام و عقل و درایتی اولمیان
کسینه به و می فرین و صاحب انخا و ایتک مغایر روش عقلا در زرا
عقل و درایت سزا اولان کسینه به بر تصور اوله اصل جنسی و غیرت ایله
قطعا قابل صلاح اوله یعنی و شخص فاسد بدنها و می بر وجهه نصیحت
و تبعیانه حواله سمع و اعتبار ایوب بر مقتضای جبلت جنات و امانت

طافه نائل اوله یعنی عذر اوله استنباط در بیت بر تو یگان بگیر و هر که
بجای دشمن بر است تربیت نایل ایچون کردگان برگزید است فاسد
وزیر اعظم برگزیده به ایصال خیر یعنی بر دامن ایله و عدل ایله می حاله اول
کسینه به وزیر اعظمه لازم اوله بر حقیقی بولد بکندن او شللو و عدلی بخا
و ایضا به مسارعت ایلمی لازم در لکن براده قهر و غضب ایله و عید و توبه
ایله می صورتی بخیر در اوله ایله قضیه احتیاط و حونه رعایت ایچون و عیدینی
بخا زاید در اوله ایله بر مقتضای رحمت عطا ایله معاطه ایله در ایصل قطع
رودا هر چه بگذرد بزبان عیب باشد و رای ان کردن و عده در کردن
کرم زلفت فرغ باشد و ای ان کردن مضبوط جمع زمانه و عده و فای
حاصلت عده که کرم ایله اولوب لکن و عیدک بخا زاید و عده بخا زاید
قال احمد الشافعی و ایله ان او عده او عده لایقه ایله ایله و می نمود
یعنی بن برگزیده به و عده و با خود و عدل ایله بکرم زمانه و عده لایقه ایله
بخا زاید و دعوت ایله در م مترجم فقیر ایله که کتب کلامیه و علمی و غیره تفصیل
بسط و بیان اوله یعنی اوزره حق جل و علا حضرت زینب و عده و خلف
بالاتفاق جمع ایسه ده لکن و عده عده بخا زینب جوازینه محققین
ذایب اولوب مد عالی یعنی و می انس این مالک رضی الله عندهن روا
اولان حدیث ایله اثبات ایلمی در قال رسول صلی الله علیه و سلم
من و عده الله تعالی علی عمله ثواب ثوابه بخا زینب او عده علی عمله عفا بانو
بخا زینب و سر می مسیبت برستی و می بود دعوت ایله در عا دلار او عده
انرا بخا زینب و عده وان او عده انرا فایضا فایضا ایله ایله ایله ایله
خلف الو عده کذب و خلف الو عده کرم انهی و عیدک بخا زینب

بالکرم معنی مقصوده و لا یشکر الکفا او لیسق لایزید چونکه مقصود و بالا حاصل
 معنی اولوب بون احکام انک اوزرینه ترتیب ایله یکی جهله من غیر روتیه
 کلامه جی سرت خط عظیمی دعوت ایدر لکن لفظ انجی معنایه دلالت بایون
 سوق اوله جفدن ایشبو دلالتدن فصله بر عالم فصاحت و بلاغت
 و استعارات و تشبیهات تکلیفینیه ووشیدرک ادا ادا ادا بطالت و ناسی
 اختیار اولمن معنایه یوقدر و بلکه فظ ناسیل کشته مؤذی اولور مترجم ویرکه
 جامع کلور سالت علیه فضل النعمه افندوزدن روایت اولان برانر تبلیس
 دعوی مذکوره بی مؤید در ان انفسکاته و ابدکم معنی اثر نازدن التفتیقونم
 المشدقون ثنار کثیر الکلام اولان کسینه و متصفه طلاق الفظه حریص
 و مشدق اولان کسینه و مشدق فصاحت و بلاغت ایله سوز سوز بولمویج
 اغزنی اکوب بوزن کسینه به اطلاق اولور لکن طبعک سلامت و سکت
 و سکتیاد مذک حصد و ایدن کلام منابع به بیجیه و فصاحت و بلاغتی
 مشدق اولور ایله او شلو مقال سراسر انک تقدیر و تحسین اوله جفنده
 اشتباه یوقدر انتهى فاندو غیر الکلام قل و دل مؤذو سجداننا افاده درام
 کلامه اختصار الزم اولوب فصاحت و معالنه مفضی و مؤذی اولان کفار
 و نطق ایدن کمال اختصار لازمدر و بلیشدر که نطق و تکلمدن عجزک اول بجم
 بر کلام اخر کلامه قریش بر بلرقی افاده درام او مقدر و مقالانک انک
 مستقیم حد اعتدالک تجویز ایجان مقالدر بیت العلم زین و السکوت
 سلاسه فاذا شرفت فلان لکن کثارا وینه و بلیشدر نطق و تکلمه و جوامع
 برزه و نه زبان ایله مشغول اولمقدن خبر لور و با جودن عبدکمب
 و بلیشدر که عاقل اولان کسینه نسی تحسین ایدوب ترهات و مالاینی

ایله مشغول ایلمز مترجم ویرکه من حسن اسلام المرکزک مالایینه اثر
 جلیلی کلام مذکوری مؤیددر مشور انکیده مسطور در که عقلی هم اولان
 کسینه تک کلامی ناقص یعنی کافه مقالانیه ایجاز محس و اطباب مکلدن
 وارسته اولور قسم ناسک که افعال متعلق اولان عدالتی انجی اسانت
 و بی حنده بونان اشتغالک جرم و بی حنرینه کوره نادیات و تجارت
 لازمه لرینی اجرا و انجاش مذکوره نادیب و تر به اولند دن حکره
 بی حنرندن بالکلیه برجم و نوبه ایله کلری حالت اخره عضایله معامله
 ایلمبدر یوشه کسه اولندن حسنه صدور ایدن کسینه بر متفصالی
 ششم و غضب عفویت نایجا ایله وسینه صدور ایدن کسینه بر متفصالی
 شفقت و رضا عفو و حسن ایله معامله بلکه عدالت و بلیز حضرت سیدنا
 علی نبیا و علیه السلام بوسندر که اعطیت ما اعطی الناس و االم یعطوا
 و علمت ما علم الناس و االم یعلمو فلم اعط شینا افضل من یحیی فی الرضا
 و الغضب و القصد فی العنا و التقوی حسیه انه فی السر و العلانیه یعنی افراد
 ان نه اعطا اولان و اولنمیان انواع نعم عظیمه بجا و بر لری و انکرک
 بیلدیجی و بیلدیجی حقایق اشیا و دقایق حکم لایحسی به مطلع و واقف اولور
 ایسه ده لکن حالت رضا و غضبه حقه انصاف و منابعت و حال غنا و فقر
 عدل و عدال و انصاف و رعایت و خلوات و جلوانده عالم السر و الخفیات
 اولان جناب ایزد متعالن خوف و شمشیدن افضل برسته بجا اعطا
 اولندی بعد حکم و بلیشدر که غضبی موجب اولان کسینه به روی رضا کویج
 و مستوجب رضا اولان شمشینه اظهار غضب ایلمک غفلت سلطانیه و
 چونکه حسنه ایله سینه مساوات اوزن اولوب ببلکه بیلیندن مباینت کلمه

و اشنع زنا و کفر بولان ظلم و حتی بر تنوع جینه منقطع الی اسان عدم
 القرار منزله سنده اولوب عدالتک منافی ظاهر و آشکار و ظلمت
 شرور و مضرتی با پر و بدیدار اولدیندن وزیر اعظمت کاذب مصاح
 طیکه و طیبی عدالت ابله رویت و تنویر ایلوب ظلم و جورون کمال
 اجتناب ایلیمی و اجدد منشور الحکمه مسطره در که حقیقه کمال اتحاد و انکس
 دو هم و بنا بنده عدالت و انصاف سبب مستفرد منزهت ویر که کتب
 حکمییه ده بیان اولدینی اوزن حصلت محمد و عدالت افراد انده
 موجود اولان قوه بدر که و قوه غضبیه و قوه شهوانیه نکت درجه نکت
 وسطی لری بولان حکمت و شجاعت و عقندن عیار تدر و بود و صف
 ثنه اصل ایل فضاغی اولوب تخمخروج انواع مختلفه فضائل مندر حد
 و حصلت مذمومه ظلم و حتی قوای ثنه مذکور نکت حد افراط و تفریطی
 بولان جزیره و بلاهت و تنور و جانت و جنور و خمودن عیار تدر که
 انواع و زانیل بونکت خود عاقله تدر بو صورت قوای ثنه مهذب
 اولوب کند و لرندن صادر اولان افعال حد اعتدالی تجاوز و ایلر ایلر
 صاحبانه عادل اطلاق اولنور و اگر مهذب اولوب انردن حد و رایت
 افعال و حتی حد اعتدالی متجاوز اولور ایلر صاحبانه ظالم تنید و لنور انتی
 مؤلف ویر که وزیر اعظمت عدالتی بالکرا مواله متعلق اولوب بلکه
 اقوال و افعال و حتی تعلقی جهنمه اوج قسمه منقسم در قسم اول که مواله
 متعلق اولان عدالتی سکینه کمال شرفا و فانونا اخذ و استیفاست
 لازم کمال موالی عین اخذ و استحصال و بیت المال سینه جمع و ادخار
 ایلر کن مکره انی سرف و عقندن کمال رتبه می فطره ایلوب بختی محال

میزج ویر که ترتیب بود
 و ترتیب اولدیندن
 کتب طیبیه و صیدیه
 انشا و تفسیر
 ایلر

تفسیر عدالت و بیچار
 انکس

بالقره

لایق به صرف و مستحقه دفع و اعطا ایلندن عیار تدر قسم نانی که
 اقوال متعلق اولان عدالتی اولان و اسافل ناسه اوله عین خطاب ایلر صاحب
 قدر و جینه اوله عین خطابک بیلرینی تفریق ایلر ک بر کک قدر جینه
 کوزه جواب و سوال و کند و سندن بر سینه یا خود بر سینه مدور ایلر
 شخصک و حتی مع و ذممه حد اعتدالی تجاوز ایلر ک ایمان حسنه و سینه
 کوره مع و ذمی استعمال ایلندن عیار تدر چونکه لسان بر میزان
 منزله سنده اولوب میزان و انما نقصان در مجازدن می فطره اولنن لازم
 اولدینی کمال و حتی انشا مکالمه و محاوره نقصان و زیاده هم و قایه
 اولنن لازم بعضی حکم و بیشتر جناب و حسب الوجود نوع انسانی
 حیوانات سازه دن اشرف خلق ایلر ک جوارح سازه سنده و حتی
 جار حدانی نمی ممتاز قدرتی اکیا شنه بر شرف و ذریت همه ایلوب
 ان الکلام لغی الفواد و انما جعل اللسان علی الکلام و لیلای صغیره نجه انی ترجمه
 ضاهر و محرم اسرار مضمره عضول و بصائر ایلر ک اجتناب بن قیس و بیشتر که
 نطق و تکلم صاحبک کالات و تقاضی اظهار و صمت و سکوت ستر و نهان
 ایلر صاحبک نمانک با به الامتزازی نطق اولوب و نطق محل صدور
 و حتی لسان بدیع بیان اولدینی جهنمه بر شخصک نئی انشا محاوره ده
 حد افراط و تفریطدن می فطره ایلر ایلر اول سینه حیوانات سازه هم
 بلکه فرق اوله سینه یعنی آشکار و در بیت نطق اومی بهتر است ایلر
 دو اب از قوبه کرنگویه مواب فائت افاده حرام اولدیندن عین حکامه
 بیت سخندان صاحب کمال و پیر سینه بشرا کیکو بگو بد سخن منطوقه
 قبل التکلم معانی تفکر و تأمل اولنوب لکن الفاظ بداهته حواله اولدیندن

مظهر فی الکلم
 و الی بیت

حدیث صحیح ابله ثابت اولوب هر عصره موجود و شرح الهیه و معنات
 و بنیة بلکه عامه مجاده نصرت و اعانتی مشهور با صله اهل نبود اولان
 قطب مدار دعوت اعظم و انقیاد او تاد و ابرار و ابدال و اخبار مراد اولمن
 وحی مکنذر انجمنی بعض حکمان سوال اولمشد که چندان قنق چندان
 شمشیر بر نیز شروع و مضرات اعداوت فی نظر املکله اقوادر حکیم مذکور سیر
 رسالت پیکرین مشرور مع حفظ ده اقوادر و بوجواب و برکش و معنات
 ملک سلطنتن قنقی نسبه الزم و اقوادر دیو سوال اولدق و دست
 و سلطنتک اقوم لوازمه عدالت و انصاف و بوجواب تصدی ایشدر بر منوال
 مشیخ دین مشرور و حق بتوخی وزیر اعظم کند و سنه نیمه بازوی موفقت
 انخا ذابدر کن مکره ادم حق و غیظه مطلق بولان پادشاه عدالت است
 دخی کاذا امور نده و سیکر و قاطبه تدبیر معین و ظلمه انخا ایلیمی لازمه
 حتی عامه برابار و عابا با کمال خضوع و اقبال انک ارنه انقیاد و اطاعت
 و بنی و طغیان لافرتن مجانبت ابله لربوسیدن و بکشدر که مفر سلطنت
 و پای تخت عدالت اولان بر بده نک بلا سازه به بناهی و قفاخری
 مجرد شرف عقارت وجود بادش ایلد شرف ایلدن نشست ایلد
 ابو هریره رضی الله عنهدن روایت اولمشد که قال رسول الله صلی الله
 علیه و سلم ما من جن من المسکین اعظم اجرامن وزیر صالح مع اهل بطیعه
 و یا نره بدین الله یعنی افزا مسکینن برکسه یوقدر که جناب واجب
 الوجودت و صنع و شیخ ایلدیکی و نکت احکامنی تبلیغ و تومیه ایلان
 اهل مطامه مقارن اولوب و انک ارد فرمائند انقیاد و اطاعت من
 آبر لیلیم وزیر صاحبکن زیاده اجر خیریه نائل اوله احوال بادشاه

معانی

معانی کاذا مور نده تلخیص معین انخا ذابدرک انک ارد فرمائند انقیاد
 ابدن وزیر اعظمک سعادت سرمدیه به نائل اولد جنده شبهه یوقدر
 خیر و وزیر اعظم اینه ظاهرو باطنی انکت عیوب و ذنوبدن معافی
 و تابناک ایلدیچون و انخا طاعت سوخ و ولالت ایلان رغبتی و معصیت
 صد و منع ایلان خوف و خشیت کند و سنه خلواته و معلواته ایلدی
 رقب و کلهبان انخا ذابدرک حاصل مدوده دن بولان عدالت
 و انصاف طافه توسن کچر قنق نفسی سوخ ایسی لازمه که حتی باسر
 اکا انقیاد و اطاعت و انک ارنه مخالفدن اجتناب و بی نیت ایلد بعض
 بلغا و بکشدر که برکسه اخذ و اشتراسنده عدالت و انصاف ایلد حرکت
 ایلد ایلد اول کسندن دخی بر ننه مطابده اولدق مظهر انصاف عدالت
 اولدق و بر شخص نصفشعار خرنه انصاف و عدالت ایلد معاطله ایلد ایلد
 اول شخصه دخی عدالت و انصاف ایلد مقابل اولور و نقل مینا مخرج
 منه مثل مشهوری بواجبی قضیه بی تا اید ایلدر حضرت مسیح علی نبیا و علیه
 السلام یومرشددر که بالمکیال الادی یکنتون بکمال لکم و ترادون یعنی
 بر نسنده قنقی مکیال ایلد ایلد بوجوب آخره اعطا ایلد سکز اول کمال ایلد
 سزه اول بکجوب زاد و ذخیره اعطا اولور حاصلی اجزاء من جنس العمل
 قاده و سنجه برکسه کک خیر و کک شر بر نظر معاطله اولور ایلد
 بلاخره اول معاطله ایلد مجازات اولور قال الله عز و من ظن من نظر
 السواء انه بجازی بلا سوء فقد ظن منکر یعنی قولاد یا خود فعلی استنده
 بولان شخصه اسانت ایلد مجازات اولد جنده ایشته یوقدر فائز
 حاصل مدوده دن بولان عدالت بر شجره طیبه ثابته نافعه الاثمار

فانصاف معنی انصاف

فانصاف معنی انصاف

وحق باقی اوله فر مترجم ویرکه است جو از عینک ظاهری افعال اختیار
 بونان مذکور بر فائده بی مفید اولاد یعنی اولاد علی القدر انک
 بالکلیه ترک لازم کورند یکی موهم اولفد مؤلف است جو توهم فاسدک
 از اوله بی چون مشهور انکله نمانسته صحیفه اخبار اولان مقال نصیحت
 اشتراک نقدی تبشیر شوبله که اذاج را جلهم لایست اخرون
 ساعه اولایستفون منظوقچه جل موجودک وقت رهوننده حصوله
 قطعاً بر نمانده اوله زایب ده به نفسی هماکه عرض و القادان اجترار
 اولمن و خطر و معترض دعوت ایدر بک شیدون نفسی ممکن مرتبه وقت
 و محافظه ابلک توکل تانه معافی و کدر در مقتضای شیبه قدرالمن
 بقتض اولان مطلوب به اراده بی هر فیه و سترس اولمن خیر امکان این
 اول مطلوب به رفاه و اختیار به طلبه قصور و تکامل اولمن لازم در کن
 حالت یاس و فزوده تقدیر الهی به معارضه اولمن است ایسه بالکلیه اختیار
 و اراده جزئی ترک اوله رفق احکام قضا و قدره روزن کنای و سب
 انتظار اولمن موافق اصول اوله الایا بدر به مشهور انکله مسطور در که
 بر مطلوب طایبی بونان شخصدن اعراض و تجنب ایدر زایب اول مطلوب
 مطایبه سنده نقدی اولمن عقلاً مستحسن عدل و نوزایب ده فقط بر مقتضای
 وقت و زمان مطلوب مذکورک مطالب سنده مضطر اولد یعنی حالت
 جاره سزانی طلبه ترک خنوت ایدر زمانه به روی جماعت و ملائیک
 کوسر نسبی لازم کلور اولان زمانه دن هر نقد جود و اسانت مشه
 ایشتر اوله ده اولیاس سب الامکان مسامحه ایدر ترک انک
 بو مشکو اولضاع مکه سنی خطا و فطه عمل ایدر یکی حالت روحی آلم و اگر آرزو

انکار

استخوان ایشتر اولور خالک عرقا حفظ مع الیه را ذامحظی و ابرص
 الیه را کجای بی یعنی ایدر زمانه نیک محظوظ اولد یعنی سنده محظوظ
 اولوب زمانه هر نفسور نیک جویان ایدر ایسه الکاماشات و موافقت
 ایدر ترک فایلیکی آلوده غبار که ایدر مصحح اگر زمانه فزودن
 زمانه بس از چونکه زمانه به محظوظ بر فائده بی مفید اولد یعنی بشقه
 بلکه مضرات ایدر دعوت ایدر یکی محظوظ بولند یعنی زمانه دن
 شکایت و اندک اظهار نفرت اولمن بر معنا بولند نمانسته قضا بی
 مذکور به کماهی حقه را عایت و معنا مینسته است اولمن لازم در است
 عطف دن بولند یعنی حسیده بعضی حکما ایشتر که فزاد زمانه فاسد و مغفل
 اولد یعنی حکما دن و ایدر ایدر مشغول اولوب مصحح واقعه ملک و طیه
 رویت و تسویه اولمن اصعب امور و ندر فائده و زبر اعظمک مصحح
 ملکیت و طیه به و از برای و تدبیر شروع و مباشرت و فزاد کاذب مواصیبه
 مشکله کسب بسر و سهولت ایلوب امور دن موافق اولسی ایچون نوبسیر
 الیه دن بونان دین مشروع و حق متبوعی کند سنده اهم و فزاد اتخا
 ایسی لازم در چونکه دین متین و حق مینک انصار و ایمانیه بونان
 جنود مجنده ارواح ذسب نیک واقعا معاونت صورتیه و مظهرت
 ظاهر بی مشهده اولکل ایسه دن مشروع و حق متبوعی امور دن
 امور و پیشوا اتخا ایدر کسبیه و انما معاونت حقیقه و مظهرت
 معنوی بی تحقیق مترجم ویرکه اصل رساله ده واقع اولان اعوان
 و انصار ترجمه ده ارواح مقدسه ایدر تفسیر اولمن ایسه ده سبوتی
 و این عمل که و اونیعینک ابن مسعود رضی الله عندهن رویت ایدر کلری

فایده در این
تزیینت

نصف الزعم

تقسیم انسان در شش
اصناف

و بیان اولند یعنی او زره مدنی بالطبع اولان نوع انسان این قسم
منقسم در قسم اول یعنی حاکم فرمان اولان سلاطین عظام و حواریان
فخام حضرت امیر رستم نانی با کتبی محکوم فرمانبردار و در بیع حضرت بروردگان
اولان سپاه در عایاد در قسم اولند بر جهند حاکم و بر جهند محکوم اولان
وزرای کرام و احرار معالی آنست که بونیزک راس رئیس و کافه
مصاحبه در جمع و مجانی براب بر بخش مقام و کالت کبری اولان وزیر
اعظم که در اتمام مواد ملیه و ملکیت و قاطبه امور سبب تک حسن رفعت
و تسویه سینه صرف حاصل مغزرت اینکده در بصورتده اقام
نقشه مذکور درون قسم اخیر که بر رتبه جامعه و درجه نافع در چهار تدر
وزیر اعظمه تحقیق ایدر یکی جهند آنک اولان حاکم مطلق اولان متبوع
مغنی پادشاه مدظنتنا کت امر فرمانده انقیاد و اطاعت و افکار ثاقبه
و آراء عاقله سنده اقطاع و مطاوعت ایلوب بعد محکوم مطلق اولان
رعایا و رتبه تک مصالح و امور سبب لرینه دائر تدا بر سینه به نسبت
ایمسی لازم در بوجهند وزیر اعظم هم سالیس یعنی حاکم و همه مسوس
یعنی محکوم اولوب پادشاه مطاک مطاک سلطوت و هما بنید رعایا مطیعند
طاعت و انقیاد لری یعنی جمع امیش در یک اولد یعنی در اتمام افکار
شطر واحدی مطاع لافند و شطر اخری مطیع طرفه مصروف اولسی لازم
کلوز زمام تدبیر مصالح ملک و ملت وزیر اعظم کف کفایتت مسلم
اولوب ملک و قنک صلاحی آنک حسن اداره سندن و فساد وی و مخی
سوا تدبیر سندن نشنت ایدر بکندن بنون بنون ملک و قنک صلاح
و فساد وی اکارنج و عاقل اولد رق انتظام احوال عباد ایلد معروض و قرین

باز

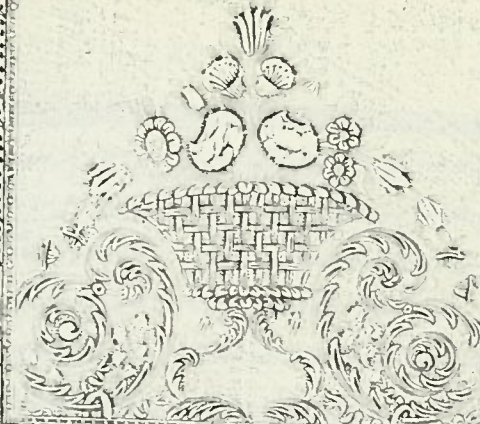
سپا بش و تحسین و فساد و اختلال بلا و ایلد و مخی مذموم و معاصب اولد
بوسببیدن رتبه جامعه دن عبارت اولان وزارت عظمی بدایت
عالمه توجه اقبال و رغبت ناس ایدر اسهل و آسان کور بنورالبرسم
بیت نکرکه مصالح دست بی پایانه و خوشبختیم کوز غرور بین عقل ایلد
اطراف انجسی مؤذو اسنجه بالاخره مواد سیمه نکت پی در پی مهاجمه سید
اصعب امور دن بولند یعنی اکلان شپور بر منوال سترج ملک و قنک
صلاح و حسن انتظامی اینجی وزیر اعظم دن مسؤل اولد یعنی و آنک اولد
نازم کلان تدابیر مقضیه به نسبت و افراخی ذریفته یعنی بولند یعنی جهند
حسن تدبیر سندن حصول پذیر اولان انتظام احوال عالمان طو لایه حق
حضرت پادشاهی به تمجیل بار کران منت و موو تدبیر سندن نشنت ایلد
و تو عیاقده اولان اختلال و فساد سبب بسط مقدمه مغزرت اینکده بر جهند
استحقاقی اولد میچنندن بومفوله معامله و حرکات نامرینه دن کد و کد
و فایده ایلمسی لایندر فقط اسباب مستفاده صلاح و انتظام کت استکماله
صرف حاصل سعی و جهند ایدر رک زامی تدبیر سنده اصل قصود و رفوز
ایند یکی حاله شاید تدبیرینه نقد بر اهلینک عدم موافقتی جهند کت کلوز
ایدر ایسه بوسورتن وزیر اعظمک اغذار ایجا و مشهور اولان سعی غیرینه
نزد حضرت پادشاه سیده قرین تحسین اولد جهندن بشقه اسرار قضا و قدر
اطلاعدن عاجز اولان علوم نامک قلوبی و مخی انی از پر جهت مغزور
طو نه جنجی و ارسته قید انبار عاقله مد بقده رضی الله عنهما دن و بیت
اولنشم که قال رسول الله صلی الله علیه وسلم لایبخی انکدر عن القدر
یعنی بر کسینه عذر قدر دن افشا بطر و مقدرات الهیه نکت کلوز سینه

عربیه عربیه دن لسان عذب البیان ترکی به نقل ایله ترجمه سنه
 بذل نقدینه نعت ایمنش ایله ده مترجم مومی الیهک علوم عربیه و ادبیه
 مهارت کا مدسی اولدوغینه بنا زرساله مذکورده مندرج اولان احادیث
 نبویه و امثال حکمیه و عبارات صحیبه ادبیه تک بعضی بنی بالکلیه طی
 و امحا و بعضی تک ترجمه سنه قطعا نقدی و توش ایتمه رک باکر بجا ایله
 نقل ایله اکتفا و محال سهل المنال سائر سنی و حنی مغایر بر ملاقم الفاظ
 غیر منبسط ایله بیان و ترجمه به اجزا ایمنش اولدوغندن نتیجه مقدمات
 سیمی و غیرته اولان اثر عدیم المفادی مترجمه نابدید است و در الفاظ
 و معانی صواب یعنی از اول تا آخر اوسه و خطا است مضمونه
 ماصدق و نظر الفاظ ارباب کیاسته غیر مستحی بولنش اولمسه
 عبد عدیم البضا عه بیت معارفدن ضمیری صاف و ساده محمد رسیده
 شروانی زاده اولمجه جیلده تک از سه نو حسن صورتله ترجمه ای مضمونه
 و محلی رأس المال ایتمه و صرف ماحصل و مع و اقدام ایلیوب انشاء
 ترجمه ده اقتضا مقاصد کون مرسوم لوحه متفکره و نکاسته صیفیه
 صحیفه منجیده منکره سی اولان بعضی امثال عربیه و مقالات ادبیه تک
 علا و سبیله توشیح سر لوحه کلام ایمنشدر و بنا اولان الشریع فی المنطقه
 بعون الله الملک العبود قال المؤلف فی مفتاح کن به ایمنشدر علی ما یجی
 و ارشد و لالتکر علی ما وفق و سدر و علی الله علی رسد الطیبین
 الطاهرین و اولیایه البررة المنجین بیت شدنی خانه و طرائر جمیع
 بشنوازی چون حکایت میکنند مؤلف من را ایله نمره پنجمه هم واقیه
 اولان اشهور ساله زکین معارف سنی ایکی مقدمه و یکی باب اولزه

وضع و ترتیب ایمنشدر مقدمه اولی مقام وزارت عظمی و کالت کبراه
 بولان ذوات کرام حضرتانه لازم اولدوغن نصیح و وصایا اولان عبارته
 مقدمه ثانیه وزیر لفظتک اشتقاق و سبب تسمیه سنی بیان اولان عبارته
 باب اول وزارت تفویضه متعلق امور سیاسیه تک بیان کافش
 و باب ثانی دخی وزارت تفهیدک حکمانی بیان تکفدر مقدمه اوله
 نزد اصحاب عقول مقدمات اولیه و قضایای بدیهیه و ندرکه اریکه بر
 سلطنت اولان ملوک عظام و حواقین فخم حضرتانک بر برابر و فرمانبردار
 انقیاد و اطاعت رعایای و تبعیه دعوت و فعل خیره اعمال سنه به غرض
 ترتیب دولالت ایلیان ذوات کرامک طاعت و انقیادی التزام
 و فعل خیره اعمال سنه به اقدام نام ایملکن جمله به مسابقت ایملری لازمه
 بویکی حصلت مکروهه که جمله دن اذم طاعت و انقیاده مسرعت ایله
 فعل خیره اعمال سنه به ملازمندن عبارته در اصحاب درایت و کرامتک
 نظرات ذاتیه و جبلت اصلیه لرنده مرکوز و منکوز اولدوغنی عدیم و اشتیاق
 ایسه ده فقط عوارضات افراد بشر دن بولان هوای نفس نیتک
 و انما جند حرص و غرام ایله رهزن اولی النهی و ظلم غم اغفال ایله
 حجاب دیده حق بین عضا اولدوغنی و اهل انقیابیه دخی افتاده و رطل
 عقلت و طریق ناسلوک شتره سوق و دلالت ایملدن غیر خالی بولکنده
 جهله برکنده بر نقد زکا و فطانت کا مدایله موصوف و حزم و احتیاط
 رعایت طرفه عنان بهمتی معطوف اولمسه بیله یند بر شهبانک ایضا
 و احتیاط نندن و بر ندرکک یند نصیحه اجت رندن سستی اولمسه
 و ارسته قید و بیان ندر نامه کتب فن سیاسته علی وجه التفضیل بسط

وزارت تفویضه
 تفهیدک معارفی
 بیان اولدوغنی

مقدمه و سایر
 لازمه

بسم الله الرحمن الرحيم و بسمين

دراری ذراری حمد و سپاس و خواند خزانده سعادت مفيض
البرکات جناب فخرالوری و ثانی باهر التالی درود میا منقوذ
آل و اصحاب هدایت انعام پیرایش مسجده ناطقه قال و تذکار
وجوهر زو اهر دعوات مفروضه جناب غلافینا ہی آرایش کبیر
نامه حسن ادا و تکرار قند قدن مکرمه شو صورتی برقع اندازیم
رخساره شاهد سر شمیر اول نور که موجودات عینیه تک اجمال فغان
متعلق احوال نفس الامر تیسری حسب الطاقه البشریه بگردن عبارت
اولان حکمت عملیه اوج فقه منفس دره فقه اول تهذیب اخلاق
فقه ثانی تدبیر منزل فقه ثالث سیاست الدینیه در اشبه اقدم غنیه
فقه ثالث علی وجه الاطلاق تدوینه لایق و شایان بر فن جلیس
بدیع العزوان اولوب اس اس انظام احوال نوع انسان اول
احکام شریعت مصطفوی برده حافل و عاقله افراد بزرگ تمدن حسن
انتقادات اصول و قوانین کهنه سنی مشتمل و مضمین جو انبیه

فان انخاص مذلت اختصاصه ادا بعبودیت و انسانی تکلیف
مشکل اوله یعنی جهنمه هر عصره اساطین علماء اعلام و فضلای معارف
انام فن مذکوره دار برنج کتب مطبوله و زبر متداوله تا لیلیف
و تصنیف ابد کلری مشتمل در بنویز تاریخ رحمان اولوب انعام
شافیه دن سلطان المفسرین و برهان الحمدین ابوالحسن
محمد بن حبیب ماوردی عینت علیه بحال الفیض الابدی حضرت نوری
رضی فن مذکورک مخططات اصول و قواعد مرعیه سنی منبسط و در
دستورالوزرا سیمده موسوم بر رساله جلیله تا لیلیف و ترتیب ابدیه
پیرایه صحیفه روزگار ایش در رساله مذکوره فی تحقیقه قوانین نافعه
فن سیهستی حاوی حکمت عملیه تک فقه اولی بولان تهذیب
اخلاقه مندر بر جوق احادیث بنویه و امثال حکم اشتمال ادبیه
و اشعار بلا غشفا رعبیه ایل صحف سماویه دن منقول بعضی نصایح
لازمه بی محتوی اوله یغذون بشقه انبیا عظیم و خلفا اکرام و ملوک
ما فیة عدالت انک سیر حسنه و دیدنه سسینه لریده ملک و منج
و قوعولان معاملات عادله لرینی علی و نیره الاجال مبین بر مجله
مجله جلیله فاقد الامثال اولوب انجمن صحیح فقه دانش کلنم
او عربی من عجمی عوالس ابحار مضمین جلیله کما و عبارات غریبه عربیه ده
منجور و مخفی اوله یعنی سبیله منقشه نشین دارک اصحاب جمعی و در
ساحه فووم اولی النهی اولی اذنه مشهوره تعبیرات خوش آینه و ترکیه
ایله اول شایع بیکت میدان جیقا سسی لازم کمنش و بوندن اقدم
بر نوی اذنی نامشده بر ذات اول نسخه نادره الامثال کت لغات

23.1.69

C5
M 4623
-T

معارف العالمیہ صحیفہ
جلد اول

۱۱/۱۱

Düstūr ül-vüzera

دستور الوزرا
صدا اعظم شہزادہ
شہزادہ

düstūr el-wazara
von Sirwānizāde Rūdi Pasa

116

Māwardī

Māwardī - ātib el-wazara
Birk. von Sirwānizāde
Rūdi Pasa
mit dem Titel
düstūr el-wazara

39407

OR. 11,159.

Bought of Dr. O. Rescher.

9 Nov. 1929.

المادة رقم : آداب الهند
(شهران خادو شريف : رستور الهند)

(4)

BRITISH MUSEUM

DEPARTMENT O.P.B. & MSS.
CATALOGUE OR. 11.159. ORDER FS. 810211
AUTHOR
TITLE

PLACE & DATE OF ORIGIN

INCHES | | | 1 | | | 2 | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | CENTIMETRES

British Museum Photographic Service, London

D 379682 Wt. 264128 5m. 3/68 KCN Gp. 807 (5856)

41 36521

C5 .M4623
INSTITUTE • T

OF
ISLAMIC
STUDIES

39407 *

McGILL
UNIVERSITY

C5
.M4623
.T